

Brüsszel, 2023. december 18.
(OR. en)

16658/23

Intézményközi referenciaszám:
2023/0079(COD)

CODEC 2464
COMPET 1261
IND 685
MI 1119
POLCOM 311
WTO 195
RELEX 1469
RECH 557
PE 158

TÁJÉKOZTATÓ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátását biztosító keret létrehozásáról, valamint a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról – Az Európai Parlament első olvasatának eredménye (Strasbourg, 2023. december 11–14.)

I. BEVEZETÉS

Az EUMSZ 294. cikkének rendelkezéseivel, valamint az együttdöntési eljárás gyakorlati vonatkozásairól szóló közös nyilatkozattal¹ összhangban a Tanács, az Európai Parlament és a Bizottság több alkalommal is nem hivatalosan egyeztetett annak érdekében, hogy e javaslat tárgyában az első olvasat során megállapodás szülessen.

Ezzel összefüggésben az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság (ITRE) elnöke Cristian-Silviu BUȘOI (PPE, RO) az ITRE nevében egy megegyezéssel módosítást (26. módosítás) terjesztett elő a fent említett rendeletjavaslatra vonatkozóan, amelyhez Nicola BEER (Renew, DE) jelentéstervezetet készített. Erről a módosításról a fent említett nem hivatalos egyeztetések során megállapodás született. Egyéb módosítás előterjesztésére nem került sor.

¹ HL C 145., 2007.6.30., 5. o.

II. SZAVAZÁS

A 2023. december 12-i szavazás alkalmával a plenáris ülés elfogadta a fent említett rendeletjavaslatra vonatkozó megegyezéssel módosítást (26. módosítás). Az így módosított és a jogász-nyelvész véglegesítés előtt álló bizottsági javaslat képezi az Európai Parlament első olvasatban elfogadott álláspontját², amely az e tájékoztató mellékletében található jogalkotási állásfoglalásában szerepel.

A Parlament álláspontja megfelel az intézmények között korábban létrejött megállapodás tartalmának. Ennek megfelelően a szöveg jogász-nyelvész szakértők általi vizsgálatát követően a Tanácsnak készen kell állnia az Európai Parlament álláspontjának jóváhagyására.

A jogalkotási aktus ezt követően a parlamenti álláspontnak megfelelő szövegezéssel kerülne elfogadásra.

² A jogalkotási állásfoglalásban szereplő parlamenti álláspont ezen változatában jelölve vannak a bizottsági javaslat módosításaiból eredő változások. A bizottsági javaslatba beillesztett szövegrészek *félkövér, dőlt* betűvel szedve jelennek meg. A törölt szövegrészeket „■” szimbólum jelöli.

P9_TA(2023)0454

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret

Az Európai Parlament 2023. december 12-i jogalkotási állásfoglalása a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátását biztosító keret létrehozásáról, valamint a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1724 és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2023)0160 – C9-0061/2023 – 2023/0079(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2023)0160),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 114. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C9-0061/2023),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2023. július 12-i véleményére¹,
 - tekintettel a Régiók Bizottsága 2023. július 5-i véleményére²,
 - tekintettel az illetékes bizottság által az eljárási szabályzat 74. cikkének (4) bekezdése alapján jóváhagyott ideiglenes megállapodásra és a Tanács képviselőjének 2023. november 29-i írásbeli kötelezettségvállalására, amely szerint egyetért a Parlament álláspontjával, az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (4) bekezdésével összhangban,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel a Nemzetközi Kereskedelmi Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság, a Külügyi Bizottság, a Gazdasági és Monetáris Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság jelentésére (A9-0260/2023),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot³;

¹ HL C 349. 2023.9.29., 142. o.

² HL C, C/2023/252, 2023.10.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/C/2023/252/oj>.

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslatát másik szöveggel váltja fel, lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

³ Ez az álláspont lép a 2023. szeptember 14-én elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P9_TA(2023)0325).

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2023. december 12-én került elfogadásra a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátást biztosító keret létrehozásáról és az 168/2013/EU, (EU) 2018/858, (EU) 2018/1724 és (EU) 2019/1020 rendeletek módosításáról szóló (EU) 2023/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel*

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 114. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

rendes jogalkotási eljárás keretében,

* EZ A SZÖVEG MÉG NEM ESETT ÁT JOGI-NYELVI VÉGLEGESÍTÉSEN.

¹ HL C 349. 2023.9.29., 142. o.

mivel:

- (1) A nyersanyagokhoz való hozzáférés alapvető fontosságú az uniós gazdaság és a belső piac működése szempontjából. Léteznek olyan nem energetikai, nem mezőgazdasági nyersanyagok, amelyek kiemelkedő gazdasági jelentőségük, valamint – az ellátás gyakran néhány harmadik országban erősen koncentrálnak jellege miatt – jelentős ellátási kockázatnak való kitettségük folytán kritikus fontosságúnak minősülnek. Tekintettel arra, hogy számos ilyen kritikus fontosságú nyersanyag kulcsszerepet játszik a zöld és digitális átállás megvalósításában, és tekintettel a védelmi és úripari alkalmazásokban való felhasználásukra, a kereslet exponenciálisan fog növekedni a következő évtizedekben. Ugyanakkor a növekvő geopolitikai feszültségek és az erőforrásokért folytatott verseny miatt növekszik az ellátási zavarok kockázata. Ráadásul a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti megnövekedett kereslet – megfelelő kezelés hiányában – negatív környezeti és társadalmi hatásokhoz vezethet. ■

(2) *Tekintettel a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncainak összetettségére és transznacionális jellegére, a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásának biztosítását célzó, összehangolatlan nemzeti intézkedések a belső piac működésének akadályozását kockáztatják. A kritikus fontosságú nyersanyagokat – a releváns készletek földrajzi eloszlásától függően – gyakran bizonyos országokban vagy régiókban termelik ki, további feldolgozásra elszállítják máshová, majd értékesítik a belső piacon az adott termékekben való felhasználás céljából. A feldolgozási szakaszban a kritikus fontosságú nyersanyagokat gyakran többször importálják és exportálják a belső piacon, mielőtt a végső alkalmazásban felhasználnák őket. Hasonlóképpen, a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítása céljából az érintett termékek életciklusuk végén történő újrafeldolgozására más országban vagy régióban is sor kerülhet, mint ahol az adott hulladékot összegyűjtik, és az így keletkező másodlagos anyagokat valószínűleg újraexportálják további feldolgozás és felhasználás céljából.*

Ezenkívül számos ipari értéklánc elején szükség van a kritikus fontosságú nyersanyagokra, amelyek gyakran nélkülözhetetlen bemeneti anyagok sok stratégiai ágazat – többek között a megújulóenergia-ágazat, a digitális ipar, az űr- és repüléstechnikai és védelmi ágazat – számára. Ezért alapvető szerepet játszanak a belső piacon folytatott gazdasági tevékenységek támogatásában, és a tagállamok közötti ellátási zavarai jelentős, határokon átnyúló hatással járhatnak.

- (3) *Mindezek alapján a tagállamok összehangolatlan intézkedései torzíthatják a versenyt és szétagolhatják a belső piacot, például azáltal, hogy eltérő szabályozást írnak elő a piaci szereplők számára, eltérő szintű hozzáférést biztosítanak az ellátási kockázatok nyomon követéséhez, eltérő szintű támogatást nyújtanak a nemzeti projektekhez, vagy akadályokat gördítenek a kritikus fontosságú nyersanyagok vagy kapcsolódó áruk tagállamok közötti, határokon átnyúló kereskedelme elé, így akadályozva a belső piac megfelelő működését. Emellett előfordulhat, hogy a tagállamok egyéni intézkedései nem elegendők a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási zavarainak hatékony megelőzéséhez, vagy kevésbé hatékonyak e cél eléréséhez.*

- (4) ***Ezért a belső piac működésének védelme érdekében*** a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátásához való ***hozzáférés biztosítását célzó és*** az Unió gazdasági rezilienciáját és nyitott stratégiai autonómiáját megőrző ***közös uniós keretet kell létrehozni.***
- (5) Először is ***az említett keretnek meg kell határoznia a stratégiai fontosságúnak és a kritikus fontosságúnak minősülő*** nyersanyagokat, ***és meg kell erősítenie az említett anyagok uniós*** ellátási láncainak rezilienciáját, többek között a stratégiai ***projektek azonosítása és támogatása, valamint a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzésére irányuló erőfeszítések révén, a kritikus fontosságú*** nyersanyagok ***uniós felhasználása várható növekedésének mérséklése érdekében.***
- Másodszor intézkedéseket kell előírni annak érdekében, hogy az Unió jobban nyomon tudja követni és mérsékelni tudja a meglévő és jövőbeli ellátási kockázatokat. Harmadszor a keretnek tartalmaznia kell olyan intézkedéseket, amelyek fokozzák az Unióban felhasznált kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegét és fenntarthatóságát.

- (6) Annak biztosítása érdekében, hogy a rendeletben foglalt intézkedések a legrelevánsabb anyagokra összpontosuljanak, létre kell hozni a stratégiai fontosságú nyersanyagok és a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét. Ezeknek a jegyzékeknek **egyértelmű módszertanokon kell alapulniuk, amelyek alkalmazásáról a Bizottságnak nyílt és átlátható módon kell kommunikálnia. Ezeknek a jegyzékeknek** továbbá arra is kell szolgálniuk, hogy eligazítást nyújtsanak az e rendelet céljainak megvalósításához való hozzájárulást célzó tagállami erőfeszítésekhez, illetve összehangolják azokat. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének – a zöld és digitális átállást támogató stratégiai technológiákban, illetve a védelmi vagy űr- és repüléstechnikai alkalmazásokban való felhasználásukra tekintettel – tartalmaznia kell azokat **a belső piac működése szempontjából** kiemelkedő stratégiai fontosságú nyersanyagokat, amelyeket a globális kínálat és az előre jelzett kereslet közötti, esetlegesen jelentős eltérés jellemez, és amelyek esetében a termelés viszonylag nehezen fokozható, például az ellátási kapacitást növelő új projektek hosszú átfutási ideje miatt.

A lehetséges technológiai és gazdasági változások figyelembevétele érdekében a stratégiai fontosságú **nyersanyagok** jegyzékét rendszeres időközönként felül kell vizsgálni, és szükség esetén frissíteni kell. Annak biztosítása érdekében, hogy az értéklánc mentén az uniós kapacitások növelésére, az ellátási kockázatok nyomon követését és csökkentését célzó uniós kapacitás megerősítésére, valamint az ellátás diverzifikáltabbá tételére irányuló erőfeszítések azokra az anyagokra összpontosuljanak, amelyek esetében a leginkább szükségesek, **bizonyos** vonatkozó intézkedéseket csak a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékére kell alkalmazni.

A tagállamokat nem helyénvaló megakadályozni abban, hogy a konkrét nemzeti igények alapján további jegyzékeket hozzanak létre, és azok alapján nemzeti szinten járjanak el.

- (7) A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének tartalmaznia kell minden stratégiai fontosságú nyersanyagot, valamint bármely egyéb olyan nyersanyagot, amely az uniós gazdaság egésze szempontjából kiemelkedő jelentőséggel bír, és amelynek esetében magas ***a belső piacot valószínűleg torzító és széttagoló*** ellátási zavar kockázata. ***A stratégiai technológiák mellett a jövőben más ágazatok is magas ellátási kockázatoknak lehetnek kitéve.*** Az esetleges technológiai és gazdasági változások figyelembevétele érdekében a Bizottságnak a jelenlegi gyakorlat folytatásaként rendszeres időközönként értékelést kell végeznie számos nyersanyag kitermelésére, kereskedelmére, alkalmazásaira, újrafeldolgozására és helyettesítésére vonatkozó adatok alapján, hogy naprakésszé tegye a kritikus és a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékét, tükrözve a szóban forgó nyersanyagokkal kapcsolatos gazdasági jelentőség és ellátási kockázat alakulását ***a belső piacon***. A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének tartalmaznia kell azokat a nyersanyagokat, amelyek a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat tekintetében is elérik vagy meghaladják a küszöbértékeket, az érintett nyersanyagokat azonban nem kell rangsorolni a jegyzékben a kritikus fontosság szempontjából. Ennek az értékelésnek egy ötéves időszakra vonatkozóan rendelkezésre álló legfrissebb adatok átlagán kell alapulnia. Az engedélyezéshez, a tervezéshez, a feltáráshoz, a nyomon követéshez, a körforgásos jelleghez és a fenntarthatósághoz kapcsolódó egyablakos rendszerre vonatkozóan e rendeletben meghatározott intézkedéseket minden kritikus fontosságú nyersanyagra alkalmazni kell.

- (8) *A stratégiai fontosságú és kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékeinek a bennük szereplő nyersanyagokra vonatkozóan megállapított megnevezéseket kell használnia. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzéke tekintetében a megnevezéseknek adott esetben utalniuk kell arra a minőségi szintre, amelyre a stratégiai technológiák gyártásához való felhasználás érdekében a nyersanyagot finomítani kell. A kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagokra való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok e nyersanyagok teljes értékláncára vonatkoznak, beleértve azok feldolgozatlan formáját és a feldolgozás minden olyan szakaszát is, amely adott esetben a meghatározott minőséghez vezet. Kivételesen pontosítani kell az alumínium értékláncát, megemlítve az alumínium mellett a bauxitot, amely annak legfontosabb érce, és a timföldet, annak köztes feldolgozási formáját. A kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagokat sok esetben más fő kitermelési, feldolgozási és újrafeldolgozási folyamatok melléktermékeként termelik ki, dolgozzák fel vagy dolgozzák fel újra. Ezért a nyersanyagok melléktermék jellege nem befolyásolhatja a jegyzékbe való felvételüket vagy azt, hogy a rendelet vonatkozó rendelkezéseinek hatálya alá tartozzanak.*

- (9) *Megfelelő intézkedéseket kell bevezetni a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésével, feldolgozásával vagy újrafeldolgozásával foglalkozó, illetve a megfelelő helyettesítő anyagok előállításához hozzájáruló uniós stratégiai projektekre vonatkozó közös megközelítés meghatározása érdekében. Ezeknek a projekteknek a tagállami erőfeszítésekkel együtt hozzá kell járulniuk a stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos ellátás biztosításához szükséges kapacitások növeléséhez. Különösen a feltárássra vagy a körforgásos jellegre vonatkozó egyéb intézkedéseknek is hozzá kell járulniuk az értéklánc különböző szakaszainak megerősítéséhez.*

(10) *A valószínűleg a verseny torzulását és a belső piac széttöredezését okozó ellátási zavarok Uniót érintő növekvő kockázatának csökkentése érdekében a Bizottságnak és a tagállamoknak meg kell erősíteniük a stratégiai fontosságú nyersanyagok értékláncának különböző szakaszait annak érdekében, hogy hozzájáruljanak az uniós kapacitásokhoz és az ellátás diverzifikálásához kapcsolódó referenciaértékek eléréséhez. Ezeknek a referenciaértékeknek elő kell segíteniük az uniós kapacitások megerősítésére irányuló erőfeszítések irányítását a stratégiai fontosságú nyersanyagok értékláncának valamennyi szakaszában, beleértve a kitermelést, a feldolgozást és az újrafeldolgozást is, valamint fokozniuk kell a stratégiai fontosságú nyersanyagok külső kínálatának diverzifikálását.* Az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelt kapacitások növelését kell célul kitűzni az értéklánc minden szakaszában, ugyanakkor a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésére, feldolgozására és újrafeldolgozására vonatkozó általános kapacitási referenciaértékek **uniós szintű** elérésére is törekedni kell. Először is az Uniónak fokoznia kell a stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelkezésre álló saját geológiai erőforrásainak felhasználását, és ki kell építenie azt a kapacitást, amely lehetővé teszi az általa felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok előállításához szükséges anyagok legalább 10 %-ának kitermelését. Szem előtt tartva, hogy a kitermelési kapacitás jelentős mértékben függ az Unió geológiai erőforrásainak rendelkezésre állásától, e referenciaérték elérése azok rendelkezésre állástól függ. Másodsor, a teljes értéklánc kiépítése és a közbenső szakaszokban jelentkező esetleges szűk keresztmetszetek megakadályozása érdekében az Uniónak növelnie kell feldolgozási kapacitását az értéklánc mentén, és képesnek kell lennie az általa évente felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok legalább 40 %-ának előállítására. Harmadszor, a következő évtizedekben a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának egyre nagyobb része várhatóan lefedhető lesz másodlagos nyersanyagokkal, ami az Unió nyersanyagellátásának biztonságát és fenntarthatóságát egyaránt javítaná. Ezért lehetővé kell tenni, hogy az Unió újrafeldolgozási kapacitása elő tudja állítani a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós összesített felhasználásának legalább 25 %-át, **valamint hogy jelentősen nagyobb mennyiséget tudjon újrafeldolgozni a hulladékban lévő stratégiai fontosságú nyersanyagokból. Azon hulladékáramok és stratégiai fontosságú**

nyersanyagok esetében, amelyekre vonatkozóan elegendő információ áll rendelkezésre ahhoz, hogy megbecsüljék az Unió újrafeldolgozási kapacitását az említett hulladékáramokban található stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában, további hulladékalapú referenciaértéket kell meghatározni. Az erőforrás-hatékonyság kutatás és innováció, helyettesítés, figyelemfelkeltés és egyéb releváns intézkedések révén történő javítására irányuló kísérő erőfeszítések is megkönnyítik e referenciaértékek elérését.

Ezek a referenciaértékek a 2030-ig terjedő időhorizontra vonatkoznak, összhangban az (EU) 2021/1119 európai parlamenti és tanácsi rendeletben² meghatározott uniós éghajlat- és energiapolitikai célokkal, valamint az ezek alapjául szolgáló (EU) 2022/2481 európai parlamenti és tanácsi határozat³ szerinti digitális célokkal. Ezen túlmenően a minőségi munkahelyek – többek között a készségfejlesztés és a munkahelyváltás révén – kezelni fogják az ágazati munkaerőpiac kockázatait, és hozzájárulnak az EU versenyképességének biztosításához. **A Bizottságnak és a tagállamoknak ösztönözniük kell a technológiai fejlődést és az erőforrás-hatékonyságot is annak érdekében, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának várható növekedését a megfelelő referencia-előrejelzések alá csökkentsék. A 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁴ foglalt végrehajtási intézkedések előkészítésének keretében a Bizottságnak meg kell fontolnia a környezettudatos tervezésre vonatkozó követelmények lehetséges hozzájárulását az e rendeletben foglalt uniós prioritások megvalósításához.**

² *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/1119 rendelete (2021. június 30.) a klímasemlegesség elérését célzó keret létrehozásáról és a 401/2009/EK rendelet, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet módosításáról (HL L 243., 2021.7.9., 1. o.).*

³ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/2481 határozata (2022. december 14.) a Digitális évtized 2030 szakpolitikai program létrehozásáról (HL L 323., 2022.12.19., 4. o.).*

⁴ *Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezetbarát tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (átdolgozás) (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).*

- (11) Egyes nyersanyagok esetében az Unió ellátása szinte teljes mértékben egyetlen országtól függ. Az ilyen függőségek az ellátási zavarok magas kockázatát ***hordozzák magukban, amelyek torzíthatják a versenyt és széttöredezhetik a belső piacot.*** E potenciális kockázatok korlátozása és az Unió gazdasági rezilienciájának fokozása érdekében annak biztosítására kell törekedni, hogy 2030-ra ***az Unió*** 65 %-nál nagyobb mértékben ne függjön egyetlen harmadik országtól sem a feldolgozatlan és a feldolgozás bármilyen szakaszában lévő stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátása terén, ugyanakkor különös figyelmet kell fordítani azokra az országokra, amelyekkel az Unió nyersanyagokra vonatkozó stratégiai partnerséget, ***szabadkereskedelmi megállapodást*** létesített ***vagy az együttműködés más formáját valósította meg, mivel ezek*** nagyobb biztosítékokat ***nyújtanak*** az ellátási kockázatok tekintetében.
- (12) ■ Annak biztosítása érdekében, hogy a referenciaértékek időben teljesüljenek, a Bizottságnak a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület (a továbbiakban: testület) segítségével nyomon kell követnie a referenciaértékek teljesítése ***és a kereslet mérséklése*** terén elért előrehaladást, és arról jelentést kell készítenie. Amennyiben a referenciaértékek elérésével ***és a kereslet mérséklésével*** kapcsolatban jelentett előrehaladás általában véve nem kielégítő, a Bizottságnak értékelnie kell további intézkedések megvalósíthatóságát és arányosságát. Ha csak egyetlen stratégiai fontosságú nyersanyag vagy kevés stratégiai fontosságú nyersanyag esetében nem történik előrelépés, az elvileg nem tehet szükségessé további uniós erőfeszítéseket.

(13) ■ A Bizottságnak a testület támogatásával meg kell határoznia azokat az Unión belüli stratégiai projekteket, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésében, feldolgozásában vagy újrafeldolgozásában, *illetve a stratégiai technológiákban felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat helyettesítő anyagok termelésében és elterjesztésében* kívánnak aktív szerepet vállalni. A stratégiai projektek hathatós támogatása javíthatja a downstream ágazatok anyagokhoz való hozzáférését, valamint gazdasági lehetőségeket teremthet az értéklánc mentén, többek között a kkv-k számára, és hozzájárulhat a munkahelyteremtéshez. Ezért a stratégiai projektek Unió-szerte történő kidolgozásának biztosítása érdekében az ilyen projektekhez észszerűsített és kiszámítható engedélyezési eljárásokat kell biztosítani, és támogatást kell nyújtani a finanszírozáshoz jutáshoz, *ami a kritikus fontosságú vagy egyéb nyersanyagok esetében ösztönözheti a fejlesztéseket az egyéb engedélyezési eljárások és a finanszírozáshoz jutás tekintetében.* ■ A támogatás célzottá tétele és a projektek hozzáadott értékének biztosítása érdekében a projekteket a támogatás megszerzése előtt egy kritériumrendszer alapján kell értékelni. *Amennyiben megfelelnek az összes vonatkozó kritériumnak, az olyan nyersanyagprojekteknek is támogathatóknak kell lenniük, amelyek esetében a stratégiai fontosságú nyersanyagok többek között vas- és acélmaradékból származó melléktermékek minősülnek. Ahhoz, hogy az Unión belüli stratégiai projektként ismerjék el őket, a projekteknek meg kell erősíteniük az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságát.*

A projekteknek megfelelő műszaki megvalósíthatóságról kell tanúbizonyságot tenniük, *beleértve a stratégiai fontosságú nyersanyagok vagy helyettesítő anyagok várható mennyiségét, amellyel növelik az uniós kapacitást, kivéve a kutatási célokra előállított anyagokat. A projekteket emellett* környezeti és társadalmi szempontból fenntartható módon kell végrehajtani. Az érintett tagállamon kívül határokon átnyúló előnyöket is kell biztosítaniuk, *beleértve az értéklánc mentén továbbgyűrűző hatásokat is.* Amennyiben a Bizottság megítélése szerint ezek a kritériumok teljesülnek, határozatban kell közzétennie a stratégiai projektként való elismerést. Mivel a gyors elismerés kulcsfontosságú az Unió ellátásbiztonságának hathatós támogatásához, az értékelési folyamatnak továbbra is könnyítettnek kell lennie, és nem lehet túlzottan megterhelő.

- (14) *Annak értékelésekor, hogy egy harmadik országbeli projekt megfelel-e az ellátásbiztonság kritériumának, figyelembe kell venni különösen a TOT-ok uniós jog szerinti jogállását. A tagállamok tengerentúli országai és területei hozzájárulnak ahhoz, hogy az Unió biztonságosan hozzáférjen a kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való fenntartható ellátáshoz, különösen a stratégiai partnerségek keretében.*
- (15) **■** A Bizottságnak a testület támogatásával meg kell határoznia azokat a harmadik országokban *vagy tengerentúli országokban és területeken megvalósuló* stratégiai projekteket, amelyek a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelésében, feldolgozásában vagy újrafeldolgozásában, *illetve a stratégiai technológiákban felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat helyettesítő anyagok termelésében* kívánnak aktív szerepet vállalni. Eredményes végrehajtásuk biztosítása érdekében e stratégiai projektek számára biztosítani kell a finanszírozáshoz való könnyebb hozzáférést, *például a beruházások kockázatcsökkentésére szolgáló mechanizmusokhoz való hozzáférés révén.* A projektek hozzáadott értékének biztosítása érdekében azokat egy kritériumrendszer alapján kell értékelni. Az uniós projektekhez hasonlóan a harmadik országbeli stratégiai projekteknek meg kell erősíteniük az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságát, megfelelő műszaki megvalósíthatóságot kell jelezniük. *Mind az Unióban, mind a harmadik országokban vagy a TOT-okban megvalósuló projekteknek azonos szintű társadalmi és környezeti fenntarthatóságnak kell megfelelniük.*

A feltörekvő piacokon és a fejlődő gazdaságokban megvalósuló projektek esetében a projektnek kölcsönösen előnyösnek kell lennie az Unió és az érintett harmadik ország számára, és hozzáadott értéket kell képviselnie az adott országban, figyelembe véve az Unió közös kereskedelempolitikájával való összhangját is. Ez az érték származhat abból, hogy a projekt az értéklánc egynél több szakaszához hozzájárul, valamint abból, hogy a projekt keretében szélesebb körű gazdasági és társadalmi előnyök keletkeznek, beleértve a nemzetközi normákkal összhangban történő munkahelyteremtést is. Amennyiben a Bizottság megítélése szerint ezek a kritériumok teljesülnek, határozatban kell közzétennie a stratégiai projektként való elismerést.

(16) A **kritikus fontosságú** nyersanyagok fokozott előállításának fenntarthatóságának biztosítása érdekében **fenntartható módon kell megtervezni és végrehajtani a kritikus fontosságú** nyersanyagokra vonatkozó új projekteket, amelyek kiterjednek a fenntarthatóságnak a fenntartható nyersanyagokra vonatkozó uniós elvekben⁵ kiemelt valamennyi szempontjára, beleértve a környezetvédelem biztosítását, a társadalmilag **káros hatások megelőzését és minimalizálását a társadalmilag fenntartható gyakorlatok**, köztük az emberi jogok, például a nők jogainak tiszteletben tartása, valamint az átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazása révén. A projekteknek biztosítaniuk kell továbbá a jóhiszemű szerepvállalást, valamint **a megfelelő érdekelt felekkel**, például a helyi közösségekkel és az őslakos népekkel folytatott, átfogó és **méltányos** konzultációkat. **Különös figyelmet kell fordítani az emberi jogok tiszteletben tartására, amennyiben a projekt potenciális áttelepítéssel jár.** Annak érdekében, hogy a projektgazdák egyértelműen és hatékonyan teljesíteni tudják ezt a kritériumot, **adott esetben** a vonatkozó uniós **vagy nemzeti** jogszabályoknak, a nemzetközi normáknak, iránymutatásoknak és alapelveknek való megfelelést, illetve az e rendelet alapján elismert tanúsítási rendszerben való részvételt elegendőnek kell tekinteni.

⁵ **Európai Bizottság, Belső Piaci, Ipar-, Vállalkozás- és Kkv-politikai Főigazgatóság: Az Európai Unió fenntartható nyersanyagokra vonatkozó elvei, Kiadóhivatal, 2021, <https://data.europa.eu/doi/10.2873/27875>.**

- (17) *Az elővigyázatosság elvével összhangban a Bizottság nem adhat stratégiai státuszt egy mélytengeri bányászati projektnek, amíg a mélytengeri bányászatnak a tengeri környezetre, a biológiai sokféleségre és az emberi tevékenységekre gyakorolt hatásait nem vizsgálták megfelelően, a kockázatokkal nincsenek tisztában, és amíg a technológiák és az operatív gyakorlatok nem bizonyítják, hogy a környezetet nem károsítják súlyosan.***

(18) A stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek bármely projektgazdája számára lehetővé kell tenni, hogy projektje stratégiai projektként való elismerését kérelmezze a Bizottságtól. A kérelemnek a kritériumokkal kapcsolatos **releváns** dokumentumokat és bizonyítékokat kell tartalmaznia. A projekt társadalmi, környezeti és gazdasági életképességének, megvalósíthatóságának, valamint a becslések megbízhatóságának megfelelőbb értékelése érdekében a projektgazda köteles projektjének az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását is rendelkezésre bocsátani, és az objektív validálás lehetővé tétele érdekében ezt az osztályozást megfelelő bizonyítékokkal alá kell támasztania. A kérelemhez csatolni kell a projekt ütemtervét is annak megbecsüléséhez, hogy a projekt mikor tudna hozzájárulni a belföldi kapacitásra vagy a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékekhez. Mivel a bányászati projektek társadalmi elfogadottsága alapvető fontosságú azok eredményes végrehajtása szempontjából, a projektgazdának a társadalmi elfogadottság elősegítését célzó intézkedéseket tartalmazó tervet is rendelkezésre kell bocsátania. Különös figyelmet kell fordítani a szociális partnerekre, a civil társadalomra és más felügyeleti szereplőkre. A projektgazdának üzleti tervet is rendelkezésre kell bocsátania, amely tájékoztatást nyújt a projekt pénzügyi életképességéről, áttekintést nyújt a már biztosított finanszírozásról, **a tulajdonosi szerkezetről** és a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodásokról, valamint becsléseket közöl a lehetséges munkahelyteremtésről és a projekt képzett munkaerő iránti igényeiről, többek között a továbbképzési és az átképzési igényekről.

A kérelmezési eljárás harmonizálása érdekében a Bizottságnak egységes formanyomtatványt kell biztosítania a kérelmekhez.

- (19) *Ezen túlmenően az olyan projektek esetében, amelyek potenciálisan hatással lehetnek az őslakos népekre, egy olyan tervnek is a kérelem részét kell képeznie, amely az érintett őslakos népekkel folytatott érdemi konzultációra, az őslakos népekre gyakorolt káros hatások megelőzésére és minimalizálására, valamint adott esetben a méltányos kártalanításra irányuló intézkedéseket tartalmaz. Ha a projektre alkalmazandó nemzeti jog foglalkozik a fenti szempontokkal, a terv ehelyett ismertetheti ezeket az intézkedéseket.*

A 2006/21/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ hatálya alá nem tartozó, harmadik országbeli kitermelési projektek esetében a projektgazdának be kell nyújtania az érintett területek környezeti állapotának a kitermelés befejezését követő javítására irányuló tervet is. Ha a projekt védett területen található, a projektgazdának értékelnie kell a műszakilag megfelelő alternatív helyszíneket, és azokat egy tervben le kell írnia, beleértve azt is, hogy miért nem tekinthetők a projekt helyszíne szempontjából megfelelőnek.

⁶ *Az Európai Parlament és a Tanács 2006/21/EK irányelve (2006. március 15.) az ásványianyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (HL L 102., 2006.4.11., 15. o.).*

- (20) *A folyamat strukturálása érdekében a Bizottságnak nyilvános felhívást kell közzétennie, amely a testület ülésnapjainak megfelelő, rendszeres határidőket tartalmaz a projektgazdák számára a stratégiai projekt státusz kérelmezéséhez. Annak érdekében, hogy a projektgazdák a stratégiai projektekre vonatkozó kérelmeikkel kapcsolatban egyértelmű információkkal rendelkezzenek, a Bizottságnak be kell tartania az arra vonatkozó döntésének ütemezését, hogy stratégiai projektnek nyilvánít-e egy projektet. A különösen összetett ügyek vagy az adott határidőre beérkező kérelmek általában nagy számának figyelembevétele érdekében a Bizottság számára lehetővé kell tenni, hogy ezt a határidőt egyszer meghosszabbítsa. A Bizottságnak az ülést megelőzően meg kell osztania értékelését a testülettel, és figyelembe kell vennie a testület véleményét annak eldöntésekor, hogy odaítéli-e a stratégiai projekt státuszt.*

(21) Mivel a projekt eredményes végrehajtásának biztosításához szükség van azon tagállam együttműködésére, amelynek területén a projekt végrehajtására sor kerül, e tagállamnak jogosultnak kell lennie arra, hogy kifogást emeljen, és ezáltal megakadályozza, hogy egy projekt az akarata ellenére stratégiai projekt státuszt kapjon. Amennyiben ez megtörténik, az érintett tagállamnak az alkalmazandó kritériumokra hivatkozva kell megindokolnia az elutasítást. Hasonlóképpen, az Unió nem adhat stratégiai projekt státuszt olyan projekteknek, amelyeket valamely harmadik ország, **többek között az Unió tengerentúli országai és területei (TOT-ok)** kormánya akarata ellenére hajt végre, és ezért tartózkodnia kell a státusz megadásától, amennyiben valamely harmadik ország kormánya kifogást emel.

- (22) A visszaélések megelőzése érdekében *indokolt esetben lehetővé kell tenni, hogy a Bizottság – a testülettel és a felelős projektgazdával folytatott konzultációt követően – hatályon kívül helyezhesse* a stratégiai projektként való elismerést, amennyiben az már nem felel meg a feltételeknek, vagy ha az elismerés *a kiválasztási kritériumok értékelése szempontjából releváns* helytelen információkat tartalmazó kérelmen alapult. *A hosszú távú beruházások bevonása és a jogi kiszámíthatóság biztosítása érdekében a stratégiai fontosságú nyersanyagok I. mellékletben szereplő jegyzékének aktualizálása esetén a stratégiai projekteknek észszerű ideig meg kell őrizniük státuszukat.*
- (23) A stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátása biztonságának garantálásában *és a belső piac működésének védelmében* betöltött fontos szerepük fényében a stratégiai projektek közérdekűnek tekintendők. A stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátásbiztonságának garantálása döntő jelentőséggel bír a zöld és digitális átállás sikere, valamint a védelmi *és az űr- és repüléstechnikai* ágazat rezilienciája szempontjából. A tagállamok – a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátásbiztonságához való hozzájárulás érdekében – a nemzeti engedélyezési eljárások során támogatást nyújthatnak a stratégiai projektek uniós joggal összhangban történő megvalósításának felgyorsításához.

(24) A nemzeti engedélyezési eljárások biztosítják, hogy a *kritikus fontosságú* nyersanyagokra vonatkozó projektek biztonságosak és védettek legyenek, és megfeleljenek a környezetvédelmi, társadalmi és biztonsági követelményeknek. Az uniós környezetvédelmi jogszabályok közös feltételeket határoznak meg a nemzeti engedélyezési eljárások folyamatára és tartalmára vonatkozóan, ezáltal biztosítva a környezetvédelem magas szintjét, és lehetővé téve az uniós potenciál fenntartható kiaknázását a nyersanyagok értéklánca mentén. A stratégiai projekt státusz megadása ezért nem sértheti az érintett projektekre alkalmazandó engedélyezési feltételeket, beleértve a 2011/92/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁷, a 92/43/EGK tanácsi irányelvben⁸, a 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben⁹, a 2010/75/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹⁰, a 2004/35/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹¹, a 2009/147/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹² és a 2006/21/EK irányelvben meghatározott feltételeket.

⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 26., 2012.1.28., 1. o.).

⁸ A Tanács 92/43/EGK irányelve (1992. május 21.) a természetes élőhelyek, valamint a vadon élő állatok és növények védelméről (HL L 206., 1992.7.22., 7. o.).

⁹ Az Európai Parlament és a Tanács 2000/60/EK irányelve (2000. október 23.) a vízpolitika terén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról (HL L 327., 2000.12.22., 1. o.).

¹⁰ Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (HL L 334., 2010.12.17., 17. o.).

¹¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és helyreállítása tekintetében a környezeti felelősségről (HL L 143., 2004.4.30., 56. o.).

¹² Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (HL L 20., 2010.1.26., 7. o.).

(25) Ugyanakkor a nemzeti engedélyezési eljárások kiszámíthatatlansága, összetettsége és – időnként – túlzott elhúzódása veszélyezteti a stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek eredményes kidolgozásához szükséges beruházási biztonságot. ***A megfelelő projektekre vonatkozó engedélyezési eljárás szerkezete és hossza is jelentősen eltérhet a tagállamok között.*** Ezért e projektek eredményes végrehajtásának biztosítása és felgyorsítása érdekében a tagállamoknak észszerűsített és kiszámítható engedélyezési ***eljárásokat*** kell alkalmazniuk a stratégiai projektekre. E célból a stratégiai projekteknek, ***ha vannak ilyenek***, nemzeti szinten elsőbbségi státuszt kell adni, ezáltal gyors adminisztratív ügyintézés és sürgősségi eljárást biztosítva azok számára valamennyi kapcsolódó bírósági és vitarendezési eljárásban. Ez a rendelet nem akadályozhatja meg az illetékes hatóságokat a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncán belüli, stratégiai projekteknek nem minősülő egyéb projektek engedélyezésének észszerűsítésében.

- (26) Az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokat érintő ellátásbiztonságának biztosításában betöltött szerepükre, továbbá az Unió nyitott stratégiai autonómiájához, valamint a zöld és digitális átálláshoz való hozzájárulásukra tekintettel a stratégiai projekteket a felelős engedélyező hatóságnak közérdekűnek kell tekintenie. A környezetre káros hatást gyakorló stratégiai projektek, amennyiben azok a 2000/60/EK irányelv, a 92/43/EGK **■** irányelv és a 2009/147/EK irányelv **vagy a ... rendelet [a COM(2022)0304 javaslat szerinti, a természet helyreállításáról szóló rendelet]** hatálya alá tartoznak, akkor engedélyezhetők, ha a felelős engedélyező hatóság az általa végzett eseti értékelés alapján arra a következtetésre jut, hogy a projekt által szolgált közérdek felülírja ezeket a hatásokat, feltéve, hogy az említett **jogi aktusokban** meghatározott valamennyi vonatkozó feltétel teljesül. **■** Az eseti értékelésnek **megfelelően** figyelembe kell vennie a kitermelési helyek geológiai sajátosságait, ami korlátozza a helyszínre vonatkozó döntéseket **a kitermelési hellyel kapcsolatos alternatív megoldások hiánya miatt.**

- (27) Az engedélyezési eljárás egyszerűsítése, valamint hatékonyságának és átláthatóságának növelése érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek projektgazdái számára lehetővé kell tenni, hogy **egy egyablakos ügyintézési ponttal** tartsanak kapcsolatot, amely az engedélyezési eljárás megkönnyítéséért és koordinálásáért felel. ***E célból a tagállamoknak egy vagy több egyablakos ügyintézési pontot kell létrehozniuk vagy kijelölniük, ugyanakkor biztosítaniuk kell, hogy a projektgazdáknak csak egy egyablakos ügyintézési ponttal kelljen együttműködniük. A tagállamoknak kell eldönteniük, hogy az egyablakos ügyintézési pont egyben engedélyezési határozatokat hozó hatóság-e vagy sem.*** Feladataik hatékony végrehajtásának biztosítása érdekében a tagállamoknak ***elegendő személyzetet és erőforrást kell biztosítaniuk egyablakos ügyintézési pontjaik számára. Emellett az elérhető kapcsolat biztosítása érdekében a projektgazda számára lehetővé kell tenni, hogy az egyablakos ügyintézési ponton belül kapcsolatba léphessen az illetékes közigazgatási egységgel.***

(28) *A tagállamok feladata, hogy belső szervezeti felépítésük alapján eldöntsék, hogy helyi, regionális vagy nemzeti szinten vagy bármely más releváns közigazgatási szinten hozzák-e létre vagy jelölik ki egyablakos ügyintézési pontjukat vagy pontjaikat. Emellett a tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy az általuk választott közigazgatási szinten különböző egyablakos ügyintézési pontokat hozzanak létre vagy jelöljenek ki, amelyek kizárólag az értéklánc egy adott szakaszához, nevezetesen a kitermeléshez, feldolgozáshoz vagy újrafeldolgozáshoz kapcsolódó kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektekre összpontosítanak. Ugyanakkor a projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy könnyen azonosíthassák a projektjükért felelős egyablakos ügyintézési pontot. E célból a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy azon közigazgatási szintnek megfelelő földrajzi területen belül, amelyen az egyablakos ügyintézési pont vagy pontok létrehozása vagy kijelölése mellett döntöttek, az értéklánc releváns szakaszai tekintetében legfeljebb egy egyablakos ügyintézési pont legyen felelős. Mivel a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó számos projekt egynél több értékláncszakaszra terjed ki, a félreértések elkerülése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kellő időben kijelöljenek egyetlen kapcsolattartó pontot.*

(29) A stratégiai projektek engedélyezési státuszával kapcsolatos egyértelműség biztosítása és az esetleges visszaélésszerű pereskedés eredményességének korlátozása érdekében a tagállamoknak – a hatékony bírósági felülvizsgálat veszélyeztetése nélkül – biztosítaniuk kell a stratégiai projektek engedélyezési eljárásával kapcsolatos viták időben történő rendezését. E célból a **tagállamoknak** biztosítaniuk kell, hogy a kérelmezők és a projektgazdák egyszerű vitarendezési eljárást vehessenek igénybe, és hogy a stratégiai projektek a velük kapcsolatos valamennyi bírósági és vitarendezési eljárás során sürgős elbánásban részesüljenek, **ha és amennyiben a nemzeti jog rendelkezik ilyen sürgősségi eljárásokról.**

(30) Annak érdekében, hogy a polgárok és a vállalkozások szükségtelen további adminisztratív terhek nélkül, közvetlenül élvezhessék a belső piac előnyeit, az egységes digitális kaput létrehozó (EU) 2018/1724 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹³ általános szabályokat állapít meg a belső piac működése szempontjából releváns információk, eljárások és segítségnyújtó szolgáltatások online nyújtására vonatkozóan. Az e rendelet hatálya alá tartozó tájékoztatási követelményeknek és eljárásoknak meg kell felelniük az (EU) 2018/1724 rendelet követelményeinek. Biztosítani kell különösen azt, hogy a stratégiai projektek projektgazdái az (EU) 2018/1724 rendelet 6. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összhangban teljes mértékben online hozzáférhessenek az engedélyezés folyamatához kapcsolódó bármely eljáráshoz, és online lefolytathassák azokat.

¹³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1724 rendelete (2018. október 2.) az információkhoz, eljárásokhoz, valamint segítségnyújtó és problémamegoldó szolgáltatásokhoz hozzáférést biztosító egységes digitális kapu létrehozásáról, továbbá az 1024/2012/EU rendelet módosításáról (HL L 295., 2018.11.21., 1. o.).

(31) Annak érdekében, hogy a projektgazdák és más beruházók számára biztosítsák a stratégiai **projektek** továbbfejlesztéséhez szükséges biztonságot és egyértelműséget, a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy az ilyen projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárás ne haladja meg az előzetesen meghatározott **határidőket**. A kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg **a 15 hónapot**. A kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama – figyelembe véve a lehetséges hatások összetettségét és mértékét – nem haladhatja meg a **27 hónapot**. *A 2011/92/EU irányelv szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentés elkészítése azonban a projektgazda felelősségi körébe tartozik, és nem képezheti részét a tagállamokra vonatkozó határidőknek. E célból az egyablakos ügyintézési pontnak meg kell adnia azt az időpontot, ameddig a projektgazdának be kell nyújtania a környezeti hatásvizsgálati jelentést, és a megadott időpont és a jelentés tényleges benyújtása közötti időszak nem számít bele a tervezett ütemezésbe. Ugyanezt az elvet kell alkalmazni abban az esetben is, ha a szükséges konzultációkat követően az egyablakos ügyintézési pont értesíti a projektgazdát arról a lehetőségről, hogy a környezeti hatásvizsgálati jelentés kiegészítése érdekében további információkat nyújthat be.*

Emellett a javasolt projekt jellegével, összetettségével, helyszínével vagy léptékével összefüggő kivételes esetekben a tagállamoknak lehetőséget kell kapniuk a határidők meghosszabbítására. Kivételes esetnek számíthatnak többek között olyan előre nem látható körülmények, amelyek miatt a projekthez kapcsolódóan teljes környezeti vizsgálatot kell végezni, vagy a meglévő vizsgálatot ki kell egészíteni.

- (32) *E határidők eredményes teljesítése érdekében a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a felelős hatóságok elegendő erőforrással és személyzettel rendelkezzenek. A Bizottság az (EU) 2021/240 rendelet¹⁴ értelmében létrehozott Technikai Támogatási Eszközből támogatja a tagállamokat azok kérése alapján a reformok megtervezésében, kidolgozásában és végrehajtásában, beleértve a nemzeti engedélyezéssel, például az egyablakos ügyintézési ponttal kapcsolatos közigazgatási kapacitás megerősítését is.*

¹⁴ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/240 rendelete (2021. február 10.) a Technikai Támogatási Eszköz létrehozásáról (HL L 57., 2021.2.18., 1. o.).*

(33) Az uniós jog által – többek között a víz, **a talaj**, az élőhelyek és a madarak vonatkozásában – előírt környezetvédelmi vizsgálatok és engedélyek a nyersanyagprojektek engedélyezési eljárásának szerves részét képezik, és alapvető biztosítékot jelentenek a negatív környezeti hatások megelőzésére vagy minimalizálására. Annak biztosítása érdekében azonban, hogy a stratégiai projektekre vonatkozó engedélyezési eljárások kiszámíthatók legyenek és azokra időben sor kerüljön, ki kell használni a szükséges vizsgálatok és engedélyek észszerűsítésére adódó lehetőségeket, ugyanakkor nem szabad csökkenteni a környezetvédelem szintjét **vagy az értékelések minőségét. E célból** biztosítani kell, hogy a szükséges **értékeléseket** a szükségtelen átfedések elkerülése érdekében **egy közös vagy összehangolt eljárás keretében** összekapcsolják. **Ezen túlmenően** biztosítani kell, hogy a projektgazdák és a felelős hatóságok a felesleges nyomon követés elkerülése érdekében az összekapcsolt értékelés végrehajtása előtt kifejezetten megállapodjanak annak hatóköréről. **Végezetül biztosítani kell, hogy ezen eljárások alkalmazásában a projektgazdák egyetlen hatósággal álljanak kapcsolatban.**

- (34) A földhasználatot érintő konfliktusok akadályokat gördíthetnek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek bevezetése elé. A közjavak és -érdekek kiegyensúlyozásában segítséget nyújthatnak azok a megfelelően kialakított – többek között területrendezési és övezetbe sorolási – tervek, amelyek figyelembe veszik a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek végrehajtásának lehetőségeit, és amelyek lehetséges környezeti hatásai értékelés tárgyát képezik, csökkentve a konfliktusok kockázatát és felgyorsítva **a kritikus fontosságú** nyersanyagokra vonatkozó projektek fenntartható bevezetését az Unión belül. A felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságoknak ezért a megfelelő tervek kidolgozásakor **a kritikus fontosságú** nyersanyagokra vonatkozó ■ projektekre vonatkozó rendelkezések beillesztését kell mérlegelniük. ***Ez nem érinti az ilyen tervek lehetséges környezeti hatásainak értékelésére vonatkozó meglévő követelményeket és az ilyen értékelések előírt minőségét.***

- (35) Az Unión belül gyakori, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek nehezen jutnak finanszírozáshoz. A kritikus fontosságú nyersanyagok piacait gyakran jelentős áringadozás, hosszú átfutási idők, nagyfokú koncentráció és az átláthatóság hiánya jellemzi. Ezenfelül az ágazat finanszírozásához magas szintű szakértői ismeretekre van szükség, ami gyakran hiányzik a pénzügyi intézmények körében. E tényezők kezelése, illetve a stratégiai fontosságú nyersanyagok stabil és megbízható ellátásának biztosításához való hozzájárulás érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak segíteniük kell a finanszírozáshoz jutást és az adminisztratív támogatáshoz való hozzáférést.

- (36) *A belső piac működésének védelme érdekében erős európai értékláncre van szükség az ellátás biztonságának garantálásához, és a kapacitások növelése csak megfelelő pénzügyi eszközökkel érhető el, amelyek egy része a meglévő uniós alapokból származhat. A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek, beleértve a stratégiai projekteket is, támogathatók lehetnek az ilyen alapokból, amennyiben teljesülnek az adott programok követelményei, például a földrajzi elhelyezkedéssel, a környezettel vagy az innovációhoz való hozzájárulásukkal kapcsolatban. A vonatkozó alapok olyan kohéziós politikai programokat foglalnak magukban, mint például az Európai Regionális Fejlesztési Alap, amelynek keretében olyan, a regionális kohéziót előmozdító támogatás nyújtható, amely lehetővé teszi a kkv-k számára, hogy innovatív projekteket dolgozzanak ki, például a nyersanyagok feldolgozása során az energiafogyasztás csökkentéséhez kapcsolódóan. Az Igazságos Átmenet Alap is felhasználható az ilyen típusú projektek támogatására, amennyiben azok hozzájárulnak a zöld átállásból eredő társadalmi és gazdasági költségek csökkentéséhez. Emellett a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz, különösen annak az energiabiztonságra és az energiaellátás diverzifikálására összpontosító REPowerEU fejezete mozgósítható például a nyersanyagok újrafeldolgozásában vagy hasznosításában érintett projektek támogatására.*

*Az Innovációs Alap, amelynek célja elsősorban a tiszta és innovatív technológiák piaci bevezetése, támogatást nyújthat például az alacsony szén-dioxid-kibocsátású technológiákhoz kapcsolódó nyersanyagok újrafeldolgozási kapacitásának fejlesztéséhez. Továbbá az InvestEU – különösen a zöld és digitális átállás során – a beruházások finanszírozással és technikai segítségnyújtással történő fellendítésére irányuló kiemelt uniós program. A támogatásötvöztési mechanizmusok alkalmazásával az InvestEU hozzájárul további köz- és magántőke bevonásához. A Bizottság együtt fog működni az InvestEU végrehajtó partnereivel annak érdekében, hogy az (EU) 2021/523 rendeletben¹⁵ és az e rendeletben meghatározott közös célkitűzésekkel összhangban **■ fokozza a vonatkozó projektek támogatását és az említett projektekbe való beruházást. Végezetül az uniós ellátás diverzifikálásához hozzájáruló harmadik országbeli projektek a megfelelő alapokon, például a Szomszédági, Fejlesztési és Nemzetközi Együttműködési Eszközön és az Európai Fenntartható Fejlődési Alap Pluszon keresztül támogathatók.***

■

¹⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2021/523 rendelete (2021. március 24.) az InvestEU program létrehozásáról és az (EU) 2015/1017 rendelet módosításáról (HL L 64., 26.3.2021., 30. o.).

(37) A jelenleg gyakran szétagolt köz- és magánberuházások korlátainak leküzdése, az integráció és a beruházások megtérülésének elősegítése érdekében a Bizottságnak, a tagállamoknak és a fejlesztési bankoknak jobban össze kell hangolniuk a meglévő, uniós és nemzeti szintű finanszírozási programokat, és szinergiákat kell kialakítaniuk azok között, valamint jobb koordinációt és együttműködést kell biztosítaniuk az iparral és a magánszektorbeli kulcsfontosságú érdekelt felekkel. E célból a tagállamok és a Bizottság szakértőit, valamint az érintett közszektorbeli pénzügyi intézményeket tömörítő, külön alcsoportot kell létrehozni a testületen belül. Ezen alcsoportnak meg kell vitatnia a stratégiai projektek egyedi finanszírozási igényeit és meglévő finanszírozási lehetőségeit annak érdekében, hogy a meglévő finanszírozási lehetőségekhez való hozzáférés optimális módjával kapcsolatos javaslatot tegyen a projektgazdáknak. A harmadik országbeli stratégiai projektek finanszírozására vonatkozó ajánlások megvitatásakor és megfogalmazásakor a testületnek figyelembe kell vennie különösen a „Global Gateway” stratégiát¹⁶.

¹⁶ *Közös közlemény az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – A „Global Gateway” (JOIN(2021)0030).*

-
- (38) A vállalatok, a pénzügyi befektetők és a beruházáshasznosítók magánbefektetése alapvető fontosságú. Amennyiben a magánbefektetés önmagában nem elegendő, a projekteknek a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncán belüli eredményes bevezetéséhez köztámogatásra lehet szükség, például garanciák, kölcsönök vagy sajáttőke- és kvázisajáttőke-befektetések formájában. Ez a köztámogatás állami támogatás is lehet. Az ilyen támogatásnak ösztönző hatásúnak, szükségesnek, megfelelőnek és arányosnak kell lennie. Az állami támogatásokra vonatkozó, a közelmúltban a kettős átállásra irányuló célkitűzésekkel összhangban alaposan felülvizsgált, hatályos iránymutatás – bizonyos feltételek mellett – számos lehetőséget biztosít a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén megvalósuló beruházásokhoz.
- (39) A köztámogatás a feltárt konkrét piaci hiányosságok vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzetek arányos mértékben történő kezelésére használatos; az intézkedések nem lehetnek párhuzamosak, nem szoríthatják ki a magánfinanszírozást, illetve nem torzíthatják a belső piaci versenyt. A tevékenységeknek egyértelmű értéktöbbletet kell biztosítaniuk az Unió számára.

(40) Számos stratégiai fontosságú nyersanyag árvolatilitása, amelyet súlyosbít az, hogy a határidős piacokon korlátozott eszközökkel fedezhetők, akadályt teremt mind a projektgazdák számára a stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek finanszírozásának biztosításához, mind pedig a legfontosabb bemeneti anyagok stabil és kiszámítható árának biztosítására törekvő downstream fogyasztók számára. A stratégiai fontosságú nyersanyagok jövőbeli áraival kapcsolatos bizonytalanság csökkentése érdekében **és azért, hogy a belső piac működésének védelme céljából csökkenjen ezáltal az ellátási kockázat**, rendelkezni kell **■** egy olyan rendszer létrehozásáról, amely a stratégiai projektek beruházáshasznosítói és a projektgazdák számára is lehetővé teszi vételi vagy eladási ajánlataik jelzését, valamint a kapcsolatfelvételt, ha az érintett ajánlatok esetlegesen összeegyeztethetők.

■

(41) Az Unió nyersanyag-lelőhelyeire vonatkozó, meglévő ismeretek kialakítására és feltérképezésére olyan időszakban került sor, amikor a stratégiai technológiák fejlesztéséhez szükséges kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásának biztosítása nem volt prioritás. ***Az Unióban a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó naprakész geológiai információk hiánya alááshatja a kitermelési projektek fejlesztését, ezáltal gyengítve az ellátási kockázat csökkentésére és a belső piac működésének védelmére irányuló erőfeszítéseket.*** A kritikus fontosságú nyersanyagok lelőhelyeire vonatkozó információk megszerzése és aktualizálása érdekében a tagállamoknak – ***adott esetben a geológiai adottságokra tekintettel*** – nemzeti ***feltérképezési*** programokat kell kidolgozniuk a kritikus fontosságú nyersanyagok ***és a velük együtt kitermelt főbb ásványok*** általános feltárásához. ***Ennek*** olyan ***intézkedéseket*** kell magában foglalnia, mint a ***geológiai*** feltérképezés, a geokémiai kampányok, a geotudományos felmérések, valamint a meglévő geotudományos adatkészletek újrafeldolgozása. ***Ez növeli az új lelőhelyek azonosításának valószínűségét, aminek viszont ösztönöznie kell a feltárási beruházásokat.***

A feltérési programoknak fontolóra kell venniük olyan új feltérési technikák alkalmazását is, amelyek lehetővé teszik a lelőhelyeknek a hagyományos technikáknál nagyobb mélységben történő azonosítását. A kitermelési projektek kidolgozásának elősegítése érdekében a tagállamoknak nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük bizonyos, a nemzeti feltérési programjuk során szerzett alapvető információkat, adott esetben a 2007/2/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel¹⁷ létrehozott térinformációs infrastruktúra keretének felhasználásával, egyúttal kérésre részletesebb tájékoztatást kell nyújtaniuk. A Bizottság iránymutatásokat adhat ki a feltérési programok harmonizált formátumának előmozdítása érdekében.

I

¹⁷ *Az Európai Parlament és a Tanács 2007/2/EK irányelve (2007. március 14.) az Európai Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra (INSPIRE) kialakításáról (HL L 108., 2007.4.25., 1. o.).*

- (42) A Föld-megfigyelésből származó űripari adatok és -szolgáltatások támogathatják a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntartható értékláncaira irányuló erőfeszítéseket azáltal, hogy folyamatos információáramlást biztosítanak, amely hasznos lehet olyan tevékenységekhez, mint a bányászati területek monitorozása és igazgatása, a környezeti és társadalmi-gazdasági hatásvizsgálat vagy az ásványkincsek feltárása. Mivel a Föld-megfigyelés távoli és megközelíthetetlen területekről is képes adatokat szolgáltatni, a tagállamoknak nemzeti feltárási programjaik kidolgozása és végrehajtása során a lehetséges mértékben figyelembe kell venniük azt.
- (43) Bár az ellátásbiztonság fokozása érdekében a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós értékláncát meg kell erősíteni, a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncai továbbra is globálisak maradnak, és ki lesznek téve külső tényezőkné. A Covid19-válságtól az Ukrajna elleni, provokáció nélkül indított és indokolatlan katonai agresszióig terjedő közelmúltbeli, illetve folyamatban lévő események rávilágítottak arra, hogy az Unió egyes ellátási láncai sérülékenyek a zavarokkal szemben. Annak biztosítása érdekében, hogy a tagállamok és az európai iparágak előre tudják jelezni az ellátási zavarokat és fel tudjanak készülni azok következményeinek kezelésére, a nyomkövetési kapacitás **erősítését**, a stratégiai készletek összehangolását és a vállalatok felkészültségének javítását célzó intézkedéseket kell kidolgozni.

(44) A kockázattudatosság és a kockázatok előrejelzése tekintetében a tagállamok eltérő kapacitással rendelkeznek, és nem minden tagállam alakított ki olyan célzott struktúrákat, amelyek nyomon követik a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncait és tájékoztathatják a vállalatokat az ellátási zavarok lehetséges kockázatairól. Hasonlóképpen, bár egyes vállalatok investálnak ellátási láncuk nyomon követésébe, más vállalatoknak nincs kapacitása erre. Ezért a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncainak globális dimenziójára és összetettségére tekintettel a Bizottságnak célzott nyomonkövetési eredménytáblát kell kidolgoznia, amely értékeli a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait, és biztosítja az összegyűjtött információk rendelkezésre állását a hatóságok és a magánszektorbeli szereplők számára, ezáltal növelve a tagállamok közötti szinergiákat. Annak biztosítása érdekében, hogy az uniós értékláncok kellően felkészültek legyenek a valószínűleg a verseny torzulásához és a belső piac szétagolódásához vezető – *például a geopolitikai konfliktusok által okozott* – esetleges ellátási zavarokra, a Bizottságnak stresszteszteket kell végeznie, amelyek során értékeli a stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátási láncainak sebezhetőségét és ellátási kockázatoknak való kitettségét.

A tagállamoknak oly módon kell hozzájárulniuk ehhez, hogy lehetőség szerint ilyen stressztesztet végeznek a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátására és az azokkal kapcsolatos tájékoztatásra szakosodott nemzeti ügynökségeik közreműködésével. A testületnek biztosítania kell a stresszteszt Bizottság és tagállamok általi végrehajtásának koordinációját. Abban az esetben, ha egyetlen tagállamnak sincs kapacitása arra, hogy egy adott stratégiai fontosságú nyersanyagra vonatkozóan elvégezze a szükséges stressztesztet, a Bizottságnak magának kell elvégeznie azt. ■ A Bizottságnak a hatóságok és a magánszektorbeli szereplők által ellátásikockázat-csökkentési céllal alkalmazható lehetséges stratégiákat is javasolnia kell; ilyen például a stratégiai készletezés vagy az ellátásuk további diverzifikálása. A nyomon követésre és a stressztesztokra vonatkozó intézkedések végrehajtásához szükséges információk összegyűjtése céljából a Bizottságnak egyeztetnie kell a testület megfelelő állandó al csoportjával, a tagállamoknak pedig azonosítaniuk kell és nyomon kell követniük ■ a kulcsfontosságú piaci szereplőket.

(45) A stratégiai készletek az ellátási zavarok enyhítésének fontos eszközei, különösen a nyersanyagok esetében. Bár a javasolt egységes piaci szükséghelyzeti eszköz lehetővé teszi az ilyen készletek lehetséges kialakítását az egységes piaci éberségi üzemmód aktiválása esetén, a tagállamok és a vállalkozások nem kötelesek stratégiai készleteiket az ellátási zavar bekövetkezése előtt felhalmozni vagy koordinálni. Az Európai Unióban ráadásul nem létezik olyan koordinációs mechanizmus, amely lehetővé tenné a lehetséges átfedések és szinergiák közös értékelésének és elemzésének kidolgozását. Ezért első lépésként, illetve a vonatkozó információk jelenlegi hiányára tekintettel, a tagállamoknak információt kell szolgáltatniuk a Bizottság számára a *potenciális* stratégiai készletekről, *és ha rendelkezésre állnak, arról*, hogy azokat hatóságok vagy a tagállamok nevében eljáró gazdasági szereplők kezelik-e. Az információknak ki kell terjedniük az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében rendelkezésre álló készletek *összesített* szintjére, a készletek várható szintjére, valamint az e készletekre alkalmazandó szabályokra és eljárásokra. Minden információkérésnek arányosnak kell lennie, figyelembe kell vennie az adatok rendelkezésre bocsátásához szükséges költséget és erőfeszítést, valamint a nemzetbiztonságra gyakorolt hatását, és megfelelő határidőket kell megállapítania a kért információk szolgáltatására.

Az elemzés kiegészíthető a gazdasági szereplők készleteire vonatkozó információkkal, bár ez nem minősül rájuk vonatkozó információkérésnek. A Bizottságnak biztonságos módon kell kezelnie az adatokat, és kizárólag összesített információkat tehet közzé. Második lépésként a Bizottságnak a megszerzett információk alapján tervezett referenciaértéket kell kidolgoznia arra vonatkozóan, hogy – az érintett stratégiai fontosságú nyersanyagok teljes éves uniós felhasználását figyelembe véve – mi tekintendő az uniós készletek biztonságos szintjének. A stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében a meglévő készleteknek és az Unión belüli stratégiai készletek általános szintjének az összehasonlítása alapján a testületnek – a Bizottsággal egyetértésben eljárva – képesnek kell lennie arra, hogy nem kötelező erejű véleményeket adjon ki a tagállamoknak arról, hogy miként fokozhatják a konvergenciát, és miként ösztönözhetők stratégiai készleteik felhalmozására. Ennek során a testületnek mérlegelnie kell, hogy fenn kell-e tartani a stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó magán- **vagy közszektorbeli** szereplők stratégiai készleteinek kialakítására szánt ösztönzőket.

- (46) A további koordináció *elősegítése* érdekében a Bizottságnak biztosítania kell a szükséges konzultációt a tagállamok olyan nemzetközi fórumokon való részvétele előtt, ahol az említett stratégiai készletek megvitatására sor kerülhet, különösen a testület erre a célra létrehozott állandó al csoportján keresztül. Hasonlóképpen, e javaslat és más horizontális vagy témaspecifikus eszközök egymást kiegészítő jellegének növelése érdekében a Bizottságnak gondoskodnia kell arról, hogy az összegyűjtött és összesített információk éberségi mechanizmushoz vagy válságirányítási mechanizmushoz – például a javasolt egységes piaci szükséghelyzeti eszköz tanácsadó csoportjához, a csipekről szóló jogszabályra irányuló javaslat szerinti, félvezetőkkel foglalkozó európai testülethez, a HERA-tanácsához vagy az egészségügyi válságtanácsához – kerüljenek.

- (47) Annak biztosítása érdekében, hogy az Unióban stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó stratégiai technológiákat gyártó nagyvállalatok kellően felkészültek legyenek az ellátási zavarok kezelésére, ***ellátási láncokra vonatkozó kockázatértékelést kell végezniük.*** Ez biztosítani fogja, hogy figyelembe vegyék a stratégiai fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait és ***amennyiben szükséges,*** megfelelő kockázatcsökkentési stratégiákat dolgozzanak ki annak érdekében, hogy ellátási zavarok esetén felkészültebbek legyenek. ***Az ilyen*** nagyvállalatoknak ***e kockázatértékelés részeként fel kell térképezniük*** stratégiai nyersanyagaik ***eredetét, elemezniük kell az ellátásukat esetlegesen befolyásoló tényezőket, és értékelniük kell az ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségüket. Sebezhetőségek észlelése esetén az azonosított nagyvállalatoknak erőfeszítéseket kell tenniük azok enyhítésére. Ennek az értékelésnek a vállalatok által a beszállítóiktól beszerzett adatokon, és amennyiben ilyen adatok nem állnak rendelkezésre, a lehető legnagyobb mértékben a nyilvánosan elérhető vagy a Bizottság által közzétett adatokon kell alapulnia. A tagállamok számára lehetővé kell tenni, hogy előírják, hogy az elvégzett kockázatértékelésről szóló jelentést továbbítsák a vállalatok igazgatótanácsának. A kereskedelmi és üzleti titkok védelme szükségességének tiszteletben tartása és a vállalatok sebezhetőségeknél való kitettségének korlátozása érdekében ez a jelentés nem lehet nyilvános.***

Ezen intézkedések következtében a potenciális ellátási **zavarok** költségeinek további megfontolás tárgyát kell képezniük **meghatározott kockázatsökkentési stratégiák előírása nélkül**.

- (48) A stratégiai fontosságú nyersanyagok számos piaca nem teljesen átlátható, és a kínálati oldalra koncentrálódik, ami erősíti az eladók tárgyalási pozícióját és növeli a vevőknek felszámított árakat. Az Unióban letelepedett vállalkozásoknak felszámított árak csökkentésének elősegítése érdekében a Bizottságnak létre kell hoznia egy olyan rendszert, amely képes összesíteni az érdekelt vevők keresletét. **A Bizottság – a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testülettel konzultálva – minden egyes, a rendszerhez adott stratégiai fontosságú nyersanyag esetében elvégzi a rendszer piacra gyakorolt várható hatásának értékelését a belső piaci versenyre gyakorolt aránytalan hatás elkerülése érdekében.** E rendszer kialakítása során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a hasonló – különösen az (EU) 2022/2576 tanácsi rendelet¹⁸ szerint létrehozott közös gázbeszerzésre vonatkozó – törekvések keretében szerzett tapasztalatokat. Az e mechanizmus szerinti összes intézkedésnek összeegyeztethetőnek kell lennie az uniós versenyjoggal.

¹⁸ **A Tanács (EU) 2022/2576 rendelete (2022. december 19.) a szolidaritásnak a gázbeszerzések jobb koordinálása, megbízható ár-referenciaértékek és a határokon átnyúló gázkereskedelem révén történő fokozásáról (HL 335., 2022.12.29., 1. o.).**

■

(49) Az e rendeletben foglalt, a nyomon követésre és a stratégiai készletekre vonatkozó rendelkezések nem vonják maguk után a nemzeti törvények és rendeletek harmonizációját, és nem váltják fel a meglévő mechanizmusokat. A nyomon követésre és a kockázati felkészültségre irányuló ösztönzőknek összhangban kell lenniük az európai jogi eszközökkel. Ezért az egységes piaci szükséghelyzeti eszközre vonatkozó, az egységes piac működését érintő válságok előrejelzését, enyhítését és az azokra való reagálást célzó javaslatához vagy az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről szóló (EU) 2022/2372 tanácsi rendelethez¹⁹ hasonló jogi eszközök válság vagy fenyegetés esetén továbbra is alkalmazhatók a kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagokra, amennyiben ezek az anyagok ilyen jogi eszközök hatálya alá tartoznak. Az e rendelet és a válságkezelési eszközök egymást kiegészítő jellegét és koherenciáját ***a Bizottságnak az e válságkezelési eszközök által létrehozott tanácsadó és irányító szervek közötti*** ■ információcsere útján kell biztosítani.

¹⁹ ***A Tanács (EU) 2022/2372 rendelete (2022. október 24.) az uniós szintű közegészségügyi szükséghelyzet esetén a válság szempontjából releváns egészségügyi ellenintézkedésekkel való ellátás biztosítását célzó intézkedési keretről (HL L 314., 2022.12.6., 64. o.).***

(50) A kritikus fontosságú nyersanyagok többsége fém, amelyek elvileg végtelen sokszor újrafeldolgozhatók, bár néha romlik a minőségük. Ez lehetőséget nyújt arra, hogy a zöld átállás összefüggésében át lehessen térni egy valóban körforgásos gazdaságra, ***miközben növeli a kritikus fontosságú nyersanyagok rendelkezésre állását, és ezáltal hozzájárul az ellátás biztonságának garantálásához.*** Az új technológiák szempontjából kritikus fontosságú nyersanyagok iránti kereslet gyors növekedésének kezdeti szakaszát követően, amennyiben továbbra is az elsődleges kitermelés és feldolgozás lesz a legmeghatározóbb forrás, az újrafeldolgozásnak egyre inkább csökkentenie kell az elsődleges kitermelés iránti igényt és annak járulékos hatásait. ***Ezt úgy kell megvalósítani, hogy a másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok erős piaca révén magas szintű újrafeldolgozási kapacitást kell fenntartani az Unióban.*** Napjainkban azonban a kritikus fontosságú nyersanyagok többségének alacsony az újrafeldolgozási aránya, ***mivel az olyan hulladékáramokat, mint az akkumulátorokat, az elektromos és elektronikus berendezéseket, valamint a járműveket újrafeldolgozás céljából az Unión kívülre szállítják.*** Az újrafeldolgozási rendszerek és technológiák gyakran nem igazodnak e nyersanyagok sajátosságaihoz. ***Az innováció fontos szerepet játszik a kritikus fontosságú nyersanyagok iránti igény csökkentésében, az ellátási hiány kockázatának csökkentésében, valamint az anyagok hulladékból történő megfelelő és biztonságos kitermelését lehetővé tevő újrafeldolgozási technológiák kifejlesztésében.*** Ezért szükség van olyan azonnali intézkedésekre, amelyek kezelik a körforgásos jellegben rejlő potenciált hátráltató különböző tényezőket.

- I
- (51) A tagállamok továbbra is fontos hatáskörökkel rendelkeznek a körforgásos jelleg területén, például a hulladékgyűjtési és -kezelési rendszerek területén. Ezeket fel kell használni a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező hulladékáramok, *például az elektronikus hulladék* begyűjtési és újrafeldolgozási arányának növeléséhez, például díjkedvezményekhez, pénzjutalmakhoz vagy betétdíjas rendszerekhez hasonló pénzügyi ösztönzők igénybevételeivel, *megőrizve a belső piac integritását. A másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok felhasználásának növelése céljából ez magában foglalhatja a differenciált gyártói felelősségi díjakat is – feltéve, hogy a nemzeti jogban léteznek ilyen díjak –, amelyek előnyeit az uniós jogban megállapított környezetvédelmi normákkal összhangban újrafeldolgozott hulladékból hasznosított másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok nagyobb hányadát tartalmazó termékek élvezik. A hulladékból hasznosított másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagoknak magukban kell foglalniuk az uniós szabványokkal egyenértékű védelmet nyújtó harmadik országbeli szabványok szerint végzett hasznosítást is.*

A tagállami hatóságoknak – a kritikus fontosságú nyersanyagok és az azokat tartalmazó termékek vásárlóiként – szintén változást kell előidézniük, a nemzeti kutatási és innovációs programoknak pedig jelentős erőforrásokat kell biztosítaniuk a kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegével és az anyaghatékonysággal kapcsolatos ismeretek és technológiák fejlettségi szintjének javításához. Végezetül a tagállamoknak – az információk rendelkezésre állásának javításával, valamint a jogi, gazdasági és műszaki akadályok felszámolásával – elő kell mozdítaniuk a kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványnyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerését. A tagállamok által tanulmányozandó egyik lehetséges megoldást a gazdasági szereplők és a tagállamok közötti kockázatmegosztási mechanizmusok jelentik a bezárt hulladékkezelő létesítményekből történő visszanyerés előmozdításához. ***A területnek elő kell segítenie továbbá a bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét a nemzeti programjaik kialakításával és végrehajtásával kapcsolatban.***

I

- (52) Az Unió számos régiójának vannak nyersanyag-kitermelésből fennmaradt készletei, és így jelentős mennyiségű, ásványinyersanyag-kitermelésből származó, bezárt létesítményekben tárolt hulladékai, amelyek esetében – a csak a közelmúltban megnövekedett gazdasági jelentőségük miatt – általában nem készül elemzés arról, hogy rejtjenek-e lehetőségeket a kritikus fontosságú nyersanyagok szempontjából. A kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményekből történő visszanyerése révén **nőhet az uniós kapacitás, miközben** gazdasági érték és munkahelyek teremthetők a gyakran az ipar leépítésével és hanyatlással érintett történelmi bányászati régiókban. A – különösen a bezárt hulladékkezelő létesítményekben található – kritikus fontosságú nyersanyagok tartalmára irányuló figyelem és tájékoztatás hiánya az egyik legnagyobb akadálya az ásványinyersanyag-kitermelésből származó és a kritikus fontosságú nyersanyagok szempontjából lehetőséget rejtő hulladékok fokozottabban felhasználásának.
- (53) A kritikus fontosságú nyersanyagok ásványinyersanyag-kitermelést végző hulladékkezelő létesítményekből történő visszanyerésének az érintett hulladékkezelő létesítmények hasznosításának részét kell képeznie. A 2006/21/EK irányelv a környezet és az emberi egészség védelme tekintetében szigorú követelményeket állapít meg az ásványinyersanyag-kitermelő ipar hulladékgazdálkodására vonatkozóan. Bár ezeket a szigorú követelményeket fenn kell tartani, helyénvaló további intézkedéseket megállapítani a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerésének maximalizálása érdekében.

(54) Az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, meglévő és új létesítmények üzemeltetőinek előzetes gazdasági értékelő tanulmányt kell készíteniük a kritikus fontosságú nyersanyagoknak a kitermelési helyen előforduló, ásványi nyersanyag-kitermelésből származó és keletkező hulladékból történő visszanyeréséről. A 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben²⁰ meghatározott hulladékhierarchiával összhangban prioritásként kell kezelni a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hulladék keletkezésének oly módon történő megelőzését, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagokat a kitermelt mennyiség hulladékká válása előtt kell kitermelni. E tanulmány kidolgozása során a gazdasági szereplőknek össze kell gyűjteniük a szükséges információkat, beleértve az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékban lévő kritikus fontosságú nyersanyagok koncentrációját és mennyiségét, és el kell végezniük a kritikus fontosságú nyersanyagok gazdaságilag életképes hasznosítását lehetővé tevő folyamatok, műveletek vagy üzleti megállapodások többféle alternatívájának értékelését. Ez a kötelezettség a 2006/21/EK irányelvben és az azt átültető nemzeti jogszabályokban meghatározott kötelezettségeket egészíti ki, és közvetlenül alkalmazandó. A végrehajtás során a gazdasági szereplőknek és az illetékes hatóságoknak az adminisztratív terhek minimalizálására kell törekedniük, és a lehetséges mértékben integrálniuk kell az eljárásokat.

²⁰ *Az Európai Parlament és a Tanács 2008/98/EK irányelve (2008. november 19.) a hulladékokról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről (HL L 312., 2008.11.22., 3. o.).*

(55) Az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, bezárt létesítmények kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében kiaknázható potenciáljára vonatkozó információk jelenlegi hiányának kezelése érdekében a tagállamoknak létre kell hozniuk egy olyan adatbázist, amely – az uniós versenyszabályokkal összhangban – tartalmazza a hasznosítás előmozdítása szempontjából releváns összes információt, különösen az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményben található kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségét és koncentrációját. Az információkat felhasználóbarát és digitális formában nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, lehetővé téve a részletesebb, technikai jellegű információkhoz való hozzáférést. Az információkhoz való felhasználóbarát hozzáférés megkönnyítése érdekében a tagállamoknak például kapcsolattartó pontot kell biztosítaniuk ahhoz, hogy részletesebb információcserét tegyenek lehetővé a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítására irányuló projektek lehetséges fejlesztőivel. Az adatbázist úgy kell kialakítani, hogy a lehetséges projektgazdák könnyen azonosíthassák azokat a létesítményeket, amelyek a gazdaságilag életképes hasznosítás szempontjából jelentős potenciállal rendelkeznek. A korlátozott mennyiségű erőforrás összpontosítása érdekében a tagállamoknak szakaszos megközelítést kell alkalmazniuk az információgyűjtés során, és csak a legígéretesebb létesítmények esetében kell végrehajtaniuk a több erőfeszítést igénylő információgyűjtési lépéseket. Az információgyűjtési tevékenységeknek arra kell irányulniuk, hogy pontos és reprezentatív információkat szolgáltatassanak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítményekről, és a lehető legjobban jelezzék a kritikus fontosságú nyersanyagok hasznosítási potenciálját.

(56) Állandó mágneseket számos termékbe beépítenek, ezek közül a szélerőművek és az elektromos járművek jelentik a legfontosabb és a leggyorsabban növekvő alkalmazásokat, de más termékekben – többek között **mágneses** rezonanciás képalkotó eszközökben, ipari robotokban, könnyű szállítóeszközökben, hűtőgenerátorokban, hőszivattyúkban, villanymotorokban, ipari elektromos szivattyúkban, automata mosógépekben, szárítógépekben, mikrohullámú készülékekben, porszívókban és mosogatógépekben is – jelentős mennyiségű, hasznosításra érdemes állandó mágnes található. ***A jogszabálynak a villanymotorokra is ki kell terjednie, ha azokat más termékekbe beépítik. Az állandó mágnesek többsége – különösen a legjobban teljesítő típusok – tartalmaznak kritikus fontosságú nyersanyagokat, például neodímiumot, prazeodímiumot, diszpróziumot és terbiumot, bórt, samáriumot, nikkelt vagy kobaltot. Ezek újrafeldolgozhatók, de napjainkban csak kis léptékben vagy kutatási projektek keretében kerül sor az újrafeldolgozásukra az Unióban. Az állandó mágneseknek ezért kiemelt terméknek kell lenniük a körforgásos jelleg növelése szempontjából, ezáltal előmozdítva az állandó mágnesek másodlagos piacát, és biztosítva a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való ellátás biztonságát.***

(57) A mágnesek eredményes újrafeldolgozásának előfeltétele, hogy az újrafeldolgozók hozzáférjenek a termékben lévő mágnesek mennyiségére, típusára és kémiai összetételére, helyére, illetve az alkalmazott bevonatra, ragasztókra és adalékanyagokra vonatkozó szükséges információkhoz, valamint az állandó mágneseknek a termékből való **biztonságos** eltávolításának módjára vonatkozó információkhoz. Ezenfelül a mágnesek újrafeldolgozására vonatkozó döntés-előkészítő tanulmány biztosítása érdekében az uniós piacon forgalomba hozott termékekbe beépített állandó mágneseknek idővel egyre több újrafeldolgozott anyagot kell tartalmazniuk. Bár eleinte biztosítani kell az újrafeldolgozott tartalom átláthatóságát, a megfelelő szint és a várható hatások célzott értékelését követően meg kell határozni a minimális újrafeldolgozott tartalmat.

(58) Az uniós piacon értékesített kritikus fontosságú nyersanyagokat gyakran tanúsítják termelési és ellátási láncuk fenntarthatósága tekintetében. A tanúsítás a különböző alkalmazási körű és szigorúságú állami és magántanúsítási rendszerek széles köre keretében szerezhető meg, ami megtévesztő lehet az ilyen tanúsítás alapján az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok relatív fenntarthatóságára vonatkozó állítások jellegét és valóságtartalmát illetően. A Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el a megbízhatónak tekintendő tanúsítási rendszerek elismeréséről, amelyek közös alapot biztosítanak a hatóságok és a piaci szereplők számára a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságának értékeléséhez. Csak olyan tanúsítási rendszerek ismerhetők el, ***amelyek a megfelelés független harmadik fél általi ellenőrzésére és nyomon követésére vonatkozó rendelkezéseket tartalmaznak. Ami a környezetvédelmet illeti, a tanúsítási rendszereknek ki kell terjedniük például a levegővel, a vízzel, a talajjal, a biológiai sokféleséggel és a hulladékgazdálkodással kapcsolatos kockázatokra.***

*A fenntarthatóság valamennyi dimenziójára vonatkozó követelményeknek biztosítaniuk kell a szociális és környezetvédelem magas szintjét, és összhangban kell lenniük az uniós jogszabályokkal vagy a III. mellékletben felsorolt nemzetközi eszközökkel. A hatékony eljárások biztosítása érdekében a stratégiai projektként való elismerést kérelmező projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy projektjük fenntartható módon történő végrehajtásának igazolásához **releváns bizonyítékként** egy elismert rendszerben való részvételre hagyatkozhatnak, **ezáltal hozzájárulva a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátáshoz. E lehetőség igénybevételekor az említett rendszereknek valamennyi fenntarthatósági dimenzióra ki kell terjedniük. Az ilyen tanúsítási rendszerek elismerése során a Bizottságnak figyelembe kell vennie a tanúsítási rendszerek más uniós jogszabályokkal összefüggésben történő értékelése során szerzett tapasztalatokat, különös tekintettel a hasonló rendszereknek az (EU) 2017/821 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²¹ és az (EU) 2023/1542 európai parlamenti és tanácsi rendelettel²² összefüggésben történő értékelésére.***

²¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/821 rendelete (2017. május 17.) a konfliktusok által érintett és nagy kockázatot jelentő térségekből származó ón, tantál, volfrám, ezek ércei és arany uniós importőrei körében a kellő gondosság elvének megfelelő ellátási láncra vonatkozó kötelezettségek megállapításáról (HL L 130., 2017.5.19., 1. o.).*

²² *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/1542 rendelete (2023. július 12.) az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve - akkumulátorokról, a 2008/98/EK irányelv és az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról, valamint a 2006/66/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 191., 2023.7.28., 1. o.).*

(59) A kritikus fontosságú nyersanyagok előállítása az értéklánc különböző szakaszaiban – az éghajlatra, a vízre, **a talajra**, az állat- vagy növényvilágra kifejtett – környezeti hatásokat vált ki. Az ilyen károk korlátozása és a fenntarthatóbb kritikus fontosságú nyersanyagok előállításának ösztönzése érdekében a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására szolgáló – ellenőrzési folyamatot is tartalmazó – rendszert dolgozzon ki annak biztosítása érdekében, hogy az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagokon nyilvánosan feltüntessék a környezeti lábnyomra vonatkozó információkat **és elősegítsék a kritikus fontosságú nyersanyagok körforgásos jellegét**. A rendszernek az életciklus-értékelés területén tudományosan megalapozott értékelési módszerek és a vonatkozó nemzetközi szabványok figyelembevételén kell alapulnia. Az anyag környezeti lábnyomának bejelentésére vonatkozó követelmény kizárólag akkor alkalmazandó, ha célzott értékelés alapján megállapítást nyert, hogy az anyag hozzájárulna az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseéhez azáltal, hogy elősegíti az alacsonyabb környezeti lábnyomú kritikus fontosságú nyersanyagok beszerzését, és nem érintené aránytalanul a kereskedelmi forgalmat **és a gazdasági költségeket**.

A megfelelő számítási módszerek elfogadását követően a Bizottságnak a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó teljesítményosztályokat kell kidolgoznia, ezáltal lehetővé téve, hogy a potenciális vevők könnyen összehasonlíthassák a rendelkezésre álló anyagok relatív környezeti lábnyomát, a piac pedig fenntarthatóbb anyagok felé mozduljon el. A kritikus fontosságú nyersanyagok értékesítőinek biztosítaniuk kell, hogy a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozat hozzáférhető legyen vevőik számára. Az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok relatív lábnyomának átláthatósága más uniós és nemzeti szintű szakpolitikákat – például ösztönzőket vagy zöld közbeszerzési kritériumokat – is lehetővé tehet, elősegítve az alacsonyabb környezeti hatásokkal járó kritikus fontosságú nyersanyagok előállítását.

- (60) A környezeti lábnyom meghatározására szolgáló módszerek a számítási szabályok kidolgozásának mérvadó alapját képezik. E módszerek tudományosan megalapozott értékelési módszerekre hagyatkoznak, amelyek figyelembe veszik a nemzetközi szintű fejleményeket, és kiterjednek a környezeti hatásokra, többek között az éghajlatváltozásra, valamint a vízzel, a levegővel, a talajjal, az erőforrásokkal, a földhasználattal és a toxicitással kapcsolatos hatásokra.

- (61) Biztosítani kell, hogy a felelős **gyártók** a forgalomba hozatal előtt értékeljék, hogy a termékek vagy anyagok megfelelnek-e az állandó mágnesek körforgásos jellegének javítását célzó követelményeknek és a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozattal kapcsolatos követelményeknek, és hogy ezeket a követelményeket az illetékes nemzeti hatóságok eredményesen végrehajtják-e. Az (EU) 2019/1020 rendeletben²³ és a **2009/125/EK irányelvben foglalt megfelelőségi és piacfelügyeleti rendelkezések** célja e kihívás kezelése, ezért ezeket a rendeleteket az említett követelményekre is alkalmazni kell. **A Bizottságot ezért fel kell hatalmazni arra, hogy felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el e rendelet kiegészítése céljából annak biztosítása érdekében, hogy az említett rendelkezések adott esetben alkalmazandók legyenek e rendelettel összefüggésben.** A meglévő keretek optimális alkalmazásának további biztosítása érdekében gondoskodni kell arról, hogy az EU 2018/858 **európai parlamenti és tanácsi** rendelet²⁴ vagy a 168/2013/EU **európai parlamenti és tanácsi** rendelet²⁵ szerinti típusjóváhagyás hatálya alá tartozó termékek esetében a megfelelés érvényesítése a meglévő típusjóváhagyási rendszeren keresztül történjen.
- (62) A Bizottságnak az 1025/2012/EU rendelet 10. cikkének (1) bekezdésében foglaltak értelmében fel kell kérnie egy vagy több európai szabványügyi szervezetet az e rendelet célkitűzéseit támogató európai szabványok kidolgozására.

²³ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1020 rendelete (2019. június 20.) a piacfelügyeletről és a termékek megfelelőségéről, valamint a 2004/42/EK irányelv, továbbá a 765/2008/EK és a 305/2011/EU rendelet módosításáról (HL L 169., 2019.6.25., 1. o.).*

²⁴ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/858 rendelete (2018. május 30.) a gépjárművek és pótkocsijaik, valamint az ilyen járművek rendszereinek, alkotóelemeinek és önálló műszaki egységeinek jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről, a 715/2007/EK és az 595/2009/EK rendelet módosításáról, valamint a 2007/46/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 151., 2018.6.14., 1. o.).*

²⁵ *Az Európai Parlament és a Tanács 168/2013/EU rendelete (2013. január 15.) a két- vagy háromkerekű járművek, valamint a négykerekű motorkerékpárok jóváhagyásáról és piacfelügyeletéről (HL L 60., 2013.3.2., 52. o.).*

(63) Az Unió nyersanyagokra szakosodott stratégiai partnerségeket létesített harmadik országokkal a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó 2020. évi cselekvési terv végrehajtása érdekében. Az ellátás diverzifikálása érdekében ezeket az erőfeszítéseket folytatni kell. A jövőbeli partnerségek létesítésére vonatkozó következetes keret kialakítása és biztosítása érdekében a tagállamoknak és a Bizottságnak – a testületben folytatott együttműködésük részeként – meg kell vitatniuk ■ többek között a következőket: a meglévő partnerségek elérik-e a kitűzött célokat, a harmadik országok új partnerségek létrehozása szempontjából történő rangsorolása, az ilyen partnerségek tartalma, valamint a tagállamok érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködésének következetessége és a lehetséges szinergiáik. ***Mindezt a Tanács Szerződése szerinti előjogainak sérelme nélkül kell végrehajtani.*** Az Uniónak a „Global Gateway” stratégiával összhangban kölcsönösen előnyös partnerségekre kell törekednie a feltörekvő piacokkal és a fejlődő gazdaságokkal, amelyek hozzájárulnak nyersanyagellátási láncának diverzifikálásához, valamint hozzáadott értéket képviselnek az ezen országokon belüli termelésben.

(64) *A harmadik országokban megvalósuló stratégiai projektek – különösen ott, ahol nincs stratégiai partnerség – különösen kockázatosak lehetnek a befektetők számára, és gyakran nagymértékben függhetnek a célországban nyújtott politikai támogatástól. Ezt a problémát enyhítheti az Unió stratégiai érdekében eljáró érdekelt vállalatok közötti fokozott kockázatmegosztás. Ezért támogatást kell nyújtani annak érdekében is, hogy a vállalkozások – beleértve a konzorciumként eljáró vállalkozásokat is – a Szerződés 101. cikke alkalmazásának sérelme nélkül beléphessenek olyan harmadik országok piacaira, amelyek nem tartoznak stratégiai partnerség vagy szabadkereskedelmi megállapodás hatálya alá. Az ilyen támogatás magában foglalhatja egy olyan támogatási hálózat biztosítását, amely segíti őket abban, hogy kapcsolatba lépjenek az érintett harmadik országban, valamint információkat gyűjtsenek a helyi és regionális körülményekről.*

I

- (65) A stratégiai projektek kidolgozásával és finanszírozásával, valamint azok feltárási programjaival, nyomonkövetési kapacitásaival, illetve stratégiai készleteivel kapcsolatos feladatok végrehajtásának támogatása, valamint a Bizottság számára biztosított megfelelő tanácsadás érdekében létre kell hozni a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testületet. ■ A testületnek a tagállamokból és a Bizottságtól kell állnia, ugyanakkor képesnek kell lennie arra, hogy biztosítsa más felek, *nevezetesen az Európai Parlament* megfigyelőként való részvételét. . Az egyes feladatok végrehajtásához szükséges szakértelem kialakítása érdekében a testületnek létre kell hoznia a finanszírozással, *a társadalmi elfogadottsággal*, a feltárással, a nyomon követéssel és a stratégiai készletekkel, valamint a fenntarthatósággal, *továbbá a körforgásos jelleggel, az erőforrás-hatékonysággal és a helyettesítéssel* foglalkozó állandó csoportot, amelyeknek hálózatként kell eljárniuk azáltal, hogy összefogják a különböző érintett nemzeti hatóságokat, és szükség esetén konzultálnak az iparral, a tudományos szférával, a civil társadalommal és bármely más megfelelő érdekelt féllel. A testület tanácsadásának és véleményeinek nem kötelező erejűnek kell lenniük, és a tanácsadás, illetve a vélemények hiánya nem akadályozhatja a Bizottságot az e rendelet szerinti feladatainak ellátásában.
- (66) A célkitűzések – többek között a kapacitásra és a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékek – teljesítése terén tett előrelépés hiánya további intézkedések elfogadásának szükségességét jelezheti. A Bizottságnak ezért nyomon kell követnie az e célkitűzések teljesítése terén elért előrehaladást.

- (67) A tagállamok adminisztratív terheinek minimálisra csökkentése érdekében egyszerűsíteni kell a különböző adatszolgáltatási kötelezettségeket, és a Bizottságnak ki kell dolgoznia egy olyan sablont, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy rendszeresen közzétett, bizalmas vagy korlátozott terjesztésű egységes dokumentumban teljesítsék a projektekre, a feltárássra, a nyomon követésre, illetve a stratégiai készletekre vonatkozó adatszolgáltatási kötelezettségeiket.
- (68) Az illetékes hatóságok uniós és nemzeti szintű megbízható és konstruktív együttműködésének biztosítása érdekében az e rendelet alkalmazásában részt vevő valamennyi félnek tiszteletben kell tartania a feladatai ellátása során megszerzett információk és adatok bizalmas jellegét. A Bizottság és az illetékes nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, köztisztviselői és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek, valamint a tagállamok egyéb hatóságainak tisztviselői és köztisztviselői nem közölhetik az e rendelet alapján általuk megszerzett vagy velük megosztott olyan információkat, amelyekre üzleti titoktartási kötelezettség vonatkozik. Ennek a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testületre is alkalmazandónak kell lennie. Az adatokat biztonságos környezetben kell kezelni és tárolni.

(69) Az EUMSZ 290. cikke szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadásakor különösen fontos, hogy a Bizottság előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten is, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elveknek megfelelően kerüljön sor²⁶. Így különösen a felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.

²⁶ *A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodáshoz csatolt, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság között a felhatalmazáson alapuló jogi aktusokról szóló egyetértési megállapodás (HL L 123., 2016.5.12., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2016/512/oj).*

(70) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a következők tekintetében: (a) a stratégiai projektek elismerése iránti kérelmekhez, a stratégiai projektekkel kapcsolatos eredményjelentésekhez, a nemzeti feltérési programokhoz, valamint a feltéráshoz, a nyomon követéshez, a stratégiai készletekhez és a körforgásos jelleghez kapcsolódó tagállami adatszolgáltatáshoz használandó sablonok meghatározása; (b) annak meghatározása, hogy mely termékek, alkotóelemek és hulladékáramok tekintendők a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkezőnek; valamint c) a kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos rendszerek elismerésére vonatkozó kritériumok és azok alkalmazásának meghatározása. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek²⁷ megfelelően kell gyakorolni.

²⁷ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o., **ELI**: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/182/oj>).

(71) Az e rendelet alapján előírt kötelezettségek teljesítésének biztosítása érdekében szankciókat kell kivetni azokra a vállalatokra, amelyek nem tesznek eleget kötelezettségeiknek, többek között a kockázati felkészültségre, a projektekre vonatkozó adatszolgáltatásra és az újrafeldolgozhatóságra vonatkozó tájékoztatás tekintetében. Ezért szükséges, hogy a tagállamok nemzeti jogukban hatékony, arányos és visszatartó erejű szankciókat állapítsanak meg e rendelet be nem tartása esetére. *A tagállamoknak azt is biztosítaniuk kell, hogy a projektgazdák a nemzeti joggal összhangban adott esetben közigazgatási vagy bírósági felülvizsgálathoz férhessenek hozzá.*

(72) A Bizottságnak el kell végeznie e rendelet értékelését. A jogalkotás minőségének javításáról szóló intézményközi megállapodás 22. pontja értelmében az értékelésnek a hatékonyság, eredményesség, relevancia, koherencia és hozzáadott érték öt kritériumán kell alapulnia, és alapot kell nyújtania a lehetséges további intézkedések hatásvizsgálatához. A Bizottságnak jelentést kell benyújtania az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak e rendelet végrehajtásáról, valamint a célkitűzései – többek között a kapacitásra és a diverzifikációra vonatkozó referenciaértékek – teljesítése terén elért előrehaladásról. A jelentésnek a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának átláthatóságával kapcsolatos intézkedések végrehajtása alapján értékelnie kell azt is, hogy helyénvaló-e a környezeti lábnyomhoz kapcsolódó maximális küszöbértékeket megállapítani. ***A Bizottságnak értékelnie kell továbbá a 2040-re és 2050-re, valamint az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó referenciaértékek szükségességét, az uniós környezetvédelmi jogszabályok és e rendelet közötti összhangot, különösen a stratégiai projektek kiemelt státusza kapcsán, a 25. cikk alapján létrehozott közös beszerzési rendszernek a belső piaci versenyre gyakorolt hatását, valamint azt, hogy helyénvaló-e további intézkedéseket hozni a hulladékok gyűjtésének, válogatásának és feldolgozásának növelésére, különösen a fémhulladékok tekintetében.***

- (73) Amennyiben az e rendeletben előírányzott intézkedések bármelyike állami támogatásnak minősül, az ilyen intézkedésekre vonatkozó rendelkezések nem sértik a Szerződés 107. és 108. cikkének alkalmazását.
- (74) Mivel e rendelet céljait, nevezetesen a belső piac működésének a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való biztonságos és fenntartható ellátáshoz való uniós hozzáférés biztosítását célzó keret létrehozásával történő javítását a tagállamok nem tudják kielégítően megvalósítani, hanem e célok a léptékük és hatásaik miatt kizárólag az Unió szintjén valósíthatók meg, az Unió intézkedéseket hozhat a szubszidiaritásnak az Európai Unióról szóló szerződés (EUSZ) 5. cikkében foglalt elvével összhangban. Az arányosságnak az említett cikkben foglalt elvével összhangban ez a rendelet nem lépi túl az e célok eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. fejezet
Általános rendelkezések

1. cikk
Tárgy és célkitűzések

- (1) E rendelet általános célkitűzése a belső piac működésének a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos, *reziliens* és fenntartható ellátásához való uniós hozzáférés biztosítását célzó keret létrehozásával történő javítása, *többek között azáltal, hogy az egész értékláncban előmozdítja a hatékonyságot és a körforgásos jelleget.*
- (2) Az (1) bekezdésben említett általános célkitűzés elérése érdekében e rendelet *olyan intézkedéseket határoz meg, amelyek* célja:
- a) *a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos, valószínűleg a verseny torzulásához és a belső piac széttagolódásához vezető ellátási zavarok kockázatának csökkentése, különösen a függőségek csökkentéséhez és az import diverzifikálásához hozzájáruló stratégiai projektek azonosítása és támogatása, valamint a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzésére irányuló erőfeszítések révén a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós szintű felhasználásában várható növekedés mérséklése érdekében;*

-
- b) az Unió azon képességének javítása, hogy nyomon kövesse és csökkentse a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos ellátási kockázatot;
 - c) az uniós piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok és kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek szabad mozgásának biztosítása a környezet magas szintű védelme *és a fenntarthatóság* biztosítása mellett, *többek között azok* körforgásos jellegének ■ javítása révén.
-

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

1. „nyersanyag”: feldolgozott vagy feldolgozatlan állapotban lévő, közbenső vagy késztermékek előállításához bemeneti anyagként felhasznált anyag, a túlnyomórészt élelmiszerként, takarmányként vagy tüzelőanyagként használt anyagok kivételével;
2. „kritikus fontosságú nyersanyagok”: a 4. cikkben meghatározott nyersanyagok;
3. „stratégiai fontosságú nyersanyagok”: a 3. cikkben meghatározott nyersanyagok;
4. „nyersanyag-értéklánc”: a nyersanyagok feltárásában, kitermelésében, feldolgozásában és újrafeldolgozásában érintett valamennyi tevékenység és folyamat;
5. „feltárás”: minden olyan tevékenység, amelynek célja az ásványlelőhelyek tulajdonságainak azonosítása és megállapítása;

6. „kitermelés”: érceknek, ásványoknak és növényi termékeknek az eredeti forrásból – többek között föld alatti ásványlelőhelyről, víz alatti *és vízi* ásványlelőhelyről, tengervízből és fából – ***fő termékként vagy melléktermékként*** történő ■ kitermelése;
7. „uniós kitermelési kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagokat tartalmazó érc, ásvány, növényi termékek és koncentrátumok kitermelési műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, beleértve a jellemzően az Unióban található kitermelési helyen vagy annak közelében végzett feldolgozási műveleteket is;
8. ***„ásványlelőhely”: bármely olyan ásványi anyag vagy ásványi anyagok kombinációja, amely potenciális gazdasági érdeket képviselő tömegben vagy ásványtelepként fordul elő;***
9. „tartalékok”: minden olyan ásványlelőhely, amelynek kitermelése ***egy adott piaci környezetben*** gazdaságilag életképes;

- 10.** „feldolgozás”: minden olyan fizikai, kémiai és biológiai folyamat, amely az ércekből, ásványokból, növényi termékekből vagy hulladékból tiszta fémekké, ötvözetekké vagy más, gazdaságilag felhasználható formákká történő átalakítás során felmerül, **beleértve többek között a dúsítást, az elkülönítést, az olvasztást és a finomítást, és ide nem értve a fémmegmunkálást és a közbenső, illetve késztermékké történő további átalakítást;**
- 11.** „uniós feldolgozási kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelési műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene, kivéve azokat a műveleteket, amelyek jellemzően az Unióban található kitermelési helyen vagy annak közelében zajlanak;
- 12.** „újrafeldolgozás”: **a 2008/98/EK irányelv értelmében vett újrafeldolgozás;**
- 13.** „uniós újrafeldolgozási kapacitás”: a stratégiai fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozási műveleteinek maximális összesített éves termelési volumene **az újrafeldolgozást követően,** beleértve a hulladék Unión belüli válogatását és előkezelését, valamint másodlagos nyersanyaggá történő feldolgozását is;

14. „stratégiai fontosságú nyersanyagok éves felhasználása”: az Unióban letelepedett vállalkozások által feldolgozott formában felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok összesített mennyisége, kivéve az uniós piacon forgalomba hozott közbenső vagy késztermékekben felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagokat;

15. „ellátási kockázat”: a II. melléklettel összhangban kiszámított ellátási kockázat;

■

16. **„kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projekt”**: a 4. cikkben meghatározott kritikus fontosságú nyersanyagok kitermelésével, feldolgozásával vagy újrafeldolgozásával foglalkozó bármely tervezett létesítmény vagy valamely meglévő létesítmény tervezett jelentős bővítése vagy rendeltetésének módosítása;

17. „beruházáshasznosító”: olyan vállalkozás, amely a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodást kötött egy projektgazdával;

18. „a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás (off-take megállapodás)”: valamely vállalkozás és egy projektgazda között létrejött olyan szerződéses megállapodás, amely a vállalkozás részéről arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást tartalmaz, hogy egy adott nyersanyagprojekt által előállított nyersanyagok egy részét egy bizonyos időszakban szerzi be, vagy a projektgazda részéről arra vonatkozóan tett kötelezettségvállalást tartalmaz, hogy a vállalkozás számára lehetőséget biztosít erre;
19. „projektgazda”: nyersanyagprojektet kidolgozó bármely vállalkozás vagy vállalkozások konzorciuma;
20. „engedélyezési eljárás”: a **kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek** ■ kivitelezéséhez és működtetéséhez szükséges összes releváns ■ engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, a vegyipari és a hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint a környezetvédelmi vizsgálatokat és engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek, és amely magában foglalja az összes ■ kérelmet és eljárást a kérelem **hiánytalanságának** elismerésétől az eljárás kimeneteléről szóló, a 9. cikk (1) bekezdésében említett illetékes **egyablakos ügyintézési pont** által hozott átfogó határozatról szóló értesítésig;

21. „átfogó határozat”: a tagállami hatóságok ■ által hozott határozat vagy határozatcsomag, amely meghatározza, hogy a projektgazda jogosult-e nyersanyagprojekt végrehajtására, a ■ fellebbezési eljárás keretében hozott bármely határozat sérelme nélkül;
22. **„nemzeti program”: a nemzeti és regionális hatóságok által készített és elfogadott, a teljes területre kiterjedő nemzeti program vagy több program együttese;**
23. „általános feltárás”: nemzeti vagy regionális szintű feltárás, a célzott feltárás kivételével;
24. „célzott feltárás”: egy-egy ásványlelőhely részletes vizsgálata;

■

25. „prediktív térkép”: egy adott nyersanyag ásványlelőhelyeit valószínűsíthetően tartalmazó területeket feltüntető térkép;
26. „ellátási zavar”: valamely nyersanyag rendelkezésre állásának váratlan jelentős visszaesése vagy valamely nyersanyag árának jelentős, **a szokásos piaci áringadozást meghaladó** emelkedése;
27. „nyersanyag-ellátási lánc”: a nyersanyag-értéklánc valamennyi tevékenysége és folyamata addig a pontig bezárólag, ahol a nyersanyagot közbenső vagy késztermékek előállításához bemeneti anyagként használják fel;
28. „kockázatsökkentési stratégiák”: a gazdasági szereplő által az ellátási láncában bekövetkező ellátási zavar valószínűségének korlátozása vagy a gazdasági tevékenységben ilyen zavarok által okozott károk enyhítése céljából kidolgozott irányelvek;
29. „kulcsfontosságú piaci szereplők”: a kritikus fontosságú nyersanyagok **Unión belüli ellátási láncában** részt vevő **vállalkozások** és kritikus fontosságú nyersanyagokat felhasználó downstream vállalatok, **amelyek megbízható működése alapvető fontosságú a** kritikus fontosságú nyersanyagokkal **való ellátás szempontjából**;

30. „stratégiai készlet”: egy adott nyersanyagnak az a mennyisége, amelyet köz- vagy magánszektorbeli szereplő bármilyen formában tárol ellátási zavar esetén történő rendelkezésre bocsátás céljából;
31. „nagyvállalat”: bármely olyan vállalat, amely átlagosan több mint 500 munkavállalót foglalkoztatott, nettó világpiaci árbevétele pedig meghaladta a 150 millió EUR-t a legutóbbi olyan pénzügyi évben, amelyre vonatkozóan éves beszámoló készült;
32. „stratégiai technológiák”: a zöld és digitális átállásban, valamint a védelmi, **űr- és repüléstechnikai** alkalmazásokban **jelentős szerepet játszó kulcsfontosságú** technológiák;
33. „igazgatótanács”: a vállalat ügyvezetésének felügyeletéért felelős igazgatási vagy felügyeleti szerv, ha pedig nincs ilyen szerv, az ezzel egyenértékű feladatokat ellátó személy vagy személyek;
34. **„hulladék”: a 2008/98/EK irányelv értelmében vett hulladék;**

35. „gyűjtés”: *a 2008/98/EK irányelv értelmében vett gyűjtés;*
36. „kezelés”: *a 2008/98/EK irányelv értelmében vett kezelés;*
37. „hasznosítás”: *a 2008/98/EK irányelv értelmében vett hasznosítás;*
38. **„újrahasználat”**: *a 2008/98/EK irányelv értelmében vett újrahasználat;*
39. „ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék”: a 2006/21/EK irányelv értelmében vett, ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék;
40. „ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő létesítmény”: a 2006/21/EK irányelv értelmében vett hulladékkezelő létesítmény;
41. „előzetes gazdasági értékelés”: a kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerését célzó nyersanyagprojekt potenciális gazdasági életképességének korai szakaszban végzett konceptuális értékelése;

42. „mágneses rezonanciás képalkotó eszköz”: olyan nem invazív orvostechnikai eszköz, amely mágneses mezőket használ anatómiai képek készítéséhez, vagy bármely más olyan eszköz, amely mágneses mezőket használ tárgyak belsejét ábrázoló képek készítéséhez;
43. „szélenergia-generátor”: szárazföldi vagy tengeri szélérőmű azon része, amely a forgólapát mechanikai energiáját villamos energiává alakítja át;
44. „ipari robot”: automatikusan vezérelt, újraprogramozható, többfunkciós manipulátor, amely három vagy több tengely mentén programozható, lehet rögzített vagy mozgó, és amelyet ipari automatizálási alkalmazásokban való felhasználásra szántak;
45. „gépjármű”: bármely, az (EU) 2018/858 rendelet szerinti M vagy N kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező jármű;
46. „könnyű szállítóeszköz”: bármely olyan **könnyű** kerek jármű, amely önmagában a villanymotorral vagy motor és emberi erő kombinációjával hajtható, beleértve az elektromos robogókat, az elektromos kerékpárokat és a 168/2013/EU rendelet szerinti L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező járműveket;

47. „hűtőgenerátor”: a hűtőrendszer azon része, amely hőmérséklet-különbséget generál, lehetővé téve a hűtendő helyiségből vagy folyamatból elektromos gőzkompressziós ciklus alkalmazásával történő hőelvonást;
48. „hőszivattyú”: a fűtőrendszer azon része, amely hőmérséklet-különbséget generál, lehetővé téve a fűtendő helyiség vagy folyamat elektromos gőzkompressziós ciklus alkalmazásával történő hőellátását;
49. „villanymotor”: olyan berendezés, amely a bemeneti elektromos teljesítményt ***forgási sebességgel és forgatónyomatékkal rendelkező forgó mozgás formájában jelentkező*** mechanikai kimenő teljesítménnyé alakítja át, ***olyan tényezőktől függően, mint a tápfeszültség frekvenciája és a motor pólusainak száma***, és amelynek névleges teljesítménye legalább 0,12 kW ;
50. „automata mosógép”: olyan mosógép, amely a töltetét a program teljes ideje alatt felhasználói beavatkozás nélkül kezeli;

51. „szárítógép”: olyan készülék, amelyben a textiltermékek szárítása felmelegített levegővel átjárt forgódobban történő centrifugálással történik;
52. „mikrohullámú készülék”: bármely olyan készülék, amelyet élelmiszerek elektromágneses energia felhasználásával történő felmelegítésére szánnak;
53. „porszívó”: a készülékben létrehozott alacsony nyomás által keltett légáram segítségével a tisztítandó felületről szennyeződésekeltávolító készülék;
54. „mosogatógép”: edények és evőeszközök tisztítását és öblítését végző gép;
55. „állandó mágnes”: olyan mágnes, amely a külső mágneses mezőből való eltávolítását követően megőrzi mágnesességét;
56. „adathordozó”: egy eszközzel leolvasható lineáris vonalkód-szimbólum, kétdimenziós szimbólum vagy egyéb automatikus azonosítóadat-rögzítő adathordozó;

57. „egyedi termékazonosító”: termékek azonosítására szolgáló egyedi karaktersor;
58. „mágnesbevonat”: a mágnesek korrózió elleni védelmére általánosan használt anyagréteg;
59. „eltávolítás”: kézzel vagy géppel végzett kezelés, vegyi kezelés, hőkezelés vagy kohászati kezelés, amelynek eredményeként a célzott alkotóelemek vagy anyagok külön kimeneti anyagáramként vagy kimeneti anyagáram részeként azonosíthatók;
60. „újrafeldolgozó”: bármely olyan természetes vagy jogi személy, aki/amely engedélyezett létesítményben újrafeldolgozást végez;
61. „forgalmazás”: az uniós piacon valamely termék kereskedelmi tevékenység keretében történő rendelkezésre bocsátása értékesítés, fogyasztás vagy használat céljára, akár ellenérték fejében, akár díjmentesen;

- 62.** „kritikus fontosságú nyersanyagtípus”: a feldolgozási szakasza, a kémiai összetétele, a földrajzi eredete vagy az alkalmazott előállítási módszerek szerint differenciált, forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyag;
- 63.** „forgalomba hozatal”: a termék első alkalommal történő forgalmazása az uniós piacon;
- 64.** „megfelelőségértékelés”: a 27., 28. vagy 34. cikkben meghatározott követelmények teljesülését igazoló folyamat;

65. „stratégiai partnerség”: az Unió és valamely harmadik ország vagy **tengerentúli országok és területek (TOT-ok)** közötti, a nyersanyag-értéklánccal kapcsolatos együttműködés fokozására irányuló kötelezettségvállalás, amelynek létrehozására kölcsönös érdeket képviselő, **mindkét partner számára előnyös eredmények elérését elősegítő** konkrét fellépéseket meghatározó, nem kötelező erejű eszköz keretében kerül sor.
66. „**többszereplős irányítás**”: az **érdekelte felek különböző típusainak – köztük legalább a civil társadalomnak – a programmal kapcsolatos döntéshozatalban való formális, jelentőségteljes és érdemi szerepvállalása, amelyet megbízatás, feladatmeghatározás vagy egyéb bizonyíték útján dokumentálnak, és amely megerősíti vagy támogatja több érdekelt félnek a programban történő képviseletét.**

2. fejezet

Kritikus és stratégiai fontosságú nyersanyagok

3. cikk

A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzéke

- (1) Az I. melléklet 1. szakaszában felsorolt nyersanyagok, ***beleértve a feldolgozatlan formában található, a feldolgozás bármely szakaszában lévő, valamint más kitermelési, feldolgozási vagy újrafeldolgozási folyamatok melléktermékeként előforduló anyagokat is***, stratégiai fontosságú nyersanyagnak minősülnek.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a **38.** cikknek megfelelően az I. melléklet 1. szakaszát módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének aktualizálása érdekében.

A stratégiai fontosságú nyersanyagok aktualizált jegyzéke az értékelt nyersanyagok közül azokat a nyersanyagokat tartalmazza, amelyek a stratégiai fontosság, az előre jelzett keresletnövekedés és a termelés növelésének nehézsége szempontjából a legmeghatározóbbak közé tartoznak. A stratégiai fontosságot, a kereslet várható növekedését és a termelés növelésének nehézségét az I. melléklet 2. szakaszával összhangban kell meghatározni.

- (3) A Bizottság ... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **három** évvel]-ig és azt követően **háromévente** felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékét. ***A testület kérésére a Bizottság az e rendelettel összhangban végzett nyomon követés és stressztesztelés alapján a jegyzéket a rendszeres felülvizsgálatokon kívül is bármikor felülvizsgálhatja és adott esetben aktualizálhatja.***
- (4) ***A jegyzék (3) bekezdés szerinti első aktualizálásának részeként a Bizottság különösen azt értékeli, hogy az I. melléklet 2. szakasza és a (2) bekezdés szerinti értékelése alapján a szintetikus grafit továbbra is szerepeljen-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékében.***

4. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzéke

- (1) A II. melléklet 1. szakaszában felsorolt nyersanyagok, ***beleértve a feldolgozatlan formában található, a feldolgozás bármely szakaszában lévő, valamint más kitermelési, feldolgozási vagy újrafeldolgozási folyamatok melléktermékeként előforduló anyagokat is***, kritikus fontosságú nyersanyagoknak minősülnek.
- (2) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a **38.** cikknek megfelelően a II. melléklet 1. szakaszát módosító, felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékének aktualizálása érdekében.

A kritikus fontosságú nyersanyagok aktualizált jegyzékének tartalmaznia kell az I. melléklet 1. szakaszában felsorolt stratégiai fontosságú nyersanyagokat, valamint minden olyan egyéb nyersanyagot, amely a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat tekintetében is eléri vagy meghaladja a (3) bekezdésben említett küszöbértékeket. A gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat kiszámítása a II. melléklet 2. szakaszával összhangban történik.

- (3) A küszöbérték az ellátási kockázat esetében 1, a gazdasági jelentőség esetében pedig 2,8.
- (4) A Bizottság ... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **három** évvel]-ig és azt követően **legalább háromévente a (2) bekezdéssel összhangban** felülvizsgálja és szükség esetén aktualizálja a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékét.

3. fejezet

Az uniós nyersanyag-értéklánc megerősítése

1. szakasz

Stratégiai projektek

5. cikk

Referenciaértékek

- (1)** *A Bizottság és a tagállamok az e fejezeten belüli intézkedések révén megerősítik a stratégiai fontosságú nyersanyagok értékláncának különböző szakaszait a következő célok érdekében:*
- a)** *annak biztosítása, hogy 2030-ra az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz rendelt uniós kapacitások jelentősen növekedjenek, és ezáltal az uniós kapacitás összességében megközelítse vagy elérje a következő referenciaértékeket:*
 - i.** *az uniós kitermelési kapacitás képes legyen az Unió által éves szinten felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok legalább 10 %-ának előállításához szükséges érceket, ásványokat vagy koncentrátumokat kitermelni, amennyiben az Unió tartalékai ezt lehetővé teszik;*

- ii. az uniós feldolgozási kapacitás – valamennyi közbenső feldolgozási szakasz esetében – képes legyen a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának legalább 40 %-át előállítani;*
 - iii. az uniós újrafeldolgozási kapacitás – valamennyi közbenső újrafeldolgozási szakasz esetében – képes legyen a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának legalább 25 %-át előállítani, valamint a hulladékban lévő egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok jelentősen növekvő mennyiségét újrafeldolgozni;*
- b) a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós behozatalának diverzifikálása annak biztosítása érdekében, hogy 2030-ra az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználása a feldolgozás bármely releváns szakaszában több harmadik országból származó behozatalra támaszkodhasson, amelyek közül egyik sem haladja meg az éves uniós felhasználás 65 %-át.*

- (2) *A Bizottság és a tagállamok erőfeszítéseket tesznek a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzésére annak érdekében, hogy a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásának várható növekedését az e szakaszban és az V. fejezet 1. szakaszában meghatározott releváns intézkedések révén a 44. cikk (1) bekezdésében említett referencia-előrejelzés alá csökkentsék.*
- (3) *A Bizottság 2027. január 1-jéig a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet kiegészítése céljából, amelyben meghatározza az uniós újrafeldolgozási kapacitásra vonatkozó referenciaértékeket, az érintett hulladékáramokban rendelkezésre álló stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában kifejezve.*

E célból a felhatalmazáson alapuló jogi aktus meghatározza azokat a hulladékáramokat, valamint az ezeken belül található azon stratégiai fontosságú nyersanyagokat, amelyek esetében az elhasználódott járművekről szóló, 2000. szeptember 18-i 2000/53/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁸, a 2008/98/EK irányelv, a 2012/19/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv²⁹ és az (EU) 2023/1542 rendelet jelentéstételi követelményei alapján elegendő információ áll rendelkezésre az érintett hulladékmennyiségekről és az azokban található stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyiségéről, hogy ezáltal meg lehessen becsülni az uniós újrafeldolgozási kapacitást az érintett hulladékáramokban található stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában.

²⁸ *Az Európai Parlament és a Tanács 2000/53/EK irányelve (2000. szeptember 18.) az elhasználódott járművekről (HL L 269., 2000.10.21., 34. o.).*

²⁹ *Az Európai Parlament és a Tanács 2012/19/EU irányelve (2012. július 4.) az elektromos és elektronikus berendezések hulladékairól (átdolgozás) (HL L 197., 2012.7.24., 38. o.).*

Emellett a felhatalmazáson alapuló jogi aktus az uniós újrafeldolgozási kapacitásra vonatkozó referenciaértéket határoz meg a második albekezdés szerint azonosított érintett hulladékáramokban található egyes stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz tartozó újrafeldolgozási kapacitás alapján.

A Bizottság a következő elemek alapján határozza meg a harmadik albekezdésben említett újrafeldolgozási kapacitás szintjét:

- a) a jelenlegi uniós újrafeldolgozási kapacitás az érintett hulladékáramokban rendelkezésre álló stratégiai fontosságú nyersanyagok arányában kifejezve;*

- b) a stratégiai fontosságú nyersanyagok e hulladékáramokból történő hasznosításának mértéke, figyelembe véve a technológiai és gazdasági megvalósíthatóságot;*
- c) a stratégiai fontosságú nyersanyagok hulladékból történő hasznosítására vonatkozó egyéb uniós jogszabályokban meghatározott egyéb célok.*

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy aktualizálja a felhatalmazáson alapuló jogi aktust, ha a 46. cikk (1a) bekezdésében említett értékelés eredményeként információk válnak elérhetővé az érintett hulladékmennyiségekről, valamint a stratégiai fontosságú nyersanyagok további hulladékáramokban található mennyiségéről.

6. cikk

A stratégiai projektek elismerésének kritériumai

- (1) A projektgazda kérelmét követően és a 7. cikkben megállapított eljárásnak megfelelően a Bizottság stratégiai projektként ismeri el az alábbi kritériumoknak megfelelő nyersanyagprojekteket:
- a) a projekt érdemben hozzájárulna az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásának biztonságához;
 - b) a projekt műszakilag megvalósítható vagy észszerű időn belül műszakilag megvalósíthatóvá fog válni, és a projekt várható termelési volumene kellő megbízhatósággal megbecsülhető;

- c) a projekt végrehajtása fenntartható módon történne, különös tekintettel a környezeti hatások nyomon követésére, megelőzésére és minimalizálására, **a társadalmi szempontból káros hatások megelőzésére és minimalizálására** a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazása **révén** – beleértve az emberi jogok, **az őslakos népek jogai** és a munkavállalói jogok tiszteletben tartását, **különösen a nem önkéntes áttelepítés esetében** –, a minőségi munkahelyek teremtésének lehetőségeire, valamint a helyi közösségekkel és az érintett szociális partnerekkel való érdemi együttműködésre, továbbá a közigazgatás megfelelő működésére gyakorolt káros hatások – többek között a korrupció és a vesztegetés – megelőzését és minimálisra csökkentését célzó, megfelelő megfelelési politikák mellett végzett átlátható üzleti gyakorlatok alkalmazására;
- d) az Unión belüli projektek esetében a projekt létrehozása, működtetése vagy kivitelezése az érintett tagállamon kívül – a downstream ágazatok számára is – határokon átnyúló előnyökkel járna;

e) a feltörekvő piacoknak vagy fejlődő gazdaságoknak minősülő harmadik országokban megvalósuló projektek esetében a projekt kölcsönösen előnyös lenne az Unió és az érintett harmadik ország számára, mivel hozzáadott értéket teremtene az adott országban.

(2) Az (1) bekezdésben meghatározott elismerési kritériumok teljesülését a Bizottság a III. mellékletben foglalt tényezőkkel és bizonyítékokkal összhangban értékeli.

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a **38.** cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a III. melléklet azzal a céllal történő módosítása érdekében, hogy az (1) bekezdésben meghatározott elismerési kritériumok teljesítésének értékelésekor figyelembe veendő tényezőket és bizonyítékokat hozzáigazítsa a műszaki és tudományos fejlődéshez, vagy figyelembe vegye a III. melléklet 4. pontjában felsorolt uniós jogszabályokban vagy nemzetközi jogi eszközökben bekövetkezett változásokat, vagy az (1) bekezdés c) pontjában említett kritérium teljesülése szempontjából releváns további uniós jogszabályok vagy nemzetközi jogi eszközök elfogadását.

(3) Valamely projekt stratégiai projektként való elismerése nem érinti az adott projektre vagy projektgazdára a nemzetközi, az uniós vagy a nemzeti jog szerint alkalmazandó követelményeket.

7. cikk

Kérelmezés és elismerés

- (1) A nyersanyagprojekt stratégiai projektként való elismerése iránti kérelmet a projektgazdának kell benyújtania a Bizottsághoz. A kérelemnek a következőket kell tartalmaznia:
- a) a **6.** cikk (1) bekezdésében megállapított kritériumok teljesülésével kapcsolatos releváns bizonyítékok;
 - b) a projektnek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozása, megfelelő bizonyítékokkal alátámasztva;
 - c) a projekt végrehajtásának ütemterve, beleértve a projekthez szükséges engedélyek áttekintését és a megfelelő engedélyezési eljárás állását;

- d) a társadalmi elfogadottságot elősegítő intézkedéseket tartalmazó terv, amely adott esetben tartalmazza *az érintett közösségek érdemi bevonását és aktív részvételét megkönnyítő intézkedéseket*, a helyi közösségekkel és szervezetekkel – köztük a szociális partnerekkel –, *valamint a hatóságokkal* való rendszeres kommunikációt szolgáló csatornák létrehozását, figyelemfelkeltő és tájékoztató kampányok megvalósítását, valamint *a potenciális kockázatcsökkentésre irányuló* és kompenzációs mechanizmusok létrehozását;
- e) *az olyan projektek esetében, amelyek potenciálisan hatással lehetnek az őslakos népekre, egy olyan terv, amely az érintett őslakos népekkel a jogaikra gyakorolt káros hatások megelőzéséről és minimalizálásáról, valamint adott esetben e népek méltányos kártalanításáról folytatott érdemi konzultációra és a konzultáció eredményeinek kezelésére irányuló intézkedéseket tartalmaz. Ha annak az országnak a nemzeti joga, amelynek területét a projekt érinti, a fent említett konzultációra vonatkozó rendelkezéseket tartalmaz, és feltéve, hogy a konzultáció valamennyi említett célra kiterjed, a terv ennek megfelelően kiigazítható;*

- f) a projektben részt vevő vállalkozásoknak a 139/2004/EK tanácsi rendelet 3. cikkének (2) és (3) bekezdése szerint meghatározott irányítására vonatkozó információk, **és amennyiben több résztvevő vállalkozás van, az egyes vállalkozásoknak a projektben való egyedi részvételét ismertető információk;**
- g) a projekt pénzügyi életképességét értékelő üzleti terv;
- h) a projekt minőségi munkahelyek teremtésére kínált lehetőségeinek, valamint a projekt képzett munkaerővel kapcsolatos igényeinek becslése, **továbbá egy munkaterv a továbbképzés és az átképzés támogatása, valamint a munkaerő inkluzív képviseletének előmozdítása érdekében;**
- i) **a harmadik országokban vagy TOT-okban található, kitermeléssel járó projektek esetében a kitermelés befejezése után az érintett területek környezeti állapotának javítására irányuló terv, amelynek célja a korábbi környezeti állapot helyreállítása, figyelembe véve a műszaki és gazdasági megvalósíthatóságot;**

j) a kizárólag a 92/43/EGK irányelv vagy a 2009/147/EK irányelv alapján védett területeken található feldolgozáshoz vagy újrafeldolgozáshoz kapcsolódó projektek esetében a projektgazda által értékelt, műszakilag megfelelő alternatív helyszínek leírása, valamint annak indoklása, hogy ezek miért nem tekinthetők megfelelő helyszínek a projekt számára.

(2) A Bizottság ... *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 6 hónappal]-ig végrehajtási jogi aktust fogad el*, amelyben meghatározza a projektgazdák által az (1) bekezdésben említett kérelmekhez használandó egységes sablont. A sablonban feltüntethető az (1) bekezdésben említett információk közlésének módja. *Ezt* a végrehajtási jogi aktust a **39.** cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Az első albekezdésben említett egységes sablonban észszerű mértékű dokumentációt kell megkövetelni.

- (3) *A Bizottság az (1) bekezdésben említett kérelmeket nyílt felhívás keretében, rendszeres időközönként megállapított határidők mellett értékeli.*

A Bizottság évente legalább négy határidőt határoz meg. Az első határidőt legkésőbb ... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napjától számított 3 hónappal]-ig kell meghatározni.

- (4) *A Bizottság a vonatkozó határidőtől számított 30 napon belül tájékoztatja a kérelmezőket, amennyiben úgy ítéli meg, hogy a kérelemben megadott információk hiánytalanok. Ha a kérelem hiányos, a Bizottság felkérheti a kérelmezőt, hogy indokolatlan késedelem nélkül nyújtsa be a kérelem kiegészítéséhez szükséges további információkat. Ebben az esetben a Bizottság pontosítja, hogy milyen további információkra van szükség.*

(5) *A Bizottság tájékoztatja a 35. cikkben említett, kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testületet (a továbbiakban: a „testület”) minden olyan kérelemről, amely az első albekezdéssel összhangban hiánytalannak minősül.*

(6) *A testület a [35. cikk (xx) bekezdésével] összhangban rendszeres időközönként összeül, hogy méltányos és átlátható eljárás alapján megvitassa és véleményt adjon ki arról, hogy a javasolt projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.*

A Bizottság az első albekezdésben említett ülések előtt átadja a testületnek azzal kapcsolatos értékelését, hogy a javasolt projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak.

(7) *A Bizottság a teljes kérelmet annak a tagállamnak, harmadik országnak vagy TOT-nak továbbítja, amelynek területét a javasolt projekt érinti.*

■

- (8) Amennyiben az a tagállam, amelynek területét a javasolt projekt érinti, kifogást emel a javasolt projekt stratégiai státuszának megadása ellen, ***a projekt nem vehető figyelembe a stratégiai projekt státusz megadása szempontjából. Az érintett tagállam a (6) bekezdésben említett vita során megalapozott indokokkal támasztja ezt alá.***

Harmadik országokban ***vagy TOT-okban található*** stratégiai projektek esetében a Bizottság megosztja a beérkezett kérelmet azzal a harmadik országgal, amelynek területét a javasolt projekt érinti. A Bizottság az érintett harmadik ország kifejezett jóváhagyásának megszerzése előtt nem hagyja jóvá a kérelmet.

- (9) A Bizottság – a testület (6) bekezdésben említett véleményének figyelembevételével – ***a kérelem hiánytalanságának a (4) bekezdés szerinti elismerésétől számított 90 napon belül*** határozatot hoz a projekt stratégiai projektként való elismeréséről, és erről értesíti a kérelmezőt.

A Bizottság határozatát meg kell indokolni *és megfelelően alá kell támasztani*. A Bizottság megosztja *határozatát* a testülettel *és azzal a tagállammal vagy harmadik országgal, amelynek területét a projekt érinti* .

- (10) *Kivételes esetekben, amennyiben egy kérelem jellege, összetettsége vagy léptéke úgy kívánja, vagy ha egy adott határidőig beérkezett kérelmek száma túl magas ahhoz, hogy a kérelmet a (9) bekezdésben említett határidőn belül fel lehessen dolgozni, a Bizottság eseti alapon, de legkésőbb 20 nappal annak lejárta előtt legfeljebb 90 nappal meghosszabbíthatja ezt a határidőt. Ebben az esetben a Bizottság írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól és a határozat várható időpontjáról.*

■

- (11) Amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy egy stratégiai projekt már nem felel meg a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, vagy ha az elismerés téves információkat tartalmazó kérelmen alapult – *amennyiben ez a projektnek a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak való megfelelését érinti* –, a testület véleményét figyelembe véve hatályon kívül helyezheti *az adott projektnek stratégiai projekt státuszt megadó határozatot*.

Mielőtt határozatot hozna e státusz hatályon kívül helyezéséről, a Bizottság a projektgazda rendelkezésére bocsátja a hatályon kívül helyezésről szóló határozat indoklását, a projektgazda lehetőséget kap arra, hogy válaszoljon, a Bizottság pedig figyelembe veszi a projektgazda válaszát.

- (12) Azok a projektek, amelyeket már nem ismernek el stratégiai projektként, elveszítik az e rendelet szerinti státuszhoz kapcsolódó összes jogot.
- (13) *Azok a stratégiai projektek, amelyek csupán az I. melléklet aktualizálása miatt nem felelnek már meg a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak, 3 évig megtarthatják stratégiai projekt státuszukat.*

8. cikk

A stratégiai projektekre vonatkozó jelentéstételi és tájékoztatási kötelezettségek

I

(1) A projektgazda a stratégiai projektként való elismerés időpontját követően kétévente legalább a következőkre vonatkozó információkat tartalmazó jelentést nyújt be a

Bizottságnak:

- a) a projekt végrehajtásának előrehaladása, különösen az engedélyezési eljárás tekintetében;
- b) adott esetben a 7. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett ütemtervhez képest bekövetkezett késedelmek okai, valamint a késedelmek megszüntetésére vonatkozó terv;

- c) a projekt finanszírozásának előrehaladása, beleértve a közforrásokból származó támogatásra vonatkozó információkat is.

A Bizottság a 7. cikk (6) bekezdésében említett vita megkönnyítése érdekében a jelentés egy példányát benyújtja a testületnek.

- (2) ***A Bizottság szükség esetén*** további, a stratégiai projekt végrehajtása szempontjából releváns információkat kérhet a projektgazdától ***annak megállapítása érdekében, hogy továbbra is teljesülnek-e a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumok.***
- (3) A projektgazda értesíti a Bizottságot a következőkről:
- a) a projektnek a 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott kritériumoknak való megfelelését befolyásoló változások;
 - b) a projektben részt vevő vállalkozások irányításában – a 7. cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett információkhoz képest – tartósan bekövetkezett változások.

- (4) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza a projektgazdák által az **e cikk (1) bekezdésében** említett jelentésekhez használandó sablont. A sablonban feltüntethető az **e cikk (1) bekezdésében** említett információk közzétételének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a **39. cikk (2) bekezdésében** említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Ezek a végrehajtási jogi aktusok a jelentéshez szükséges összes információra kiterjedő, egységes sablont írnak elő. Az egységes sablonban észszerű mértékű dokumentációt kell előírni.

- (5) A projektgazda létrehozza és rendszeresen frissíti **a vállalat weboldalát** vagy a kifejezetten a projekt számára létrehozott weboldalt **a helyi lakosság számára releváns és a stratégiai projekt nyilvánosság általi elfogadottságát elősegítő információkkal**, beleértve **legalább** a stratégiai projekthez kapcsolódó környezeti, társadalmi és gazdasági hatásokra és előnyökre vonatkozó információkat. A weboldalnak a nyilvánosság számára szabadon hozzáférhetőnek kell lennie, és a helyi lakosság számára könnyen érthető nyelven vagy nyelveken kell rendelkezésre állnia.

2. szakasz
Engedélyezési eljárás

9. cikk

Egyablakos ügyintézési pont

- (1) A tagállamok ... [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **9** hónappal]-ig ***létrehoznak vagy*** kijelölnek ***egy vagy több hatóságot egyablakos ügyintézési pontként. Amennyiben egy tagállam több egyablakos ügyintézési pontot hoz létre vagy jelöl ki, biztosítania kell, hogy minden releváns közigazgatási szinthez és a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncának minden szakaszához csak egy egyablakos ügyintézési pont tartozzon.***

- (2) *Több egyablakos ügyintézési pont esetében a tagállamok egyszerű, akadálymentes weboldalt biztosítanak, amelyen valamennyi egyablakos ügyintézési pontot – címükkel és elektronikus elérhetőségeikkel együtt – egyértelműen felsorolnak és kategorizálnak a releváns közigazgatási szintek és a kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncának szakaszai szerint. A weboldalon a 18. cikkkel összhangban biztosított tartalom is szerepelhet.*
- (3) *Az (1) bekezdésben említett egyablakos ügyintézési pontok felelősek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárásának megkönnyítéséért és koordinálásáért, valamint a 18. cikkben említett elemekre vonatkozó információk megadásáért, beleértve az arra vonatkozó információkat is, hogy egy kérelem mikor minősül hiánytalannak a 11. cikk (5) bekezdése szerint. Ők koordinálják és segítik elő bármilyen vonatkozó dokumentum és információ benyújtását.*

- (4) *Az egyablakos ügyintézési pontok a projektgazda számára az egyedüli kapcsolattartó pontot jelentik, és segítik a projektgazdát az engedélyezési eljárással kapcsolatos bármely adminisztratív kérdés megértésében.*
- (5) *A kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek projektgazdái számára lehetővé kell tenni, hogy kapcsolatba lépjenek az egyablakos ügyintézési ponton belül az e cikkben meghatározott feladatok irányításáért felelős illetékes közigazgatási egységgel. Ha ez az érintett egység megváltozik, az adott egység mindaddig teljesíti az e bekezdésben meghatározott feladatait, amíg a projektgazda értesítést nem kap a változásról.*

- (6) A projektgazdák számára lehetővé kell tenni, hogy az engedélyezési eljárás szempontjából releváns valamennyi dokumentumot benyújthassák elektronikus formában.

- (7) A **tagállam biztosítja, hogy** az adott, kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projekttel kapcsolatban készített valamennyi érvényes tanulmányt és kiadott engedélyt **figyelembe vegyenek**, és amennyiben **a nemzeti vagy** az uniós jog másként nem rendelkezik, **ne írjanak elő** párhuzamos tanulmányokat vagy engedélyeket.
- (8) A **tagállamok** gondoskodnak arról, hogy a kérelmezők könnyen hozzáférjenek a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárását **■** érintő viták rendezésére vonatkozó információkhoz és **■** eljárásokhoz, adott esetben alternatív vitarendezési mechanizmusokhoz is.
- (9) A tagállamok gondoskodnak arról, hogy az (1) bekezdésben említett **egyablakos ügyintézési pont** rendelkezzen elegendő létszámú szakképzett személyzettel és **■** az e rendelet szerinti feladatainak eredményes ellátásához szükséges pénzügyi, műszaki és technológiai erőforrásokkal.

■

10. cikk

A stratégiai projektek kiemelt státusza

- (1) *A stratégiai projektek esetében úgy kell tekinteni, hogy azok hozzájárulnak a stratégiai fontosságú nyersanyagok Unión belüli ellátásbiztonságához.*
- (2) *A 92/43/EGK irányelv 6. cikkének (4) bekezdésében és 16. cikke (1) bekezdésének c) pontjában, a 2000/60/EK irányelv 4. cikkének (7) bekezdésében és a 2009/147/EK irányelv 9. cikke (1) bekezdésének a) pontjában vagy a(z) ... rendelet [a COM(2022)0304 javaslat szerinti természet-helyreállítási jogszabály] [4. cikkének (8) és (8a) bekezdésében] említett környezeti hatások vagy kötelezettségek tekintetében az Unióban a stratégiai projektek közérdekűnek vagy a közegészséget és a közbiztonságot szolgálónak minősülnek, és az említett jogi aktusokban meghatározott valamennyi feltétel teljesülése esetén kiemelten fontos közérdekkel rendelkezőnek tekinthetők.*

- (3) Az Unión belüli stratégiai projektekhez kapcsolódó engedélyezési eljárások hatékony adminisztratív feldolgozásának biztosítása céljából a projektgazdák és valamennyi érintett hatóság gondoskodik arról, hogy ezen eljárások lebonyolítására az uniós és a nemzeti jognak megfelelően a lehető leggyorsabban sor kerüljön.
- (4) Az uniós jogban előírt kötelezettségek sérelme nélkül az Unión belüli stratégiai projekteknek a lehető legnagyobb nemzeti jelentőségű státuszt kell biztosítani, amennyiben a nemzeti jogban létezik ilyen státusz, és azokat az engedélyezési eljárások során ennek megfelelően kell kezelni.

- (5) Az engedélyezési eljárással és az Unión belüli stratégiai projektekre vonatkozó engedélyek kiadásával kapcsolatban a nemzeti bíróságok, törvényszékek és testületek előtti vitarendezési eljárások, jogviták, fellebbezések és bírósági jogorvoslatok – ideértve a közvetítést vagy a választottbíróági eljárást is, amennyiben léteznek a nemzeti jogban – sürgősként kezelendők, ha és amennyiben a nemzeti jog ilyen sürgősségi eljárásokról rendelkezik, és feltéve, hogy az egyének vagy a helyi közösségek általában alkalmazandó, védelemhez való jogának tiszteletben tartása érvényesül. A stratégiai projektek projektgazdái adott esetben részt vesznek ilyen sürgősségi eljárásban.

11. cikk

Az engedélyezési eljárás időtartama

- (1) Az Unión belüli stratégiai projektek esetében az engedélyezési eljárás időtartama nem haladhatja meg:
- a) a kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében a **27** hónapot;
 - b) a kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében a **15** hónapot.

- (2) Az Unión belül megvalósuló azon stratégiai projektek esetében, amelyek a stratégiai projekt státusz megadása előtt bekerültek az engedélyezési eljárásba, **valamint a már engedélyezett stratégiai projektek bővítései esetében** az engedélyezési eljárás fennmaradó lépéseinek időtartama – az (1) bekezdéstől eltérve – a projekt stratégiai státuszának megszerzését követően nem haladhatja meg:
- a) a kitermeléssel járó stratégiai projektek esetében a **24** hónapot;
 - b) a kizárólag feldolgozással vagy újrafeldolgozással járó stratégiai projektek esetében a **12** hónapot;
 - c) ***Amennyiben a 2011/92/EU irányelv értelmében környezeti hatásvizsgálatra van szükség, az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának i. alpontjában említett vizsgálat szakasza nem számít be az engedélyezési eljárás (1) és (2) bekezdésben említett időtartamába.***

- (3) Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy léptéke úgy kívánja, a **tagállam** az (1) bekezdés a) pontjában és a (2) bekezdés a) pontjában említett határidőket legfeljebb **6** hónappal, az (1) bekezdés b) pontjában és a (2) bekezdés b) pontjában említett határidőket pedig legfeljebb **3** hónappal, azok lejárata előtt, eseti alapon meghosszabbíthatja. Ebben az esetben a **9.** cikk (1) bekezdésében említett, **kijelölt egyablakos ügyintézési pont** írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól és az átfogó határozat várható időpontjáról.
- (4) *A 2011/92/EU irányelv 4. cikkének (6) bekezdésétől eltérve annak megállapítását, hogy a projektet alá kell-e vetni a fent említett irányelv 5–10. cikke szerinti vizsgálatnak, 30 napon belül el kell végezni attól a naptól számítva, amikor a projektgazda benyújtotta a fent említett irányelv 4. cikkének (4) bekezdésében előírt összes információt.*

- (5) A stratégiai projektre vonatkozó engedély iránti kérelem kézhezvételétől számított **45** napon belül a 9. cikk (1) bekezdésében említett, ***kijelölt egyablakos ügyintézési pont elismeri a kérelem hiánytalanságát*** , vagy amennyiben a projektgazda nem küldte meg a kérelem feldolgozásához szükséges összes információt, felkéri a projektgazdát, hogy ***indokolatlan késedelem nélkül*** nyújtsa be a hiánytalan kérelmet, ***részletezve, hogy mely információk hiányoznak. Amennyiben a benyújtott kérelmet másodszor is hiányosnak minősítik, a kijelölt egyablakos ügyintézési pont nem kérhet olyan területekre vonatkozó információt, amelyek nem szerepeltek a kiegészítő információk benyújtására való első felhívásban, hanem csak az azonosított hiányzó információk pótlására irányuló további bizonyítékokat kérhet.***

Az engedélyezési eljárás kezdete az elismerésnek **■ az első albekezdésben** említett napja.

- (6) Legkésőbb az **(5) bekezdésben említett** ■ elismerést követő egy hónapon belül a 9. cikk (1) bekezdésében említett, **kijelölt egyablakos ügyintézési pont** a projektgazdával és más érintett hatóságokkal szoros együttműködésben kidolgozza az engedélyezési eljárás részletes ütemtervét. Az ütemtervet ■ a projektgazda teszi közzé **egy szabadon hozzáférhető weboldalon**, a 8. cikk (5) bekezdésében említett weboldalon. A 9. cikk (1) bekezdésében említett, **kijelölt egyablakos ügyintézési pont aktualizálja az ütemtervet, amennyiben olyan jelentős változások következnek be, amelyek hatással lehetnek az átfogó határozat időzítésére.**
- (7) **A 9. cikk (1) bekezdésében említett, kijelölt egyablakos ügyintézési pont értesíti a projektgazdát a 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentés esedékességéről, figyelembe véve az engedélyezési eljárás adott tagállamban való megszervezését, valamint annak szükségességét, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a jelentés értékeléséhez. A környezeti hatásvizsgálati jelentés esedékességének napjától a jelentés benyújtásáig tartó időszak nem számít be az engedélyezési eljárás (1) és (2) bekezdésben említett időtartamába.**

- (8) *Amennyiben a 2011/92/EU irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának ii. alpontja szerinti konzultáció azt eredményezi, hogy a környezeti hatásvizsgálati jelentést további információkkal kell kiegészíteni, a 9. cikk (1) bekezdésében említett, kijelölt egyablakos ügyintézési pont lehetőséget biztosíthat a projektgazdának arra, hogy további információkat nyújtson be. Ebben az esetben a kijelölt egyablakos ügyintézési pont értesíti a projektgazdát a kiegészítő információk benyújtásának határidejéről, amely nem lehet rövidebb, mint az értesítéstől számított 30 nap. A kiegészítő információk benyújtásának határidejétől az információk benyújtásáig tartó időszak nem számít be az engedélyezési eljárás (1) és (2) bekezdésben említett időtartamába.*
- (9) Az e cikkben meghatározott határidők nem érintik az uniós és a nemzetközi jogból fakadó kötelezettségeket, és nincsenek a közigazgatási fellebbezési eljárások és a bírósági jogorvoslati lehetőségek sérelmére.

Az e cikkben az engedélyezési eljárások bármelyike esetében meghatározott határidők nem érintik a tagállamok által meghatározott rövidebb határidőket.

12. cikk

Környezetvédelmi vizsgálatok és engedélyek

- (1) Amennyiben egy stratégiai projektre vonatkozóan a 2011/92/EU irányelv 5–9. cikkével összhangban környezeti hatásvizsgálatot kell végezni, az érintett projektgazda **legkésőbb a stratégiai projektként való elismerésről szóló értesítést követő 30 napon belül és a kérelem benyújtása előtt** kikéri az **egyablakos ügyintézési pont** véleményét az említett irányelv 5. cikkének (1) bekezdése szerinti környezeti hatásvizsgálati jelentésben feltüntetendő információk köréről és részletességéről.

A **kijelölt egyablakos ügyintézési pont** gondoskodik arról, hogy az első albekezdésben említett vélemény kiadására a lehető leghamarabb, de a projektgazda kérelmének benyújtásától számított legfeljebb **45** napon belül sor kerüljön.

- (2) Azon stratégiai projektek esetében, amelyeknél a környezeti hatások vizsgálatának elvégzésére vonatkozó kötelezettség a 92/43/EGK irányelvből, a 2000/60/EK, a 2008/98/EK, a 2009/147/EK, a 2010/75/EU és a 2011/92/EU irányelvből vagy a 2012/18/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvből³⁰ egyidejűleg fakad, a **tagállam** gondoskodik az említett uniós jogszabályok **valamennyi** követelményének megfelelő, összehangolt vagy közös eljárás alkalmazásáról.

Az első albekezdésben említett összehangolt eljárás keretében az [] illetékes [] hatóság összehangolja az adott projekt környezeti hatásának a vonatkozó uniós jogszabályokban előírt különböző egyedi vizsgálatait.

Az első albekezdésben említett közös eljárás keretében az [] illetékes [] hatóság előírja egy-egy konkrét projekt környezeti hatásának a vonatkozó uniós jogszabályokban előírt egységes vizsgálatát.

³⁰ *Az Európai Parlament és a Tanács 2012/18/EU irányelve (2012. július 4.) a veszélyes anyagokkal kapcsolatos súlyos balesetek veszélyének kezeléséről, valamint a 96/82/EK tanácsi irányelv módosításáról és későbbi hatályon kívül helyezéséről (HL L 197., 2012.7.24., 1. o.).*

- (3) Az illetékes hatóság gondoskodik arról, hogy az érintett hatóságok a 2011/92/EU irányelv 5., 6. és 7. cikke szerint összegyűjtött valamennyi szükséges információ beérkezésétől és az említett irányelv 6. és 7. cikkében említett konzultációk befejezésétől számított **90 napon** belül kiadják az említett irányelv 1. cikke (2) bekezdése g) pontjának iv. alpontjában említett, a stratégiai projekt környezeti hatásvizsgálatáról szóló, indokolt döntést.
- (4) *Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy léptéke úgy kívánja, az illetékes hatóság az e cikk (3) bekezdésében említett határidőt annak lejárta előtt, eseti alapon legfeljebb 20 nappal meghosszabbíthatja. Ebben az esetben a 9. cikk (1) bekezdésében említett egyablakos ügyintézési pont írásban tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól és az indokolt döntés várható időpontjáról.*

- (5) *A stratégiai projektek esetében a 2011/92/EU irányelv 5. cikkének (1) bekezdésében említett környezeti hatásvizsgálati jelentéssel kapcsolatban az **említett irányelv 1. cikke (2) bekezdésének e) pontjában említett** érintett nyilvánossággal és **6. cikkének (1) bekezdésében említett hatóságokkal** folytatott konzultáció időtartama **a fent említett irányelv 6. cikkének (7) bekezdésével összhangban** nem haladhatja meg a **85 napot, és nem lehet rövidebb 30 napnál. Kivételes esetekben, amennyiben a javasolt projekt jellege, összetettsége, helyszíne vagy léptéke úgy kívánja, a tagállam az időtartamot legfeljebb 40 nappal meghosszabbíthatja. Az egyablakos ügyintézési pont tájékoztatja a projektgazdát a meghosszabbítás indokairól.***

- (6) E cikk (1) bekezdése nem alkalmazandó azon stratégiai projektek engedélyezési eljárására, amelyek a stratégiai projekt státusz megadása előtt bekerültek az engedélyezési eljárásba.

E cikk (2)–(4) bekezdése csak annyiban alkalmazandó a stratégiai projekt státusz megadása előtt az engedélyezési eljárásba bekerült stratégiai projektek engedélyezési eljárására, amennyiben az említett bekezdésekben említett lépések még nem zárultak le.

13. cikk

Tervezés

- (1) A **■** tervek – többek között az övezetbe sorolási, területrendezési és földhasználati tervek – elkészítéséért felelős nemzeti, regionális és helyi hatóságok adott esetben **mérlegelhetik**, hogy e tervekbe a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kidolgozásával kapcsolatos rendelkezéseket **foglaljanak bele. Ennek során** elsőbbséget élveznek a mesterséges és épített felületek, az ipari területek, a barnamezős területek **és a működő vagy felhagyott bányák, beleértve adott esetben az azonosított ásványlelőhelyeket is.**

- (2) Amennyiben a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek kidolgozásával kapcsolatos rendelkezéseket tartalmazó terveket a 2001/42/EK *európai parlamenti és tanácsi* irányelv³¹ és a 92/43/EGK irányelv 6. cikke szerinti értékelésnek vetik alá, az értékeléseket össze kell vonni. Adott esetben ennek az összevont értékelésnek ki kell térnie a 2000/60/EK irányelvben említett, esetlegesen érintett víztestekre kifejtett hatásra is. Amennyiben az érintett tagállamoknak a 2014/89/EU *európai parlamenti és tanácsi* irányelv³² 4. cikkében említettek szerint értékelniük kell az aktuális és jövőbeli tevékenységek tengeri környezetre gyakorolt hatásait, beleértve a szárazföld-tenger kölcsönhatásokat is, az összevont értékelésnek ezekre a hatásokra is ki kell terjednie.

³¹ *Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o.).*

³² *Az Európai Parlament és a Tanács 2014/89/EU irányelve (2014. július 23.) a tengeri területrendezés keretének létrehozásáról (HL L 257., 2014.8.28., 135. o.).*

14. cikk

Az ENSZ–EGB-egyezmények alkalmazhatósága

- (1) Az e rendeletben meghatározott rendelkezések nem érintik az Egyesült Nemzetek Európai Gazdasági Bizottságának (ENSZ–EGB) a környezeti ügyekben az információhoz való hozzáférésről, a nyilvánosságnak a döntéshozatalban történő részvételéről és az igazságszolgáltatáshoz való jog biztosításáról szóló, 1998. június 25-én Aarhusban aláírt egyezményéből, valamint az országhatáron áttérjedő környezeti hatások vizsgálatáról szóló, 1991. február 25-én Espoo-ban aláírt ENSZ–EGB-egyezményből *és annak a stratégiai környezeti vizsgálatról szóló, 2003. május 21-én Kijevben aláírt jegyzőkönyvéből* fakadó kötelezettségeket.
- (2) Az e szakasz alapján elfogadott valamennyi határozatot *könnyen érthető módon megfogalmazva*, nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni, *és az egy projektre vonatkozó valamennyi határozatot ugyanazon a weboldalon elérhetővé kell tenni.*

3. szakasz

Támogató feltételek

15. cikk

A stratégiai projektek végrehajtásának felgyorsítása

- (1) A Bizottság – *adott esetben a tagállamokkal együttműködve* – a stratégiai projektekre irányuló magánberuházások felgyorsítását és bevonását célzó tevékenységeket végez. Ezek a tevékenységek – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – magukban foglalhatják a finanszírozáshoz jutási nehézségekkel szembesülő stratégiai projektek támogatásának biztosítását és koordinálását.

(2) *Az a tagállam, amelynek területét egy stratégiai projekt érinti, intézkedéseket hoz annak érdekében, hogy elősegítse a projekt időben történő és eredményes végrehajtását. Ezen intézkedések közé tartozhat:*

- a) az alkalmazandó adminisztratív és adatszolgáltatási kötelezettségeknek való megfelelés biztosítását célzó segítségnyújtás;
- b) a projektgazdák részére *az érintett közösségek érdemi bevonásának és aktív részvételének* további növelését célzó segítségnyújtás.

█

16. cikk

A finanszírozás koordinálása

- (1) A 36. cikk (8) bekezdésének a) pontjában említett állandó alcsoport a stratégiai projekt projektgazdájának kérésére megvitatja és tanácsot ad azzal kapcsolatban, hogy projektjének finanszírozása miként egészíthető ki, figyelembe véve a már biztosított finanszírozást és legalább a következő tényezőket:
- a) további magánfinanszírozási források;
 - b) az Európai Beruházási Bank Csoporttól vagy más nemzetközi pénzügyi intézményektől, többek között az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Banktól származó forrásokból nyújtott támogatás, **különös tekintettel az Unión kívüli stratégiai projektekre vonatkozó Global Gateway kezdeményezésre;**
 - c) meglévő tagállami eszközök és programok, ideértve **az exporthitel-ügynökségek,** valamint a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények eszközeit és programjait;
 - d) a vonatkozó uniós finanszírozás és finanszírozási programok.

- (2) *A Bizottság a 36. cikk (8) bekezdésében említett állandó alcsoport tanácsa alapján e rendelet hatálybalépése után két évvel jelentést nyújt be a testületnek, amelyben ismerteti a finanszírozáshoz való hozzájutás akadályait, és ajánlásokat tesz a stratégiai projektek finanszírozáshoz való hozzájutásának megkönnyítésére.*

17. cikk

A beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodások elősegítése

- (1) A Bizottság létrehoz egy rendszert azzal a céllal, hogy a versenyszabályokkal összhangban elősegítse a stratégiai projektekhez kapcsolódó, a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodások megkötését.

- (2) Az (1) bekezdésben említett rendszernek lehetővé kell tennie a potenciális beruházáshasznosítók számára, hogy ajánlatokat tegyenek, amelyekben fel kell tüntetniük a következőket:
- a) az általuk beszerezni tervezett stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyisége és minősége;
 - b) a tervezett ár vagy ártartomány;
 - c) a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás tervezett időtartama.
- (3) Az (1) bekezdésben említett rendszernek lehetővé kell tennie a stratégiai projektek projektgazdái számára, hogy ajánlatokat tegyenek, amelyekben fel kell tüntetniük a következőket:
- a) azon stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyisége és minősége, amelyekre a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodásokat kívánnak kötni;
 - b) az a tervezett ár vagy ártartomány, amelyen vagy amelyen belül hajlandóak azokat értékesíteni;
 - c) a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodás tervezett időtartama.

- (4) A (2) és (3) bekezdés alapján beérkezett vételi és eladási ajánlatok alapján a Bizottság kapcsolatot létesít a stratégiai projektek projektgazdái és a projektjük szempontjából releváns potenciális beruházáshasznosítók között.

18. cikk

Az adminisztratív információk online hozzáférhetősége

- (1) A tagállamok online, központosított és könnyen hozzáférhető módon rendelkezésre bocsátják a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek szempontjából releváns adminisztratív folyamatokkal kapcsolatos alábbi információkat:
- a) a 9. cikk (2) bekezdésében említett információk;**
 - b) az engedélyezési eljárás és az ahhoz kapcsolódó, az engedély megszerzéséhez szükséges adminisztratív eljárások;**

- c) finanszírozási és befektetési szolgáltatások;
- d) uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségek;
- e) vállalkozástámogatási szolgáltatások, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adójogszabályok és a munkajog területén.

(2) *A Bizottság központosított és könnyen hozzáférhető módon online tájékoztatást nyújt a stratégiai projekt státusz megszerzése szempontjából releváns adminisztratív folyamatokról és e státusz előnyeiről.*

4. szakasz

Feltárás

19. cikk

Nemzeti feltárási programok

- (1) Minden tagállam kidolgoz egy, a kritikus fontosságú nyersanyagok *és azok hordozó ásványai* általános feltárására vonatkozó nemzeti programot. Minden tagállam [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 1 évvel]-ig kidolgozza az első ilyen programot. A nemzeti programokat legalább ötévente felül kell vizsgálni és szükség esetén aktualizálni kell.

- (2) Az (1) bekezdésben említett nemzeti feltárási programoknak tartalmazniuk kell az Unió kritikus fontosságú nyersanyagainak lelőhelyeire ■ vonatkozó, rendelkezésre álló információk gyarapítását célzó intézkedéseket. E programoknak adott esetben a következő intézkedéseket kell tartalmazniuk:
- a) az ásványok megfelelő léptékű feltérképezése;
 - b) többek között a talajok, az üledékek, a kőzetek kémiai összetételének meghatározása céljából folytatott geokémiai kampányok;
 - c) földtudományi felmérések, például geofizikai felmérések;
 - d) az általános feltárás, többek között prediktív térképek kidolgozása keretében gyűjtött adatok feldolgozása;
 - e) a földtudományi felmérések meglévő adatainak újrafeldolgozása a kritikus fontosságú nyersanyagokat *és azok hordozó ásványait* tartalmazó, azonosítatlan ásványlelőhelyek keresése céljából.

f) Amennyiben egy tagállam geológiai adottságaiból eredően a kritikus fontosságú nyersanyagoknak vagy azok hordozó ásványainak a lelőhelyei nem kerülnek nagyfokú bizonyossággal azonosításra a (2) bekezdésben felsorolt intézkedések révén, az (1) bekezdésben említett nemzeti program ezzel kapcsolatos tudományos bizonyítékokból állhat. Ezeket a bizonyítékokat a nemzeti program rendszeres felülvizsgálata keretében aktualizálni kell annak érdekében, hogy azok tükrözzék a kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzékében bekövetkezett változásokat.

- (3) A tagállamok közlik a Bizottsággal az (1) bekezdésben említett nemzeti programjaikat.
- (4) A tagállamok a 45. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak a nemzeti programjaikban szereplő intézkedések végrehajtásának előrehaladásáról.

- (5) A tagállamok egy szabadon hozzáférhető weboldalon *térképeket tesznek közzé* a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó ásványlelőhelyekre vonatkozó *alapinformációkkal*, amelyeket az (1) bekezdésben említett nemzeti programokban meghatározott intézkedések keretében gyűjtöttek össze. Ezen információknak adott esetben tartalmazniuk kell az azonosított lelőhelyeknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását. ***Kérésre részletesebb információkat is rendelkezésre kell bocsátani, beleértve a megfelelő felbontású, feldolgozott geofizikai és geokémiai adatokat és a nagyléptékű geológiai feltérképezést.***

A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy végrehajtási jogi aktusokat fogadjon el, amelyekben meghatározza az első albekezdésben említett információk rendelkezésre bocsátására szolgáló sablont. A sablonban feltüntethető az első albekezdésben említett információk közzétételének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a **39.** cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

- (6) A 36. cikk (8) bekezdésének c) pontjában említett állandó alcsoport – az általános feltárás területén meglévő együttműködés figyelembevételével – megvitatja az (1) bekezdésben említett nemzeti programokat és azok végrehajtását, beleértve legalább a következőket:
- a) az együttműködési lehetőségek, többek között a határokon átnyúló ásványlelőhelyek és a közös geológiai képződmények feltárása területén;
 - b) a (2) bekezdésben felsorolt intézkedésekkel kapcsolatos bevált gyakorlatok;
 - c) az (1) bekezdésben említett nemzeti programok eredményeinek tárolására szolgáló integrált adatbázis létrehozásának lehetősége.

4. fejezet

A kockázatok nyomon követése és csökkentése

20. cikk

Nyomon követés és stressztesztek végzése

- (1) A Bizottság nyomon követi a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos ellátási *kockázatokat, különösen azokat, amelyek a verseny torzulásához vagy a belső piac széttagolódásához vezethetnek.*

A nyomon követésnek ki kell terjednie legalább a következő paraméterek alakulására:

- a) *az Unió és harmadik országok közötti, valamint az egységes piacon belüli kereskedelmi forgalom;*
- b) kereslet és kínálat;

- c) a kínálati oldal koncentrációja;
- d) uniós és globális termelés és termelési kapacitások az értéklánc különböző szakaszaiban;
- e) *áringadozás;*
- f) *szűk keresztmetszetek az uniós termelés bármely szakaszában és az Unión belüli stratégiai projektek engedélyezése terén;*
- g) *a belső piacon található nyersanyagok vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat bemeneti anyagként felhasználó áruk kereskedelmének lehetséges akadályai.*

- (2) A 36. cikk (8) bekezdésének e) pontjában említett állandó al csoportban részt vevő nemzeti hatóságok a következők révén támogatják a Bizottságot az (1) bekezdésben említett nyomon követésben:
- a) megosztják az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásával kapcsolatban rendelkezésükre álló *releváns* információkat – **a 20. cikk (1) bekezdésének e) pontjában foglaltak kivételével** –, beleértve a 21. cikkben említett információkat is;
 - b) a Bizottsággal és a többi részt vevő hatósággal együttműködve információkat gyűjtenek az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásáról, beleértve a 21. cikkben említett információkat is;
 - c) az (1) bekezdésben felsorolt paraméterek alakulásának fényében elemzik a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatait;
 - d) ***haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, ha a tagállam a kritikus fontosságú nyersanyagokkal való ellátás súlyos zavarának kockázatáról szerez tudomást.***

- (3) A Bizottság a 36. cikk (8) bekezdésének e) pontjában említett állandó alcsoportban részt vevő nemzeti hatóságokkal együttműködve gondoskodik arról, hogy minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag ellátási láncán stressztesztet végezzenek legalább háromévente, **vagy ha az (1) bekezdésben említett nyomon követés eredményeként az ellátási kockázatok jelentős növekedését észlelik.** E célból a 36. cikk (8) bekezdésének e) pontjában említett állandó alcsoport összehangolja és felosztja a különböző stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó stresszteszteknek a különböző részt vevő hatóságok általi végrehajtását.

Az első albekezdésben említett stressztesztek az érintett kritikus fontosságú nyersanyag uniós ellátási láncának ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségének értékeléséből állnak, melynek során felbecsülik az esetlegesen ilyen zavarokat okozó különböző forgatókönyvek hatását és a zavarok lehetséges hatásait, figyelembe véve legalább a következő tényezőket:

- a) hol történik az érintett nyersanyag kitermelése, feldolgozása vagy újrafeldolgozása;

- b) az értéklánc mentén működő gazdasági szereplők kapacitása, valamint a piac szerkezete;
- c) az ellátást esetlegesen befolyásoló tényezők, ideértve többek között, de nem kizárólag a geopolitikai helyzetet, a logisztikát, az energiaellátást, a munkaerőt vagy a természeti katasztrófákat;
- d) az ellátási források rendelkezésre állása, **valamint a gyors diverzifikálásukra, az anyagok helyettesítésére vagy a kereslet csökkentésére való képesség;**
- e) az érintett nyersanyag felhasználói az értéklánc mentén, valamint a keresletből való részesedésük, különös figyelmet fordítva a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi, **űr- és repüléstechnikai** alkalmazások szempontjából releváns technológiák gyártására;
- f) **a belső piacon található releváns nyersanyagok vagy nyersanyagokat bemeneti anyagként felhasználó áruk határokon átnyúló kereskedelmének lehetséges akadályai.**

- (4) A Bizottság egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé teszi és rendszeresen frissíti az alábbiakat tartalmazó nyomonkövetési jelzőrendszert:
- a) az (1) bekezdésben említett paraméterek alakulására vonatkozó **összesített** információk;
 - b) a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási kockázatának az a) pontban említett információk ismeretében történő kiszámítására **vonatkozó összesített leírás**;
- I**
- c) adott esetben az ellátási kockázat csökkentését célzó, megfelelő kockázatcsökkentési stratégiákra irányuló **általános javaslatok, kivéve, ha ez veszélyezteti a kereskedelmi és üzleti titkok, valamint más érzékeny, bizalmas és minősített információk védelmét.**

- (5) *A Bizottság elemzi az (1), (2) és (3) bekezdés értelmében összegyűjtött információkat. Amennyiben a Bizottság az elemzés alapján úgy ítéli meg, hogy egyértelmű jel utal az ellátási zavar kockázatára, amely valószínűleg a verseny torzulásához vagy a belső piac szétagolódásához vezet, figyelmezteti a tagállamokat, a testületet, valamint a releváns kritikus vagy stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó válsághelyzeti éberségi vagy válságkezelési mechanizmusokért felelős uniós irányító szerveket. Adott esetben a Bizottság azt is értékeli, hogy ez a kockázat szükségessé teszi-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének a 3. cikk (3) bekezdése szerinti aktualizálását.*

I

21. cikk

A nyomon követésre vonatkozó tájékoztatási kötelezettségek

- (1) A tagállamok a 45. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatják a Bizottságot a területükön megvalósuló ■ olyan új vagy meglévő, ***kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó*** projektekről, amely a 20. cikk (1) bekezdésének d) pontja szempontjából releváns, beleértve az új projekteknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását is.

- (2) A tagállamok meghatározzák a területükön letelepedett kulcsfontosságú piaci szereplőket a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén, és:
- a) a **20.** cikkben említett nyomonkövetési feladatokhoz szükséges információk összegyűjtése céljából nyomon követik azok tevékenységeit ***a nyilvánosan hozzáférhető adatok vizsgálata és szükség esetén*** rendszeres és arányos felmérések révén. ***A kulcsfontosságú piaci szereplők megtagadhatják az említett felmérésekben kért adatok benyújtását, ha ezen adatok megosztása kereskedelmi és üzleti titkok feltárásához vezetne, és a felmérést csak olyan mértékben töltik ki, amilyen mértékben a kért információ már rendelkezésükre áll. Ha egy kulcsfontosságú piaci szereplő megtagadja a kért adatok benyújtását, indokolással ellátott értesítést küld a megkereső tagállamnak.***
 - b) a **45.** cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak ***a (2) bekezdés a) pontja alapján végzett információgyűjtés*** eredményeiről;
 - c) haladéktalanul értesítik a Bizottságot azokról a jelentős eseményekről, amelyek akadályozhatják a kulcsfontosságú piaci szereplők tevékenységeinek rendes működését.

- (3) A tagállamok az e cikk (2) bekezdésének a) és b) pontja alapján gyűjtött adatokat a 223/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel összhangban, statisztikák összeállítása céljából továbbítják a nemzeti statisztikai hivataloknak és az Eurostatnak. A tagállamok kijelölik a nemzeti statisztikai hivatalok és az Eurostat részére történő adattovábbításért felelős nemzeti szervet.

22. cikk

A stratégiai készletekre vonatkozó jelentéstétel

- (1) A tagállamok a 45. cikkben említett jelentés részeként információkat nyújtanak be a Bizottságnak a stratégiai fontosságú nyersanyagokból képzett stratégiai készleteik állapotáról. ***A tagállamok nem kötelesek információkat szolgáltatni bizonyos stratégiai készletekről, amennyiben az ilyen tájékoztatás veszélyeztetheti a tagállamok védelmét és nemzetbiztonságát. Ebben az esetben indokolással ellátott értesítést kell benyújtaniuk.***

- (2) Az (1) bekezdésben említett információknak ki kell terjedniük a tagállamok nevében történő stratégiai készletfelhalmozással a tagállamok által megbízott összes hatóság, köztulajdonban lévő vállalat vagy gazdasági szereplő birtokában lévő készletekre, és tartalmazniuk kell legalább a következők leírását:
- a) az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok tekintetében rendelkezésre álló készletek **összesített** mennyisége tonnában mért, és az érintett anyagok éves nemzeti felhasználásának százalékos arányában kifejezett mennyisége, valamint a készletezett anyagok kémiai formája és tisztasága;
 - b) az egyes stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében rendelkezésre álló készletek **összesített** szintjének alakulása az előző öt évben;
 - c) a stratégiai készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályok vagy eljárások, ***kivéve, ha ez veszélyezteti a kereskedelmi és üzleti titkok, valamint más érzékeny, bizalmas és minősített információk védelmét.***
- (3) A jelentés a kritikus fontosságú és az egyéb nyersanyagok stratégiai készleteire vonatkozó információkat is tartalmazhat.

23. cikk

A stratégiai készletek összehangolása

- (1) ... [Kiadóhivatal: kérjük, töltsék ki: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 2 évvel]-ig és azt követően kétévente a Bizottság a 22. cikk (1) bekezdése értelmében kapott információk alapján megosztja a testülettel a következőket:
- a) minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében az uniós készletek biztonságos szintjét jelző, a (2) bekezdés értelmében meghatározott, tervezett referenciaérték;
 - b) az uniós készletek általános szintjének összehasonlítása az a) pontban említett, tervezett referenciaértékkel minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében;
 - c) a stratégiai készletek határokon átnyúló potenciális hozzáférhetőségére vonatkozó információk, a készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályok és eljárások fényében.

- (2) A Bizottság a testület véleményének figyelembevételével a stratégiai fontosságú nyersanyagok uniós készleteinek biztonságos szintjét jelző referenciaértéket fogad el:
- a) amelyet ellátási zavar esetén az előző naptári év behozatali mennyisége alapján kiszámított átlagos napi nettó behozatal napi összegének fedezéséhez szükséges összegként kell kifejezni;
 - b) amelynek figyelembe kell vennie a magánszektorbeli szereplők birtokában lévő készletekre vonatkozó, nyilvánosan hozzáférhető információkat ;
 - c) amelynek arányosnak kell lennie az adott stratégiai fontosságú nyersanyaghoz kapcsolódó ellátási kockázattal és gazdasági jelentőséggel.

- (3) A Bizottság a testület véleményének figyelembevételével a tagállamoknak címzett véleményeket adhat ki a következők érdekében:
- a) növekedjen a stratégiai készletek szintje *és adott esetben a termelési képesség*, figyelembe véve az (1) bekezdés b) pontjában említett összehasonlítást, a meglévő készletek tagállamok közötti relatív megoszlását, valamint a stratégiai fontosságú nyersanyagoknak a tagállamok területén működő gazdasági szereplők általi felhasználását;
 - b) módosítsa vagy összehangolja a stratégiai készletek felszabadítására, felosztására és elosztására vonatkozó szabályokat vagy eljárásokat a határokon átnyúló potenciális hozzáférhetőség javítása érdekében, különösen abban az esetben, ha ez a stratégiai technológiák gyártásához szükséges.
- (4) A (3) bekezdésben említett vélemények kidolgozása során *a Bizottság és a testület* különös hangsúlyt fektet arra, hogy fenn kell tartani *és elő kell mozdítani* a bemeneti anyagként stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó magánszektorbeli szereplőknek szóló, arra irányuló ösztönzőket, hogy saját készleteket képezzenek vagy egyéb intézkedéseket hozzanak az ellátási kockázatoknak való kitettségük kezelésére.

- (5) A tagállamok a 45. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak arról, hogy végrehajtották-e vagy szándékoznak-e végrehajtani a (3) bekezdésben említett véleményeket, és ha igen, milyen módon.
- (6) Legalább két tagállamnak a stratégiai fontosságú nyersanyagok stratégiai készleteivel foglalkozó nemzetközi vagy többoldalú fórumokon való részvételét megelőzően a Bizottság gondoskodik vagy az érintett tagállamok és a Bizottság közötti, vagy a testület külön ülése keretében történő előzetes koordinációról.
- (7) A rendelkezésre álló uniós készletekről gyűjtött adatokat a Bizottság a releváns stratégiai fontosságú nyersanyagokra vonatkozó válsághelyzeti éberségi vagy válságkezelési mechanizmusokért felelős uniós irányító szervek rendelkezésére bocsátja.
- (8) *E cikk és a 22. cikk rendelkezései nem kötelezik a tagállamokat stratégiai készletek tartására vagy felszabadítására.*

24. cikk

A vállalatok kockázati felkészültsége

- (1) *Az e rendelet hatálybalépésétől számított 12 hónapon belül és a stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzékének 3. cikk szerinti minden egyes aktualizálásától számított 12 hónapon belül a tagállamok azonosítják a területükön működő azon nagyvállalatokat, amelyek stratégiai nyersanyagokat **használnak fel** energiatárolásra és e-mobilitásra szolgáló akkumulátorok, hidrogéntermeléshez és -felhasználáshoz kapcsolódó berendezések, megújulóenergia-termeléshez kapcsolódó berendezések, légi járművek, vontatómotorok, hőszivattyúk, adatátviteli és -tárolási eszközök, mobil elektronikus eszközök, additív gyártáshoz kapcsolódó berendezések, robotikai termékek, drónok, rakéta-sorozatvetők, műholdak vagy fejlett csipek gyártásához.*

■

- (2) **■** Az (1) bekezdésben *említett* vállalatok *legalább háromévente – amennyiben a szükséges információk a rendelkezésükre állnak – elvégzik a stratégiai fontosságú nyersanyagokhoz kapcsolódó ellátási láncuk kockázatértékelését*, beleértve a következőket:
- a) annak feltérképezése, hogy hol történik az általuk felhasznált stratégiai fontosságú nyersanyagok kitermelése, feldolgozása vagy újrafeldolgozása;
 - b) *azon tényezők elemzése, amelyek befolyásolhatják stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátásukat;*
 - c) *az ellátási zavarokkal szembeni sebezhetőségük értékelése.*
- (3) *Amennyiben a (2) bekezdésben említett információkat a beszállítóik kérésre nem bocsátják az (1) bekezdésben említett vállalatok rendelkezésére, azok a Bizottság által a 20. cikk (4) bekezdése szerint közzétett információk vagy – a lehetőségekhez mérten – más módon nyilvánosan hozzáférhető információk alapján is elvégezhetik kockázatértékelésüket.*

- (4) *Amennyiben a (2) bekezdésben említett kockázatértékelés eredményeként az ellátási zavarokkal szembeni jelentős sebezhetőségét észlelnék, az (1) bekezdésben említett vállalatoknak erőfeszítéseket kell tenniük e sebezhetőségek enyhítésére, többek között azáltal, hogy értékelik ellátási láncuk diverzifikálásának vagy a stratégiai fontosságú nyersanyagok helyettesítésének lehetőségét.*
- (5) *Az (1) bekezdésben említett vállalatok jelentést nyújthatnak be igazgatótanácsuknak, amely tartalmazza a (2) bekezdésben említett kockázatértékelés eredményeit, beleértve az értékelés alapjául szolgáló információk forrását, a feltárt jelentős kockázatokat, valamint a tervezett vagy végrehajtott kockázatcsökkentési intézkedéseket.*
- (6) *A tagállamok előírhatják az (1) bekezdésben említett vállalatok számára, hogy nyújtsák be igazgatótanácsuknak a (2) bekezdésben említett jelentést és a (3) bekezdésben említett információkéréseket.*

25. cikk

Közös beszerzés

- (1) A Bizottság létrehoz és működtet egy olyan rendszert, amely az Unióban letelepedett, stratégiai fontosságú nyersanyagokat felhasználó érdekelt vállalkozások részéről mutatkozó keresletet összesíti, és ezen összesített keresletnek megfelelő ajánlatokat kér a beszállítóktól. Ennek a feldolgozatlan és a feldolgozott stratégiai fontosságú nyersanyagokra egyaránt ki kell terjednie.
- (2) *Az (1) bekezdésben említett rendszer létrehozását megelőzően a Bizottság – a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testülettel konzultálva – minden egyes stratégiai fontosságú nyersanyag esetében elvégzi a rendszer piacra gyakorolt várható hatásának értékelését a belső piaci versenyre gyakorolt aránytalan hatás elkerülése érdekében.*

- (3) *Az (1a) bekezdésben említett értékelés alapján* a Bizottság az (1) bekezdésben említett rendszer létrehozása és működtetése során:
- a) ■ a különböző stratégiai fontosságú nyersanyagok relatív ellátási kockázatának figyelembevételével kiválasztja, hogy mely stratégiai fontosságú nyersanyagok esetében, melyik feldolgozási szakaszban használható a rendszer;
 - b) a rendszerben való részvételhez meghatározza az igényelt anyagok minimális mennyiségét, figyelembe véve az érdeklődő résztvevők várható számát és azt, hogy a résztvevők számának kezelhetőnek kell lennie, ***továbbá figyelembe véve a kis- és középvállalkozások szükségleteit.***
- (4) A (3) bekezdés b) pontjában említett rendszerben való részvételnek nyitottnak és átláthatónak kell lennie az Unióban letelepedett valamennyi érdekelt vállalkozás ■ számára.

- (5) Az (1) bekezdésben említett rendszerben részt vevő uniós vállalkozások **■** átlátható módon közösen tárgyalhatnak a beszerzésről, többek között a beszerzési megállapodás árairól vagy egyéb feltételeiről, vagy közös beszerzéshez folyamodhatnak annak érdekében, hogy jobb feltételeket érjenek el beszállítóiknál, illetve megelőzzék a hiányokat. A részt vevő uniós vállalkozásoknak **■** meg kell felelniük az uniós jognak, azon belül az uniós versenyjognak.
- (6) A szervezeteket ki kell zárni a beszállítóként való részvételből a keresletösszevonás és a közös beszerzés során, illetve a szolgáltatóként való részvételből, ha azok:
- a) az EUMSZ 215. cikke alapján elfogadott uniós korlátozó intézkedések tárgyát képezik;
 - b) közvetlenül vagy közvetve ilyen uniós korlátozó intézkedések által érintett természetes vagy jogi személyek, szervezetek vagy szervek tulajdonában vagy ellenőrzése alatt állnak, vagy azok nevében vagy irányítása szerint járnak el.

- (7) Az (EU, Euratom) 2018/1046 *európai parlamenti és tanácsi* rendelet³³ 176. cikkétől eltérve, a Bizottság az (1) bekezdés szerinti rendszer létrehozása és működtetése érdekében az (EU, Euratom) 2018/1046 rendelet szerinti közbeszerzési eljárás keretében szerződést köt egy, az Unióban letelepedett, szolgáltatóként eljáró szervezettel a szükséges szolgáltatásokról. A kiválasztott szolgáltató esetében nem állhat fenn összeférhetetlenség.
- (8) A Bizottság a szolgáltatási szerződésben meghatározza a szolgáltató által ellátandó feladatokat, beleértve a kereslet felosztását, a kínálat esetében a hozzáférési jogok elosztását, valamennyi résztvevő nyilvántartásba vételét és ellenőrzését, a tevékenységek közzétételét és jelentését, valamint a rendszer létrehozásához és működtetéséhez szükséges egyéb feladatokat. A szolgáltatási szerződésnek ki kell térnie a szolgáltató működésének gyakorlati vonatkozásaira is, többek között az IT-eszköz használatára, a biztonsági intézkedésekre, a pénznem(ek)re, a fizetési rendszerre és a kötelezettségekre.

³³ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU, Euratom) 2018/1046 rendelete (2018. július 18.) az Unió általános költségvetésére alkalmazandó pénzügyi szabályokról, az 1296/2013/EU, az 1301/2013/EU, az 1303/2013/EU, az 1304/2013/EU, az 1309/2013/EU, az 1316/2013/EU, a 223/2014/EU és a 283/2014/EU rendelet és az 541/2014/EU határozat módosításáról, valamint a 966/2012/EU, Euratom rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 193., 2018.7.30., 1. o.).*

- (9)** A szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés a Bizottság számára fenntartja a szerződés nyomon követésének és ellenőrzésének jogát. E célból a Bizottság teljes körű hozzáféréssel rendelkezik a szerződéssel kapcsolatban a szolgáltató birtokában lévő információkhoz. Valamennyi szervert és információt fizikailag az Unió területén kell elhelyezni és tárolni.
- (10)** A kiválasztott szolgáltatóval kötött szolgáltatási szerződés meghatározza a szolgáltató által megszerzett információk tulajdonjogát, és rendelkezik az említett információknak a szolgáltatási szerződés megszűnésekor vagy lejártakor a Bizottság részére történő esetleges átadásáról.

5. fejezet
Fenntarthatóság

1. szakasz
Körforgásos jelleg

26. cikk

A körforgásos jellegre vonatkozó nemzeti intézkedések

- (1) *A (7) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépése után 2 évvel minden tagállam nemzeti programokat fogad el és hajt végre az alábbiakat célzó intézkedésekkel, vagy ilyen intézkedéseket foglal bele nemzeti programjaiba:*

■

- a) *a technológiai fejlődés és az erőforrás-hatékonyság ösztönzése a kritikus fontosságú nyersanyagok uniós felhasználásában várható növekedés csökkentése érdekében;*

- b) *a hulladékkeletkezés megelőzésének elősegítése és a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében releváns hasznosítási potenciállal rendelkező termékek és alkotóelemek újrahasználatának és javításának fokozása;*
- c) *a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező hulladékok fokozottabb gyűjtése, válogatása és feldolgozása – a fémhulladékokat is beleértve –, valamint ezeknek a megfelelő újrafeldolgozási rendszerbe való bevezetése annak érdekében, hogy a lehető legtöbb és legjobb minőségű újrafeldolgozható anyag álljon rendelkezésre bemeneti anyagként a kritikus fontosságú nyersanyagok újrafeldolgozásával foglalkozó létesítmények számára;*
- d) *a másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok fokozottabb felhasználása, többek között olyan intézkedések révén, mint az újrafeldolgozott tartalom figyelembevétele a közbeszerzéssel kapcsolatos odaítélési kritériumok között, vagy a másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagok használatát támogató pénzügyi ösztönzők;*

- e) a kritikus fontosságú nyersanyagok esetében az újrafeldolgozási technológiák technológiai érettségének fokozása, valamint **a körforgásos tervezésnek**, az anyaghatékonyságnak és a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítésének előmozdítása **a termékekben és** az alkalmazásokban, legalább azáltal, hogy a nemzeti kutatási és innovációs programokba e célból támogató intézkedéseket foglalnak;
- f) **intézkedések biztosítása annak érdekében, hogy munkavállalóikat ellássák a** kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca körforgásos jellegének támogatásához szükséges készségekkel, **beleértve a továbbképzésre és átképzésre irányuló intézkedéseket is;**
- g) **annak előmozdítása, hogy a gyártó által a 2008/98/EK irányelv 8. cikkének (1) bekezdésével összhangban megállapított, kiterjesztett gyártói felelősséggel kapcsolatos kötelezettségeinek megfelelően fizetett pénzügyi hozzájárulások – amennyiben léteznek ilyenek a nemzeti jogban – ösztönözzék, hogy a termékek nagyobb arányban tartalmazzanak az uniós jogban meghatározott vonatkozó környezetvédelmi normákkal összhangban újrafeldolgozott hulladékból visszanyert másodlagos kritikus fontosságú nyersanyagokat;**

- h) a szükséges intézkedések meghozatala annak érdekében, hogy a hulladékstátusz megszűnését követően exportált kritikus fontosságú nyersanyagok megfeleljenek a vonatkozó feltételeknek a 2008/98/EK irányelvvel és más vonatkozó uniós jogszabályokkal összhangban;*
- i) adott esetben a kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó hulladékáramok újrafeldolgozási folyamataira vonatkozó uniós minőségi standardok alkalmazásának támogatása.*

(2) Az (1) bekezdésben említett programok integrálhatók a 2008/98/EK irányelv 28. és 29. cikke alapján elfogadott új vagy meglévő hulladékgazdálkodási tervekbe és hulladékmegelőzési programokba.

Az első albekezdésben említett nemzeti programokat legkésőbb az elfogadásukat követő 5 éven belül felül kell vizsgálni, és szükség esetén aktualizálni kell.

- (3) Az (1) bekezdésben említett programok különösen azokra a termékekre és hulladékokra terjednek ki, amelyek az uniós jogszabályok értelmében nem tartoznak a gyűjtésre, kezelésre, újrafeldolgozásra vagy újrahasználatra vonatkozó konkrét követelmények hatálya alá. Az egyéb termékek és hulladékok esetében az intézkedéseket a hatályos uniós jogszabályokkal összhangban kell végrehajtani.

Ami az (1) bekezdés a), **b) és d)** pontját illeti, az abban a bekezdésben említett programokba – az EUMSZ 107. és 108. cikkének sérelme nélkül – belefoglalható a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében jelentős hasznosítási potenciállal rendelkező termékek **újrahasználatra való előkészítésére és** újrahasználatára, valamint az ilyen termékekből származó hulladék gyűjtésére **és kezelésére** irányuló pénzügyi ösztönzők, például kedvezmények, pénzjutalmak vagy betétdíjas rendszerek bevezetése.

I

- (4) Az (1) és (2) bekezdésben említett nemzeti intézkedéseket úgy kell kialakítani, hogy az EUMSZ-szel összhangban elkerülhetőek legyenek a kereskedelmet gátló akadályok és a versenytorzulások.
- (5) **■** A tagállamok külön-külön azonosítják és jelentik *az elektromos és elektronikus berendezések hulladékaiból* eltávolított kritikus fontosságú nyersanyagok releváns mennyiségeit tartalmazó alkotóelemek mennyiségét, valamint az *ilyen berendezésekből* visszanyert kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségét. A Bizottság a szóban forgó adatszolgáltatás formátumát és részleteit meghatározó végrehajtási jogi aktusokat fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Az első adatszolgáltatási időszak az említett végrehajtási jogi aktusok elfogadását követő első teljes naptári évre terjed ki. *A tagállamok ezeket az adatokat akkor nyújtják be, amikor a 2012/19/EU irányelv 16. cikkének (6) bekezdésének megfelelően adatokat szolgáltatnak a Bizottságnak az elektromos és elektronikus berendezések újrafeldolgozott hulladékainak mennyiségéről.*

- (6) A tagállamok a 45. cikkben említett jelentés részeként tájékoztatást nyújtanak az (1) bekezdésben említett nemzeti programok elfogadásáról, valamint az (1) és (2) bekezdés alapján hozott intézkedések *tényleges* végrehajtásának előrehaladásáról.
- (7) A Bizottság olyan végrehajtási jogi aktusokat fogad el, amelyek meghatározzák azon termékek, alkotóelemek és hulladékáramok jegyzékét, amelyek az (1) bekezdés a) és b) pontja értelmében legalább a kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében *releváns* hasznosítási potenciállal rendelkezőnek minősülnek.

E jegyzék összeállításakor a Bizottság figyelembe veszi a következőket:

- a) az említett termékekből, alkotóelemekből és hulladékáramokból visszanyerhető kritikus fontosságú nyersanyagok teljes mennyisége;
- b) az említett termékek, alkotóelemek és hulladékáramok milyen mértékben tartoznak az uniós jogszabályok hatálya alá;

- c) szabályozási hiányosságok;
- d) a gyűjtésüket és a hulladékkezelést érintő sajátos kihívások;
- e) a rájuk vonatkozó, meglévő gyűjtési és hulladékkezelési rendszerek.

Az első albekezdésben említett végrehajtási jogi aktusokat ... ***[az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 12 hónappal]-ig***, a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

27. cikk

Kritikus fontosságú nyersanyagoknak az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékból történő visszanyerése

- (1) A 2006/21/EK irányelv 5. cikkével összhangban hulladékgazdálkodási tervek benyújtására kötelezett üzemeltetők a 2006/21/EK irányelv 3. **cikkének 27. pontjában** meghatározott illetékes hatóság részére előzetes gazdasági értékelő tanulmányt **készítenek** a kritikus fontosságú nyersanyagok következőkből történő lehetséges visszanyeréséről:
- a) a létesítményben tárolt, ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék; valamint
 - b) az ásványinyersanyag-kitermelésből származó, annak során keletkezett hulladék, vagy ha hatékonyabbnak tűnik, a kitermelt mennyiség annak hulladékká válása előtt.

Az üzemeltetők mentesülnek az (1) bekezdés szerinti kötelezettség alól, ha képesek nagy fokú bizonyossággal bizonyítani az illetékes hatóságnak, hogy az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék nem tartalmaz műszakilag hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagokat.

- (2) Az (1) bekezdésben említett tanulmánynak tartalmaznia kell legalább az ásványi nyersanyag-kitermelésből származó hulladékban és a kitermelt mennyiségben található kritikus fontosságú nyersanyagok mennyiségének és koncentrációjának becslését, valamint azok műszaki és gazdasági hasznosíthatóságának értékelését. ***Az üzemeltetők megadják a mennyiségek és koncentrációk becslésére használt módszereket.***
- (3) A ■ hulladékkezelő létesítmények üzemeltetői [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **30 hónappal**]-ig benyújtják az (1) bekezdésben említett tanulmányt a 2006/21/EK irányelv 3. ***cikkének 27. pontjában*** említett illetékes hatóságnak. Az új hulladékkezelő létesítmények üzemeltetői a hulladékgazdálkodási tervüknek a 2006/21/EK irányelv 7. cikkével összhangban történő benyújtásakor nyújtják be ezt a tanulmányt az illetékes hatóságnak.

(4) A tagállamok adatbázist hoznak létre a területükön található **■**, **ásványnyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő** bezárt létesítményekről, beleértve **az ásványnyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő** felhagyott létesítményeket is, **ahol a hulladéktelepek jellemzői vagy a geológiai adottságok nem teszik valószínűtlenné a kritikus nyersanyagok technikailag potenciálisan hasznosítható mennyiségének jelenlétét**. Ennek az adatbázisnak a következőkre vonatkozó információkat kell tartalmaznia:

- a) a hulladékkezelő létesítmény elhelyezkedése, területi kiterjedése és hulladékmennyisége, **vagy adott esetben a becsült térfogata;**
- b) a hulladékkezelő létesítmény üzemeltetője vagy korábbi üzemeltetője és adott esetben azok jogutódja;
- c) az ásványnyersanyag-kitermelésből származó hulladékban és adott esetben az eredeti ásványtelepeken található összes nyersanyag hozzávetőleges mennyisége és koncentrációja, e cikk (6) bekezdésével összhangban;
- d) bármely olyan további információ, amelyet a tagállam relevánsnak tart a kritikus fontosságú nyersanyagok hulladékkezelő létesítményből való visszanyerésének lehetővé tétele érdekében.

- (5) *A tagállamok [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a következőt: e rendelet hatálybalépésének napjától számított 42 hónappal]-ig intézkedéseket fogad el és hajt végre a kritikus fontosságú nyersanyagok ásványianyersanyag-kitermelésből – különösen a (4) bekezdésben említett adatbázisban gazdaságosan hasznosítható kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazóként azonosított, bezárt hulladékkezelő létesítményekből – származó hulladékból történő visszanyerésének előmozdítása érdekében.*
- (6) A (4) bekezdésben említett adatbázist [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napját követő **18** hónap]-ig be kell vezetni, az összes információt pedig [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 3 év]-ig hiánytalanul közölni kell. Az adatbázist nyilvánosan hozzáférhető és digitális formában kell rendelkezésre bocsátani, és legalább **háromévente** frissíteni kell, hogy tartalmazza a rendelkezésre álló további információkat és az újonnan bezárt vagy újonnan azonosított létesítményeket.

(7) A (4) bekezdés c) pontjában említett információk közlése érdekében a tagállamok legalább a következő tevékenységeket végzik:

- a) **■ ásványnyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő** bezárt létesítmény esetében a tagállamok [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított **18 hónappal**]-ig átfogó felülvizsgálatot végeznek a rendelkezésre álló engedélyezési adatállományokról **vagy egyéb rendelkezésre álló dokumentációról, amennyiben engedélyezési adatállományok nem léteznek;**
- b) **az ásványnyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő** azon létesítmények esetében, amelyeknél a rendelkezésre álló információk **■** a kritikus fontosságú nyersanyagok esetlegesen gazdaságosan hasznosítható **mennyiségeinek jelenlétére utalhatnak,** a tagállamok ezen túlmenően [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 2 évvel]-ig reprezentatív geokémiai mintavételt végeznek;

- c) *az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladékot kezelő* azon hulladékkezelő létesítmények esetében, amelyeknél az e bekezdés a) és b) pontjában ismertetett tevékenységek a kritikus fontosságú nyersanyagok esetlegesen hasznosítható mennyiségét jelezték, a tagállamok ezen túlmenően [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **34 hónappal**]-ig részletesebb *mintavételt* végeznek *az ezt követő kémiai és ásványtani jellemzéssel*, amely kiterjed az alapvető adatnaplózási vagy azokkal egyenértékű technikákra, amennyiben ez az alkalmazandó uniós szintű környezetvédelmi követelményekkel és adott esetben a 2006/21/EK irányelv követelményeivel összhangban környezetvédelmi szempontból megfelelő.

(8) A (6) bekezdésben ismertetett tevékenységeket nemzeti jogrendszerek tulajdonjogra, földtulajdonra, ásványkincsekre és hulladékokra, **környezeti és egészségügyi hatásokra** vonatkozó rendelkezéseinek keretein belül, illetve bármely egyéb releváns rendelkezés keretein belül kell végezni. Amennyiben ilyen tényezők gátolják a tevékenységeket, a tagállami hatóságok együttműködésre törekednek a hulladékkezelő létesítmény üzemeltetőjével vagy tulajdonosával. A (6) bekezdésben ismertetett tevékenységek eredményeit **a (4) bekezdésben említett** adatbázis részeként hozzáférhetővé kell tenni. A tagállamok lehetőség szerint feltüntetik az adatbázisban az ásványinyersanyag-kitermelésből származó hulladék kezelésére szakosodott, bezárt létesítményeknek az ENSZ erőforrás-keretosztályozása szerinti osztályozását.

28. cikk

Az állandó mágnesek újrafeldolgozhatósága

- (1) A *(2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus hatálybalépésének napjától* számított **két év elteltével** a mágneses rezonanciás képalkotó eszközöket, szélenergia-generátorokat, ipari robotokat, gépjárműveket, könnyű szállítóeszközöket, hűtőgenerátorokat, hőszivattyúkat, villanymotorokat – azok más termékekbe történő beépítése esetén is –, automata mosógépeket, szárítógépeket, mikrohullámú készülékeket, szárítógépeket, porszívókat vagy mosogatógépeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy köteles gondoskodni arról, hogy ezeken a termékeken feltűnő, jól olvasható és letörölhetetlen címke szerepeljen, amelyen fel kell tüntetni a következőket:
- a) a szóban forgó termékek tartalmazzak-e egy vagy több állandó mágneset;

b) ha a termék egy vagy több állandó mágneset tartalmaz, a mágnesek a következő típusok valamelyikébe tartoznak-e:

- i. neodímium-vas-bór;
- ii. szamárium-kobalt;
- iii. alumínium-nikkel-kobalt;
- iv. ferrit.

(2) A Bizottság az (1) bekezdésben említett címkézés formátumát megállapító végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezt a végrehajtási jogi aktust ***[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésnek napjától számított 18 hónappal-ig a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.***

- (3) *A (2) bekezdésben említett végrehajtási jogi aktus* hatálybalépésének napjától számított *két* év elteltével az (1) bekezdés b) *pontjában* ■ említett egy vagy több állandó mágneset tartalmazó, az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személy köteles gondoskodni arról, hogy a terméken vagy a termékben legyen adathordozó.
- (4) A (3) bekezdésben említett adathordozót egyedi termékazonosítóhoz kell társítani, amely hozzáférést biztosít a következőkhöz:
- a) a felelős természetes vagy jogi személy neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy lajstromozott *védjegye* és levelezési címe, és amennyiben rendelkezésre áll, az az elektronikus kommunikációs eszköz, amelyen felvehető vele a kapcsolat;
 - b) a termékben található összes állandó mágnes tömegére, helyére és kémiai összetételére, valamint a felhasznált mágnesbevonatok, ragasztók és adalékanyagok jelenlétére és típusára vonatkozó információk;

- c) a termékbe beépített összes állandó mágneshez való hozzáférést és azok **biztonságos** eltávolítását lehetővé tevő információk, beleértve legalább az állandó mágneshez való hozzáféréshez és annak eltávolításához szükséges valamennyi eltávolítási lépés, eszköz vagy technológia sorozatát, a 2012/19/EU irányelv 15. cikke (1) bekezdésének sérelme nélkül.
- (5) Azon termékek esetében, amelyeknél a beépített állandó mágnesek kizárólag a termékbe beépített egy vagy több villanymotor részét képezik, a (4) bekezdés b) pontjában említett információk helyettesíthetők a villanymotorok helyére vonatkozó információkkal, a (4) bekezdés c) pontjában említett információk pedig helyettesíthetők a villanymotorokhoz való hozzáférésre és az azok eltávolítására vonatkozó információkkal, amelyeknek tartalmazniuk kell legalább a villanymotorokhoz való hozzáféréshez és az azok eltávolításához szükséges valamennyi eltávolítási lépés, eszköz vagy technológia sorozatát.
- (6) A (3) bekezdésben említett termékek esetében, amelyekhez egy másik uniós jogalkotási aktus értelmében ■ meghatározott termékútlevél szükséges, a (4) bekezdésben említett információkat fel kell tüntetni a termékútlevélben.

- (7) *Az (1) bekezdésben említett terméket forgalomba hozó gazdasági szereplő biztosítja, hogy a (3) bekezdésben említett információk hiánytalanok, naprakészek és pontosak legyenek*, és legalább a termék átlagos élettartamát tíz évvel meghaladó ideig rendelkezésre *álljanak*, többek között a felelős természetes vagy jogi személy Unión belüli fizetéseképtelenségét, felszámolását vagy megszűnését követően is. *Felhatalmazhat egy gazdasági szereplőt arra, hogy a nevében eljárjon.*

A (4) bekezdésben említett információknak a termékmodellre, vagy amennyiben ugyanazon modell egységei esetében eltérnek az információk, egy adott tételre vagy egységre kell vonatkozniuk. A (4) bekezdésben említett információknak hozzáférhetőnek kell lenniük *a javítók*, az újrafeldolgozók, a piacfelügyeleti hatóságok és a vámhatóságok számára.

- (8) Amennyiben az állandó mágnesek újrafeldolgozására vonatkozó tájékoztatási követelményeket az (1) bekezdésben felsorolt termékek bármelyikére vonatkozó egyéb uniós harmonizációs jogszabályok állapítják meg, e cikk rendelkezései helyett azokat a követelményeket kell alkalmazni.
- (9) Az elsősorban védelmi vagy úripari alkalmazásra tervezett termékek mentesülnek e cikk követelményei alól.
- (10) A mágneses rezonanciás képalkotó eszközökre, a gépjárművekre és az L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező könnyű szállítóeszközökre [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az ezen irányelv hatálybalépésének napjától számított 5 év]-től/-től e cikk követelményeit kell alkalmazni.

(11) *E cikk nem vonatkozik a következőkre:*

- a) *különleges rendeltetésű járművek az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 31. pontjában foglalt meghatározás szerint;*
- b) *a jármű egyéb, az alapjárműtől eltérő alkatrészei, amelyeket az N1, N2, N3, M2 vagy M3 kategóriájú járművek többlépcsős típusjávahagyása keretében hagytak jóvá;*
- c) *kis sorozatban gyártott járművek az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 30. pontjában foglalt meghatározás szerint.*

(12) A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a **38.** cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi *aktust* fogadjon el ■ az (1) bekezdésben említett termékeknek megfelelő Kombinált Nomenklátúra-kódok és árumegnevezések jegyzékének³⁴ közzétele ■ céljából ■, hogy ily módon megkönnyítse a vámhatóságok által az e termékekkel, valamint az e cikkben és a **29.** cikkben meghatározott követelményekkel kapcsolatban végzett munkát.

³⁴ A 2658/87/EGK rendelet I. mellékletében szereplő Kombinált Nomenklátúra.

29. cikk

Az állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalma

- (1) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napját követő 3 év]-tól/-től vagy a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követő két év elteltével (a későbbi dátum a mérvadó), a **28.** cikk (1) bekezdésében említett olyan termékeket forgalomba hozó természetes vagy jogi személyek, amelyek a **28.** cikk (1) bekezdése **b) pontjának i–iii. alpontjában** említett egy vagy több állandó mágneset tartalmaznak, és amelyek esetében az ilyen állandó mágnesek összömege meghaladja a 0,2 kg-ot, szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé teszik a termékbe beépített állandó mágnesekben található, fogyasztói hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkkel és kobalt részarányát.

- (2) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napjától számított 2 évvel]-ig a **38.** cikkel összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el e rendelet oly módon történő kiegészítése érdekében, hogy az (1) bekezdésben említett termékekben található fogyasztói hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkél és kobalt részarányának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó szabályokat állapít meg.

A számítási és ellenőrzési szabályok a 768/2008/EK *európai parlamenti és tanácsi* határozat³⁵ II. mellékletében foglalt modulok közül meghatározzák az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárást, az érintett termékekre tekintettel szükséges kiigazításokkal. Az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás meghatározásakor a Bizottság az alábbi kritériumokat veszi figyelembe:

- a) az érintett modul megfelelő-e a termék típusához, és arányos-e az érvényesíteni kívánt közérdekkel;

³⁵ *Az Európai Parlament és a Tanács 768/2008/EK határozata (2008. július 9.) a termékek forgalomba hozatalának közös keretrendszeréről, valamint a 93/465/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 218., 2008.8.13., 82. o.).*

- b) *a termékkel járó veszélyek jellege és annak mértéke, amennyire a veszély foka és jellege összhangban van a megfelelőségértékeléssel;*
- c) amennyiben harmadik fél bevonása kötelező, szükséges, hogy a gyártó választani tudjon a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási és terméktanúsítási modulok közül.

█

- (3) ***A (2) bekezdés szerinti felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépését követően, de legkésőbb 2031. december 31-ig a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogad el e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy megállapítja az (1) bekezdésben említett termékekbe beépített állandó mágnesben kötelezően jelen lévő, fogyasztási hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt minimális részarányát. A felhatalmazáson alapuló jogi aktus különböző termékekre eltérő minimális részarányokat alkalmazhat, és bizonyos termékeket kizárhat e kötelezettség alól.***

Az első albekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak a megfelelés biztosítását célzó intézkedés hatálya alá tartozó termékek elfogadásának nehézségéhez igazodó átmeneti időszakokat kell előírniuk.

Az első albekezdésben említett minimális részarányok a hatások előzetes értékelésén kell alapulnia, figyelembe véve a következőket:

- a) a fogyasztói hulladékból visszanyert neodímium, diszprózium, prazeodímium, terbium, bór, szamárium, nikkel és kobalt aktuális és előre jelzett rendelkezésre állása;

- b) az (1) bekezdés alapján gyűjtött információk és az (1) bekezdésben említett, forgalomba hozott termékekbe beépített állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalmának relatív megoszlása;
 - c) műszaki és tudományos fejlődés, beleértve az állandó mágneseken alapuló technológiák jelentős változásait, amelyek hatással vannak a visszanyert anyagok típusára;
 - d) a minimális részarány tényleges és potenciális hozzájárulása az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseéhez;
 - e) az állandó mágneseket tartalmazó termékek működésére gyakorolt lehetséges hatások;
 - f) az állandó mágnesek és az állandó mágneseket tartalmazó termékek megfizethetőségére gyakorolt aránytalan negatív hatások megelőzésének szükségessége.
- (4) Amennyiben az állandó mágnesek újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó követelményeket az (1) bekezdésben felsorolt termékek bármelyikére vonatkozó egyéb uniós harmonizációs jogszabályok állapítják meg, e cikk rendelkezései helyett azokat a követelményeket kell alkalmazni.

- (5) Az (1) bekezdésben foglalt követelmény alkalmazásának időpontjától kezdődően az (1) bekezdésben említett termékek eladásra kínálásakor – beleértve a távértékesítést is –, vagy kereskedelmi tevékenység keretében történő megjelenítésekor az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes és jogi személyek gondoskodnak arról, hogy vevőik hozzáférhessenek az (1) bekezdésben említett információkhoz, mielőtt valamilyen adásvételi szerződés kötné őket.

Az (1) bekezdésben említett termékeket forgalomba hozó természetes és jogi személyek nem bocsáthatnak rendelkezésre és nem jeleníthetnek meg olyan címkéket, jelöléseket, szimbólumokat vagy feliratokat, amelyek az (1) bekezdésben említett információk tekintetében félrevezethetik vagy megtéveszthetik a vevőket. Az elsősorban védelmi vagy úripari alkalmazásra tervezett termékek mentesülnek e cikk követelményei alól.

(6) A mágneses rezonanciás képalkotó eszközök, a gépjárművek és az L kategóriájú, típusjóváhagyással rendelkező könnyű szállítóeszközök esetében az (1) és (5) bekezdésben meghatározott követelményeket a (2) bekezdésben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus hatálybalépésének napjától számított öt év elteltével kell alkalmazni.

(7) *E cikk nem vonatkozik a következőkre:*

- a) *különleges rendeltetésű járművek az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 31. pontjában foglalt meghatározás szerint;*
- b) *a jármű egyéb, az alapjárműtől eltérő alkatrészei, amelyeket az N1, N2, N3, M2 vagy M3 kategóriájú járművek többlépcsős típusjóváhagyása keretében hagytak jóvá;*
- c) *kis sorozatban gyártott járművek az (EU) 2018/858 rendelet 3. cikkének 30. pontjában foglalt meghatározás szerint.*

2. szakasz

Tanúsítás és környezeti lábnyom

30. cikk

Elismert rendszerek

- (1) A kritikus fontosságú nyersanyagok fenntarthatóságával kapcsolatos tanúsítási rendszereket kidolgozó és felügyelő kormányok, ***iparszövetségek és érdekelt szervezetek csoportosulásai*** (a továbbiakban: rendszertulajdonosok) kérelmezhetik a rendszerük Bizottság általi elismerését.

Az első albekezdésben említett kérelmeknek tartalmazniuk kell a IV. mellékletben megállapított kritériumok teljesülésével kapcsolatos releváns bizonyítékokat. A Bizottság [***Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: a rendelet hatálybalépésének napjától számított 3 évvel-ig***] a kérelmek minimális adattartalmát meghatározó ***végrehajtási jogi aktust fogad el***. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a **39.** cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.

Ez a végrehajtási jogi aktus a kérelemhez szükséges összes információra kiterjedő, egységes sablont ír elő. Az egységes sablon kitöltéséhez szükséges dokumentáció mértékének észszerűnek kell lennie.

- (2) Amennyiben az (1) bekezdés értelmében benyújtott bizonyítékok alapján a Bizottság megállapítja, hogy valamely tanúsítási rendszer megfelel a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak *vagy azok egy részének*, a rendszert elismerő végrehajtási jogi aktust fogad el, *amelyben meghatározza a rendszer elismert alkalmazási körét*. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (3) *Az egyes rendszerek elismert alkalmazási körét a következő dimenziók mentén kell meghatározni:*
- a) *a rendszer hatálya alá tartozó értéklánc szakaszai;*

- b) a projekt életciklusának azon szakaszai, beleértve a lezárás előtti, alatti és utáni szakaszokat is, amelyek a rendszer hatálya alá tartoznak; valamint*
- c) a IV. melléklet b) pontjában felsorolt azon fenntarthatósági dimenziók és környezeti kockázati kategóriák, amelyekkel a rendszer foglalkozik.*

A IV. melléklet a), c), d) és e) pontjának a rendszer elismerésének előfeltételét kell képeznie.

- (4) A Bizottság legalább háromévente ellenőrzi, hogy az elismert rendszerek továbbra is megfelelnek-e a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak vagy e kritériumok elismert részének.*
- (5) Az elismert rendszerek tulajdonosai haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot a IV. mellékletben meghatározott kritériumok vagy e kritériumok elismert részének teljesítése tekintetében a rendszerekben bekövetkező változásokról vagy frissítésekről. A Bizottság értékeli, hogy ezek a változások vagy aktualizálások hatással vannak-e az elismerés alapjára, és megfelelő intézkedéseket hoz.*

- (6) Amennyiben bizonyíték van olyan ismétlődő vagy jelentős esetekre, amikor elismert rendszert végrehajtó gazdasági szereplők nem tesznek eleget a rendszer követelményeinek, a Bizottság az elismert rendszer tulajdonosával egyeztetve megvizsgálja, hogy ezek az esetek az elismerés alapját érintő hiányosságokra utalnak-e, és megfelelő intézkedéseket hoz.
- (7) Amennyiben a Bizottság valamely elismert rendszer tekintetében olyan hiányosságokat tár fel, amelyek befolyásolják az elismerés alapját, megfelelő időt – ***amely nem haladhatja meg a 12 hónapot*** – biztosíthat a rendszer tulajdonosának a korrekciós intézkedések meghozatalára.

- (8) Amennyiben a rendszer tulajdonosa ■ elmulasztja vagy megtagadja a szükséges korrekciós intézkedések meghozatalát, és amennyiben a Bizottság megállapítja, hogy a (6) bekezdésben említett hiányosságok miatt a rendszer már nem felel meg a IV. mellékletben megállapított kritériumoknak **vagy e kritériumok elismert részének**, a Bizottság a rendszer elismerésének visszavonásáról szóló végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a **39.** cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (9) A Bizottság létrehozza az elismert rendszerek nyilvántartását, és azt naprakészen tartja. Ezt a nyilvántartást egy szabadon hozzáférhető internetes oldalon nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenni. ***Az internetes oldalnak lehetővé kell tennie az elismert rendszerek végrehajtásával kapcsolatban az összes érintett érdekelt féltől érkező visszajelzések gyűjtését is. Ezeket a visszajelzéseket megfontolás céljából továbbítani kell az érintett rendszertulajdonosoknak.***

31. cikk

A környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozat

- (1) **Figyelembe véve az (1a) bekezdésben említett jelentés és a (2) bekezdésben említett értékelés eredményét, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikkel** összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el abból a célból, hogy – az V. melléklettel összhangban, valamint a tudományosan megalapozott értékelési módszerek és a vonatkozó nemzetközi szabványok figyelembevételével – a különböző kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására és ellenőrzésére vonatkozó szabályok megállapításával kiegészítse ezt a rendeletet. A számítási és ellenőrzési szabályok meghatározzák **legalább azt a három legrelevánsabb hatáskategóriát, amelyek a teljes környezeti lábnyom többségét teszik ki. Az üvegházhatásúgáz-kibocsátás a környezeti kategóriák egyike.** A lábnyomra vonatkozó nyilatkozatnak **ezekre a hatáskategóriákra** kell korlátozódnia.

- (2) *A Bizottság [a hatálybalépés napjától számított 18 hónappal]-ig jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak, amelyben meghatározza, hogy mely kritikus nyersanyagok élveznek prioritást annak értékeléséhez, hogy szükséges és arányos-e a kritikus nyersanyagok környezeti lábnyomának bejelentésére vonatkozó kötelezettség. Az általa prioritásként azonosított kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében a Bizottság [12 hónappal a jelentést követően]-ig benyújtja a (2) bekezdésben említett értékelés következtetéseit.*
- (3) A Bizottság egy adott kritikus fontosságú nyersanyag tekintetében számítási és ellenőrzési szabályokat *fogad el*, ha a különböző releváns környezeti hatáskategóriák mérlegelését követően arra a következtetésre jut, hogy a szóban forgó kritikus fontosságú nyersanyag jelentős környezeti lábnyommal rendelkezik, és ezért forgalomba hozatalkor *az (1) bekezdésben említett hatáskategóriák* tekintetében az anyag környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozat tételével kapcsolatos kötelezettség szükséges és arányos ahhoz, hogy hozzájáruljon az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseéhez azáltal, hogy elősegíti az alacsonyabb környezeti lábnyomú kritikus fontosságú nyersanyagok ellátását.

- (4) A (2) bekezdésben előírt kötelezettség szükségességének mérlegelésekor a Bizottság a következőket veszi figyelembe:
- a) az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzései a szóban forgó kritikus fontosságú nyersanyagra alkalmazandó egyéb uniós jogszabályok keretében már megvalósultak-e, és ha igen, hogyan **és mennyire hatékonyan**;
 - b) a vonatkozó nemzetközi szabványok és iránymutatások megléte és alkalmazása, vagy az ilyen szabványokról való nemzetközi szintű megállapodásra vonatkozó kilátások, valamint a fenntartható piaci gyakorlatok, beleértve a 29. cikk szerint elismert önkéntes rendszereket is;
 - c) a stratégiai partnerségek, a stratégiai projektek, a kereskedelmi megállapodások és más nemzetközi eszközök eredményessége, valamint az Unió által az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek elérése érdekében folytatott tájékoztatás hatékonysága;
 - d) ***a gazdasági szereplők kapcsolódó gazdasági költségei és adminisztratív terhei.***

(5) A Bizottság előzetes hatásvizsgálatot végez annak eldöntése érdekében, hogy elfogadjon-e az (1) bekezdés szerinti, felhatalmazáson alapuló jogi aktust. Az értékelésnek:

- a) többek között a következőkkel folytatott konzultáción kell alapulnia:
- i. érdekelt fél, például az ipar, beleértve a feldolgozóipart is, a kkv-k, és – adott esetben – a kézműipar, a szociális partnerek, a kereskedők, a kiskereskedők, az importőrök, **az emberi egészség és a környezet védelmét előmozdító szervezetek**, a fogyasztói szervezetek **és a tudományos világ**;
 - ii. azon harmadik országok **vagy TOT-ok**, amelyeknek az Unióval folytatott kereskedelmét ez a kötelezettség jelentős mértékben érintheti;
 - iii. a testület;
 - iv. **adott esetben a környezetvédelem területén hatáskörrel rendelkező uniós ügynökségek**;

- b) biztosítani kell, hogy az intézkedések kidolgozására, elfogadására vagy alkalmazására ne azzal a céllal kerüljön sor, illetve az intézkedéseknek ne az legyen a hatása, hogy szükségtelen akadályokat teremtenek a nemzetközi kereskedelem előtt, és azok ne érintsék a kereskedelmet az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez szükségesnél nagyobb mértékben, figyelembe véve a harmadik országbeli beszállítók azon képességét, hogy megfeleljenek a szóban forgó nyilatkozatnak úgy, hogy az az összesített kereskedelmi forgalmat és a kritikus fontosságú nyersanyagok árait ne befolyásolja aránytalanul;
- c) ***értékelnie kell, hogy az uniós jog szerinti hasonló kötelezettségek kiváltották-e a kívánt hatást, és jelentősen hozzájárultak-e az uniós környezetvédelmi célok eléréséhez;***
- d) fel kell mérnie, hogy az intézkedés hozzájárulna-e az Unió éghajlat-politikai és környezetvédelmi célkitűzéseinek eléréséhez anélkül, hogy aránytalanul befolyásolná az uniós gazdasági ágazatnak a szóban forgó kritikus fontosságú nyersanyag beszerzésére való képességét.

- (6) Minden olyan természetes vagy jogi személynek, aki vagy amely olyan kritikus fontosságú nyersanyagokat – ***beleértve a feldolgozott és az újrafeldolgozott kritikus fontosságú nyersanyagokat is*** – hoz forgalomba, amelyekre vonatkozóan a Bizottság az (1) bekezdés szerinti számítási és ellenőrzési szabályokat fogadott el, rendelkezésre kell bocsátania a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot.

Az első albekezdésben meghatározott követelmény minden egyes forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagtípusra alkalmazandó, és nem alkalmazandó a közbenső vagy késztermékekben lévő kritikus fontosságú nyersanyagokra.

- (7) Az (5) bekezdésben említett, a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatnak a következő információkat kell tartalmaznia:
- a) a felelős természetes vagy jogi személy neve, bejegyzett kereskedelmi neve vagy lajstromozott ***védjegye*** és levelezési címe, és az az elektronikus kommunikációs eszköz, amelyen felvehető vele a kapcsolat;

- b) azon kritikus fontosságú nyersanyag típusra vonatkozó információk, amelyekre a nyilatkozat vonatkozik;
- c) adott esetben a kritikus fontosságú nyersanyag kitermelésének, feldolgozásának, finomításának és újrafeldolgozásának helye szerinti országra és régióra vonatkozó információk;
- d) a kritikus fontosságú nyersanyagok az (1) bekezdés alapján elfogadott, alkalmazandó ellenőrzési és számítási szabályokkal összhangban kiszámított környezeti lábnyoma;
- e) a környezeti lábnyom azon teljesítményszintje, amelynek a kritikus fontosságú nyersanyag megfelel, a (7) bekezdés alapján elfogadott, alkalmazandó, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal összhangban;
- f) a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatban foglalt eredményeket alátámasztó tanulmány közzétételre szánt változatához hozzáférést biztosító internetes hivatkozás.

- (8) A Bizottság a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat *fogad el* e rendelet oly módon történő kiegészítése céljából, hogy *ésszerű időn* belül az V. melléklettel összhangban meghatározza azon kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának teljesítményosztályait, amelyekre vonatkozóan az (1) bekezdés alapján számítási és ellenőrzési szabályok elfogadására került sor.
- (9) *A kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó közbenső és végtermékek környezeti lábnyomára vonatkozó számítási szabályok meghatározásakor a Bizottság lehetőség szerint előírja az e cikkben említett, környezeti lábnyom kiszámítására vonatkozó szabályok alkalmazását.*

I

- (10) A környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatot szabadon hozzáférhető internetes oldalon rendelkezésre kell bocsátani *könnyen érthető módon*.

A Bizottság a környezeti lábnyomra vonatkozó, az (5) bekezdésben említett nyilatkozat formátumát megállapító végrehajtási jogi aktust fogad el. Ezt a végrehajtási jogi aktust a 39. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.

- (11) A kritikus fontosságú nyersanyagok eladásra kínálásakor – beleértve a távértékesítést is –, vagy kereskedelmi tevékenység keretében történő megjelenítésekor a kritikus fontosságú nyersanyagokat forgalomba hozó természetes és jogi személyek gondoskodnak arról, hogy vevőik hozzáférhessenek a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozathoz, mielőtt valamilyen adásvételi szerződés kötné őket.

A kritikus fontosságú nyersanyagokat forgalomba hozó természetes és jogi személyek nem bocsáthatnak rendelkezésre és nem jeleníthetnek meg olyan címkéket, jelöléseket, szimbólumokat vagy feliratokat, amelyek a környezeti lábnyomra vonatkozó nyilatkozatban közölt információk tekintetében félrevezethetik vagy megtéveszthetik a vevőket.

3. szakasz

Szabad mozgás, megfelelőség és piacfelügyelet

32. cikk

Szabad mozgás

- (1) A tagállamok az állandó mágnesek újrafeldolgozására vagy újrafeldolgozott tartalmára vonatkozó információkkal vagy az e rendelet hatálya alá tartozó kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó információkkal kapcsolatos okokból nem tilthatják meg, nem korlátozhatják, illetve nem akadályozhatják az állandó mágneseket tartalmazó termékek vagy az e rendeletnek megfelelő kritikus fontosságú nyersanyagok forgalmazását vagy használatbavételét.

- (2) Kereskedelmi vásárokon, kiállításokon, bemutatókon vagy hasonló eseményeken a tagállamok nem akadályozhatják meg az e rendeletnek nem megfelelő állandó mágneseket vagy kritikus fontosságú nyersanyagokat tartalmazó termékek bemutatását, amennyiben egy jól látható jelölés egyértelműen feltünteti, hogy az adott termékek nem felelnek meg ennek a rendeletnek, és hogy nem forgalmazhatók mindaddig, amíg azokat az előírásoknak megfelelővé nem tették.

33. cikk

Megfelelőség és piacfelügyelet

- (1) A **28.** vagy **29.** cikk hatálya alá tartozó termék forgalomba hozatala előtt a felelős természetes vagy jogi személyek gondoskodnak az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás lefolytatásáról és az előírt műszaki dokumentáció kidolgozásáról. Amennyiben a megfelelőségértékelési eljárás során bizonyítást nyer, hogy a termék megfelel az alkalmazandó követelményeknek, a felelős természetes vagy jogi személyek gondoskodnak az EU-megfelelőségi nyilatkozat kiállításáról és a CE-jelölés elhelyezéséről.
- (2) A **28.** cikkben meghatározott követelmények hatálya alá tartozó termékekre vonatkozó megfelelőségértékelési eljárás **a 2009/125/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv**³⁶ IV. mellékletében meghatározott eljárás, kivéve, ha a szóban forgó termékek a **29.** cikkben meghatározott követelmények hatálya alá is tartoznak, amely esetben a megfelelőségértékelési eljárás a **29.** cikk (2) bekezdése alapján elfogadott számítási és ellenőrzési szabályokban meghatározott eljárás.

³⁶ *Az Európai Parlament és a Tanács 2009/125/EK irányelve (2009. október 21.) az energiával kapcsolatos termékek környezettudatos tervezésére vonatkozó követelmények megállapítási kereteinek létrehozásáról (átdolgozás) (HL L 285., 2009.10.31., 10. o.).*

- I**
- (3) Ez a cikk nem alkalmazandó az (EU) 2018/858 és a 168/2013/EU rendelet szerinti típusjóváhagyás hatálya alá tartozó termékekre.

34. cikk

Végrehajtás és az uniós harmonizációs jogszabályokkal való összehangolás

- (1) ***A Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 38. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a 28., 29., 31. és 33. cikk kiegészítése céljából, annak érdekében, hogy:***
- a) ***megállapítsa a 28. cikk (3) és (4) bekezdésében említett adathordozó és egyedi termékazonosító műszaki tervezésére és működésére vonatkozó követelményeket;***
 - b) ***hivatkozzon a 28. cikk (3) és (4) bekezdésében említett adathordozóval és egyedi termékazonosítóval kapcsolatban alkalmazandó műszaki szabványokra;***
 - c) ***szabályokat állapítson meg a 28. cikk (4) bekezdésében említett egyedi termékazonosítónak a piacfelügyelet és a vámellenőrzés szempontjából releváns nyilvántartásokba való felvételére vonatkozóan;***

- d) megállapítsa a 28. cikk (3) és (4) bekezdésében említett adathordozóval és egyedi termékazonosítóval kapcsolatos vámellenőrzésre vonatkozó követelményeket;*
- e) nemzeti szinten eljárásokat alakítson ki a kockázatot jelentő termékek vagy a formai meg nem felelés kezelésére, valamint kapcsolódó védintézkedési eljárásokat arra az esetre, ha kifogást emelnek a meghozott piacfelügyeleti intézkedésekkel szemben;*

f) megállapítsa az EU-megfelelőségi nyilatkozatra vonatkozó követelményeket, valamint a CE-jelölés elhelyezésére vonatkozó általános elveket, szabályokat és feltételeket;

Ennek során a Bizottság hivatkozik más uniós harmonizációra és jogszabályokra, különösen a [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a környezettudatos tervezésről szóló irányelvre való hivatkozást]-re, vagy biztosítja az azokkal való összehangolást, és figyelembe veszi az adminisztratív terhek korlátozásának szükségességét, miközben biztosítja a 28., 29. és 31. cikk tényleges végrehajtását.

6. fejezet

7. fejezet

Irányítás

35. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület

- (1) Létrejön a kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület (*a továbbiakban: a testület*).
- (2) A testület *tanácsadói szerepet tölt be a Bizottság mellett, és* az e rendeletben meghatározott feladatokat látja el.

36. cikk

A kritikus fontosságú nyersanyagokkal foglalkozó európai testület összetétele és működése

- (1) A testület **valamennyi tagállam** és a Bizottság képviselőiből áll. Elnöke a Bizottság **■** .
- (2) Minden tagállam magas szintű képviselőt jelöl ki a testületbe. Amennyiben a tisztség és a szakértelem szempontjából releváns, egy tagállam különböző képviselőket is kijelölhet a testület különböző feladataihoz kapcsolódóan. A testület minden egyes tagja póttaggal rendelkezik. **Csak a tagállamok rendelkeznek szavazati joggal. A képviselők számától függetlenül minden tagállam csak egy szavazattal rendelkezik.**

Az elnök meghívja az Európai Parlament képviselőit, hogy megfigyelőként vegyenek részt az ülésein, többek között a (6) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein.

- (3) *A testület elnöke adott esetben meghívhatja az ipar, különösen a kis- és középvállalkozások, a civil társadalom, a tudományos élet, a szakszervezetek, a helyi vagy regionális hatóságok, harmadik országok, tengerentúli országok és területek, valamint az Európai Védelmi Ügynökség, az Európai Vegyi anyag-ügynökség, az Európai Környezetvédelmi Ügynökség vagy az Európai Külügyi Szolgálat képviselőit, hogy megfigyelőként vagy írásbeli hozzászólás formájában vegyenek részt a testület vagy a (6) bekezdésben említett állandó vagy ideiglenes alcsoportok ülésein.*
- A megfigyelők nem vehetnek részt a testület és alcsoportjai tanácsainak megfogalmazásában.*
- (4) A testület *első ülésén* a Bizottság javaslata alapján tagjainak egyszerű többségével *elfogadja* eljárási szabályzatát.

- (5) A testület rendszeres időközönként ülészik annak érdekében, hogy lehetővé tegye az e rendeletben meghatározott feladatainak eredményes ellátását. Szükség esetén a testület a Bizottság *vagy valamely tagállam indokolással ellátott* kérése alapján ülészik, *amely megindokolja a területén lévő stratégiai projekthez fűződő különleges érdeket, és amely további ülést tesz szükségessé.*

A testület legalább az alábbi időközönként ülészik:

- a) a stratégiai projektekre vonatkozó kérelmeknek a 3. fejezet 1. szakasza szerinti értékelése céljából háromhavonta;
- b) a 4. fejezet szerinti nyomon követés fejlesztése céljából hathavonta;
- c) a feltáráshoz kapcsolódó, a 3. fejezet 4. szakaszában meghatározott tagállami kötelezettségek végrehajtása terén – többek között a kritikus vagy stratégiai fontosságú nyersanyagokat tartalmazó jegyzékek aktualizálásának fényében – elért előrehaladás megvitatása céljából évente egyszer.

(6) A Bizottság egy technikai és logisztikai támogatást nyújtó végrehajtó titkárság közreműködésével *koordinálja a testület munkáját.*

(7) *A testület:*

- a) *rendszeresen megvitatja a 9. cikk végrehajtását, és megosztja a kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek engedélyezési eljárásának felgyorsítását, valamint a projektek kapcsán a társadalmi részvétel és a nyilvános konzultáció javítását célzó bevált gyakorlatokat;*
- b) *adott esetben javaslatot tesz a Bizottságnak a 9. cikk (1) bekezdésének végrehajtására vonatkozó, egyablakos ügyintézési pontok által figyelembe veendő iránymutatásokra;*

- c) rendszeres időközönként megvitatja a stratégiai projektek végrehajtását, valamint szükség esetén a projektgazda vagy a stratégiai projektben érintett tagállam által a stratégiai projektek végrehajtását elősegítő intézkedések 15. cikk szerinti végrehajtását;*
- d) tanácsot ad a Bizottságnak a rendszer létrehozásának a 25. cikk szerinti értékelésével kapcsolatban;*
- e) elősegíti a 26. cikk szerinti nemzeti programjaik fejlesztésével kapcsolatos bevált gyakorlatok tagállamok közötti cseréjét.*

- (8) A testület konkrét kérdések és feladatok kezelése érdekében állandó vagy ideiglenes alcsoportokat hozhat létre.

A testület legalább a következő állandó alcsoportokat hozza létre:

- a) a stratégiai projektek finanszírozásának a **16.** cikk szerinti megvitatására és koordinálására szakosodott alcsoport; megfigyelőként meghívást kapnak a nemzeti fejlesztési bankok és intézmények, **az exporthitel-ügynökségek**, az európai fejlesztésfinanszírozási intézmények, az Európai Beruházási Bank Csoport, valamint más nemzetközi pénzügyi intézmények, köztük az Európai Újjáépítési és Fejlesztési Bank és adott esetben magánszektorbeli pénzügyi intézmények képviselői;
- b) **egy alcsoport, amelynek feladata a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncára vonatkozó nyilvános ismeretek bővítését célzó intézkedések megvitatása és cseréje, valamint a nyilvánosság részvételével és az érdekelt feleknek a kritikus fontosságú nyersanyagokkal kapcsolatos projekteken való részvételével kapcsolatos bevált gyakorlatok megosztása;**

- c) nemzeti – **vagy adott esetben regionális** – földtani intézeteket vagy felméréseket tömörítő alcsoport, illetve ilyen intézet vagy felmérés hiányában az általános feltárásért felelős illetékes nemzeti hatóság, a **19.** cikkben említett nemzeti feltárási programok összehangolásához való hozzájárulás céljából;
- d) **egy alcsoport, amelynek feladata a körforgásos jelleg, az erőforrás-hatékonyság és a kritikus fontosságú nyersanyagok helyettesítésének előmozdítását célzó intézkedések megvitatása és azokról való eszmecsere;**
- e) a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátásával és az azokkal kapcsolatos tájékoztatással foglalkozó ügynökségeket tömörítő alcsoport, vagy ilyen ügynökség hiányában az ezen ügyért felelős illetékes nemzeti hatóság, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a **20.** cikkben meghatározott nyomonkövetési feladatokhoz;

- f)* a nemzeti szükséghelyzeti ügynökséget és a stratégiai készletekért felelős nemzeti hatóságokat, illetve ilyen ügynökség és hatóság hiányában az ezen ügyért felelős illetékes nemzeti hatóságot tömörítő alcsoport, azzal a céllal, hogy hozzájáruljon a stratégiai készletek **23.** cikkben meghatározott összehangolásához.

I

Feladatainak ellátása során a testület – adott esetben – biztosítja a koordinációt, az együttműködést és az információcserét az uniós jog alapján létrehozott megfelelő válságreakálási és válsághelyzetekre való felkészülési struktúrákkal.

- (9)** A testület meghozza a szükséges intézkedéseket a bizalmas és az érzékeny üzleti adatok **46. cikk szerinti** biztonságos kezelésének és feldolgozásának biztosítása érdekében.
- (10)** A testület mindent megtesz annak érdekében, hogy konszenzusra jusson.

37. cikk

Nemzetközi együttműködés és stratégiai partnerségek

(1) *A testület rendszeresen megvitatja a következőket:*

- a) *az Unió által létesített stratégiai partnerségek milyen mértékben járulnak hozzá a következőkhöz:*
 - i. *az Unió ellátásbiztonságának javítása, beleértve az 5. cikk b) pontjában meghatározott referenciamutatókat;*
 - ii. *az Unió és a partnerországok közötti együttműködés javítása a kritikus fontosságú nyersanyagok értéklánca mentén, beleértve a kapacitásépítési és technológiatranszfer-programokat a körforgás és a kritikus fontosságú ásványok termelő országokban történő felelős újrafeldolgozásának előmozdítása érdekében;*
 - iii. *a partnerországok gazdasági és társadalmi fejlődése, többek között a fenntartható és körforgásos gazdasági gyakorlatok, a tisztességes munkakörülmények és az emberi jogok tiszteletben tartásának előmozdítása révén a nyersanyag-értékláncaikban;*

- b) a tagállamok érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködése és az Unió által a stratégiai partnerségek keretében végrehajtott fellépések közötti koherencia és a lehetséges szinergiák;*
- c) mely harmadik országok részesíthetők előnyben a stratégiai partnerségek létesítéséhez, figyelembe véve az alábbi kritériumokat:*
 - i. ellátásbiztonsághoz és annak rezilienciájához való potenciális hozzájárulás, figyelembe véve a harmadik országok kritikus fontosságú nyersanyagokból képzett lehetséges tartalékait és az azokhoz kapcsolódó kitermelési, feldolgozási és újrafeldolgozási kapacitásait;*

ii. az Unió és egy harmadik ország közötti együttműködés javíthatja-e a harmadik ország képességét a káros környezeti hatások nyomon követésére, megelőzésére és minimálisra csökkentésére a szabályozási keretén és annak végrehajtásán keresztül, a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok alkalmazását, beleértve az emberi és a munkavállalói jogok tiszteletben tartását, nevezetesen a kényszermunka és gyermekmunka vonatkozásában, a helyi közösségekkel, köztük az őslakos népekkel való érdemi együttműködést, az átlátható és felelős üzleti gyakorlatok alkalmazását, valamint a közigazgatás és a jogállamiság megfelelő működésére gyakorolt káros hatások megelőzését;

- iii. *léteznek-e együttműködési megállapodások valamely harmadik ország és az Unió között, valamint a feltörekvő piacok és a fejlődő gazdaságok esetében a „Global Gateway” stratégia szerinti beruházási projektek elterjedésének lehetősége, többek között a stratégiai projektekbe történő beruházások megkönnyítése céljából;*
 - iv. *a feltörekvő piacok és a fejlődő gazdaságok esetében az a kritérium, hogy egy partnerség hozzájárulhat-e a helyi értékteremtéshez, ezen belül a downstream tevékenységek kialakításához, és ha igen, hogyan, és kölcsönösen előnyös lenne-e a partnerország és az Unió számára.*
- d) *tanácsadás a Bizottságnak arra vonatkozóan, hogy miként biztosítható, hogy az (1) bekezdéssel összefüggésben említett stratégiai partnerségek összhangban legyenek a feltörekvő piacokkal és a fejlődő gazdaságokkal kapcsolatos uniós szakpolitikákkal.*

- (2) *Az (1) bekezdés rendelkezései nem érintik a Tanács Szerződések szerinti előjogait.*
- (3) *A tagállamok:*
- a) *tájékoztatják a Bizottságot az érintett harmadik országokkal folytatott kétoldalú együttműködésükről, amennyiben annak hatálya kritikus fontosságú nyersanyagok értékláncára is kiterjed;*
 - b) *támogathatják a Bizottságot a stratégiai partnerségekben meghatározott együttműködési intézkedések végrehajtásában a nyersanyag-értéklánc mentén.*
- (4) *A Bizottság évente egyszer tájékoztatja az Európai Parlamentet és a Tanácsot a [korábbi bekezdések]-ban/-ben említett megbeszélés tartalmáról és eredményéről.*

8. fejezet
Felhatalmazás és bizottsági eljárás

38. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napjától számított egy hónap]-tól/-től nyolc évre szóló felhatalmazást kap a 3. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) bekezdésében, **a 6. cikk** (2) bekezdésében, a **28. cikk** (12) bekezdésében, ■ a **29. cikk** (2) bekezdésében és a **31. cikk** (1) és (5) bekezdésében említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására. A Bizottság legkésőbb kilenc hónappal **a nyolcéves** időtartam letelte előtt jelentést készít a felhatalmazásról. A felhatalmazás hallgatólagosan meghosszabbodik a korábbival megegyező időtartamra ■ , amennyiben az Európai Parlament vagy a Tanács nem ellenzi a meghosszabbítást legkésőbb három hónappal minden egyes időtartam letelte előtt.

- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 3. cikk (2) bekezdésében, a 4. cikk (2) bekezdésében, a 6. cikk (2) bekezdésében, a 28. cikk (12) bekezdésében, a 29. cikk (2) bekezdésében és a 31. cikk (1) és (5) bekezdésében említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az Európai Unió Hivatalos Lapjában való kihirdetését követő napon, vagy a határozatban megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban megállapított elvekkel összhangban konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel. A tagállamok szakértőivel való konzultációra a 14. cikk szerinti konzultációt követően kerül sor.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.

- (6) A 3. cikk (2) bekezdése, a 4. cikk (2) bekezdése, **a 6. cikk (2) bekezdése, a 28. cikk (12) bekezdése, a 29. cikk (2) bekezdése és a 31. cikk (1) és (5) bekezdése** értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbítható.

39. cikk

A bizottsági eljárás

- (1) A Bizottság munkáját a(z) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e jogi aktusra utaló hivatkozást] végrehajtásával foglalkozó bizottság segíti. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet értelmében vett bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 4. cikkét kell alkalmazni.
- (3) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikke alkalmazandó.

9. fejezet Módosítások

40. cikk

Az (EU) 2018/1724 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/1724 rendelet a következőképpen módosul:

- (1) Az I. melléklet első oszlopa egy új, „S. Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sorral egészül ki.
- (2) Az I. melléklet második oszlopában az „**AJ**. Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sor a következő pontokkal egészül ki:

„1. a 9. cikk (1) bekezdésében említett egyablakos ügyintézési pontok

2. az engedélyezési eljárásra vonatkozó információk

3. a finanszírozási és befektetési szolgáltatásokra vonatkozó információk
 4. uniós vagy tagállami szintű finanszírozási lehetőségekre vonatkozó információk
 5. vállalkozástámogatási szolgáltatásokra vonatkozó információk, többek között, de nem kizárólag a társaságiadó-bevallás, a helyi adójogszabályok és a munkajog területén”
- (3) A II. melléklet első oszlopa egy új, „Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sorral egészül ki.
- (4) A II. melléklet második oszlopában a „Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sor a következő ponttal egészül ki:

„a **kritikus fontosságú nyersanyagokra** vonatkozó projektek **■** kivitelezéséhez és működtetéséhez szükséges összes releváns **■** engedélyre kiterjedő eljárás, beleértve az építési, a vegyipari és a hálózati csatlakozási engedélyeket, valamint a környezetvédelmi vizsgálatokat és engedélyeket, amennyiben ezek szükségesek, és amely magában foglalja az összes **■** kérelmet és eljárást **a kérelem hiánytalanságának elismerésétől az eljárás kimenetelére vonatkozó, az illetékes egyablakos ügyintézési pont által hozott átfogó határozatról szóló értesítésig.**”

- (5) A II. melléklet harmadik oszlopában a „Kritikus fontosságú nyersanyagokra vonatkozó projektek” sor a következő ponttal egészül ki:

„Az eljárások valamennyi eredménye, a kérelem *hiánytalanságának* elismerésétől az *egyablakos ügyintézési pont* által az eljárás kimeneteléről hozott átfogó határozatról szóló értesítésig.”

- (6) A III. melléklet a következő ponttal egészül ki:

„9. A(z) [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be az e javaslatra utaló hivatkozást]
9. cikkének (1) bekezdésében említett *egyablakos ügyintézési pont*.”

41. cikk

Az (EU) 2019/1020 rendelet módosítása

Az (EU) 2019/1020 rendelet a következőképpen módosul:

- (1) A 4. cikk (5) bekezdésében az „(EU) 2016/425(35) és (EU) 2016/426(36)” szövegrész helyébe a következő szövegrész kerül: „(EU) 2016/425*, az (EU) 2016/426** és az [(EU) [...] [e rendelet elfogadásának éve]/... ***]”.
- (2) Az I. melléklet a következő ponttal egészül ki: „X [Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a soron következő számot] (EU) .../... rendelet a kritikus fontosságú nyersanyagok biztonságos és fenntartható ellátását biztosító keret létrehozásáról, valamint az (EU) 2019/1020 rendelet módosításáról [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be e rendelet közzétételének részleteit], amennyiben érinti az említett rendelet **28.**, **29.** vagy **31.** cikkében foglalt követelményeket”.

42. cikk

Az (EU) 2018/858 rendelet módosítása

Az (EU) 2018/858 rendelet II. melléklete a következőképpen módosul:

Az I. részben szereplő táblázat a következő bejegyzéssel egészül ki:

[Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a soron következő számot a G címsor alá]	Az állandó mágnesek körforgásos jellegére vonatkozó követelmények	(EU) XX/XXXXX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: e rendelet HL-ben történő közzétételének részleteit]	X	X	X	X	X	X							X	X
--	---	--	---	---	---	---	---	---	--	--	--	--	--	--	---	---

43. cikk

Az 168/2013/EU rendelet módosítása

A 168/2013/EU rendelet II. melléklete a következőképpen módosul:

Az I. részben szereplő táblázat a következő bejegyzéssel egészül ki:

[Kiadóhivatal: Kérjük, illesszék be a soron következő számot a C1 címsor alá]	Az állandó mágnesek körforgásos jellegére vonatkozó követelmények	(EU) XX/XX XX rendelet [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: e rendelet HL-ben történő közzétételének részleteit]	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
---	---	--	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

10. fejezet
Záró rendelkezések

44. cikk

Az előrehaladás nyomon követése

- (1) *[Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésnek napjától számított 18 hónappal]-ig a Bizottság jelentést nyújt be, amely tartalmazza az egyes kritikus fontosságú nyersanyagok 2030-as, 2040-es és 2050-es éves fogyasztásának indikatív előrejelzését, beleértve egy alacsony, egy magas és egy referencia-előrejelzést, valamint az 5. cikk a) pontjában meghatározott referenciamutatók 2030-ra történő teljesítése érdekében a stratégiai nyersanyagokénti kitermelés és feldolgozás indikatív referenciamutatóit.*

(2) A Bizottság – a testület által biztosított tanácsadás figyelembevételével – nyomon követi *az 5. cikk (1)* bekezdésében meghatározott *referenciamutatók* megvalósítása felé tett előrelépést, *és az 5. cikk (2) bekezdésében említett kritikus fontosságú nyersanyagok uniós fogyasztása várható növekedésének mérséklését*, és legalább háromévente jelentést tesz közzé, amelyben részletezi az Unió által e *referenciamutatók és e mérséklés* megvalósítása terén elért eredményeket.

Az első jelentést [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **3 év**]-ig kell kidolgozni.

(3) Az (1) bekezdésben említett jelentésnek ki kell terjednie a következőkre:

- mennyiségi információk *az 5. cikkben* meghatározott referenciamutatók és *méréselés* felé az Unió által tett előrelépés mértékéről
- *az Unió és harmadik országok között létrejött, nyersanyagokra vonatkozó stratégiai partnerségek jegyzéke, valamint*
- *az 5. cikk (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott célhoz való hozzájárulásuk értékelése.*

E cikk alkalmazásában a gazdasági szereplők nem kötelezhetők arra, hogy a 21. cikk alapján szolgáltatott információkon túl további információkat nyújtsanak be.

- (4) *E rendelet koherens végrehajtásának biztosítása érdekében a Bizottság nyomon követi, hogy a rendelet végrehajtása érdekében hozott intézkedései összhangban vannak-e más uniós jogszabályokkal. Ezenkívül a Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított 1 évvel] jelentést tesz közzé az e rendelet és más uniós jogszabályok közötti összhangról.*
- (5) *Amennyiben az (1) bekezdésben említett jelentés alapján a Bizottság arra a következtetésre jut, hogy az Unió valószínűleg nem fogja elérni az 5. cikkben meghatározott célokat, a célok elérésének biztosítása érdekében értékeli az intézkedésekre irányuló javaslatok megvalósíthatóságát és arányosságát.*
- (6) *A Bizottság felkéri az európai szabványügyi szervezeteket, hogy dolgozzanak ki európai szabványokat vagy európai szabvány jellegű dokumentumokat a rendelet célkitűzéseinek támogatása érdekében.*

45. cikk

A tagállamok általi jelentéstétel

- (1) A tagállamok minden évben jelentést küldenek a Bizottságnak, amely tartalmazza a **19.** cikk (4) bekezdésében, a **21.** cikk (1) és (2) bekezdésében, a **22.** cikk (1) bekezdésében, a **23.** cikk (5) bekezdésében és a **26.** cikkben említett információkat.(6). Az első jelentést [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: az e rendelet hatálybalépésének napjától számított **két** évvel]-ig kell megküldeni.

A gazdasági szereplők nem kötelezhetők arra, hogy az (1) albekezdésben felsorolt rendelkezésekkel összefüggésben szolgáltatott információkon túl további információkat szolgáltatassanak.

- (2) A Bizottság felhatalmazást kap az (1) bekezdésben említett jelentések sablonját meghatározó végrehajtási jogi aktusok elfogadására. A sablonban feltüntethető az (1) bekezdésben említett információk közlésének módja. Ezeket a végrehajtási jogi aktusokat a **39.** cikk (2) bekezdésében említett tanácsadó bizottsági eljárás keretében kell elfogadni.
- (3) Az (1) bekezdésben említett jelentésekben foglalt információkat a **46.** cikknek megfelelően kell kezelni.

46. cikk

Bizalmas információk kezelése

- (1) Az e rendelet végrehajtása során szerzett információk kizárólag e rendelet céljaira használhatók fel, és ezen információkat a vonatkozó uniós és nemzeti jogszabályok védik.
- (2) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak az e rendelet alkalmazása során megszerzett és létrejött kereskedelmi és üzleti titkok, valamint más bizalmas és minősített információk védelméről, az uniós és a vonatkozó nemzeti joggal összhangban teendő ajánlásokra és intézkedésekre kiterjedően is.
- (3) A tagállamok és a Bizottság gondoskodnak arról, hogy az e rendelet alapján rendelkezésre bocsátott vagy kicserélt minősített információt a kibocsátó előzetes írásbeli hozzájárulása nélkül, **a vonatkozó nemzeti vagy uniós joggal összhangban** ne minősítsék vissza, illetve annak minősítését ne oldják fel.

- (4) Ha valamely tagállam úgy ítéli meg, hogy az összesített információknak a 22. cikkkel összefüggésben történő benyújtása mégis veszélyeztetheti nemzetbiztonsági érdekét, indokolással ellátott értesítés útján kifogást emelhet a Bizottság felé történő ismertetés ellen.
- (5) A Bizottság és a nemzeti hatóságok, azok tisztviselői, alkalmazottai és az e hatóságok felügyelete alatt dolgozó egyéb személyek **a vonatkozó nemzeti vagy uniós jogszabályokkal összhangban** biztosítják a feladataik és tevékenységeik végzése során szerzett információk bizalmas kezelését. Ez a kötelezettség a testület ülésein a 36. cikk értelmében részt vevő összes tagállami képviselőre, megfigyelőre, szakértőre és egyéb résztvevőkre is vonatkozik.
- (6) ***A Bizottság szabványosított és biztonságos eszközöket biztosít az e rendelet szerinti információgyűjtéshez, -feldolgozáshoz és -tároláshoz.***
- (7) ***Az e rendelet szerinti információmegosztási kötelezettségek nem alkalmazandók a tagállamok alapvető biztonsági vagy védelmi érdekeit érintő adatokra.***

47. cikk
Szankciók

A rendelet hatálybalépésétől számított **18 hónapon belül** a tagállamok megállapítják az e rendelet megsértése esetén alkalmazandó szankciókra vonatkozó szabályokat, és meghozzák az azok végrehajtásához szükséges intézkedéseket. Az előírt szankcióknak hatékonyaknak, arányosaknak és visszatartó erejűeknek kell lenniük. A tagállamok e szabályokról és intézkedésekről haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot, és haladéktalanul tájékoztatják a Bizottságot az e szabályokat és intézkedéseket érintő minden későbbi módosításról.

48. cikk

Értékelés

- (1) A Bizottság [Kiadóhivatal: kérjük, illesszék be a dátumot: e rendelet hatálybalépésének napját követő 5 év]-ig az elérni kívánt célkitűzések alapján értékeli e rendeletet, és erről jelentést nyújt be az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak és az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak.
- (2) *Az (1) bekezdésben említett jelentésben legalább a következőket kell értékelni:*
- helyénvaló-e a környezeti lábnyomra vonatkozó maximális küszöbértékeket megállapítani azon kritikus fontosságú nyersanyagok tekintetében, amelyekre vonatkozóan számítási és ellenőrzési szabályok elfogadására került sor, *valamint értékelni kell azt is, hogy 2030 után tovább kell-e erősíteni a kritikus fontosságú nyersanyagok ellátási láncait;*

- *az uniós környezetvédelmi jogszabályok és e rendelet közötti összhang, különösen a stratégiai projektek kiemelt státusza kapcsán;*
- *a hulladékmennyiségekre és a releváns hulladékáramokon belül található stratégiai fontosságú nyersanyagok mennyiségére vonatkozó információk rendelkezésre állása;*
- *a 2040-ra és 2050-ra vonatkozó referenciamutatók megállapításának helyénvalósága összesített szinten és stratégiai fontosságú nyersanyagokként;*
- *a 25. cikk alapján létrehozott közös beszerzési rendszernek a belső piaci versenyre gyakorolt hatása;*
- *helyénvaló-e további intézkedéseket hozni a hulladékok gyűjtésének, válogatásának és feldolgozásának növelésére, különösen a fémhulladékok, többek között a vashulladékok tekintetében.*

(3) *A Bizottság szükség esetén a jelentés alapján megfelelő jogalkotási javaslatokat nyújt be.*

49. cikk
Hatálybalépés

- (1)** Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

(2) *A 42. és a 43. cikket [a rendelet hatálybalépésének napjától számított 5 évvel]-től/-től kell alkalmazni.*

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ..., -án/-én.

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök

I. MELLÉKLET

STRATÉGIAI FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK

1. szakasz

A stratégiai fontosságú nyersanyagok jegyzéke

A következő nyersanyagok tekintendők stratégiai fontosságúnak:

- a) ***Bauxit/tímföld/alumínium***
- b) Bizmut
- c) Bór – kohászati minőségű
- d) Kobalt
- e) Réz
- f) Gallium

- g) Germánium
- h) Lítium – akkumulátorminőségű
- i) Magnéziumfém
- j) Mangán – akkumulátorminőségű
- k) ■ Grafit – akkumulátorminőségű
- l) Nikkel – akkumulátorminőségű
- m) Platinacsoportba tartozó fémek
- n) Mágnesekhez használt ritkaföldfémek (Nd, Pr, Tb, Dy, Gd, Sm és Ce)
- o) Szilíciumfém
- p) Titánfém
- q) Volfrám

2. szakasz

A stratégiai fontosságú nyersanyagok kiválasztásának módszertana

- (1) A stratégiai jelentőséget annak alapján kell meghatározni, hogy egy-egy nyersanyag mennyire releváns a zöld és digitális átállás, valamint a védelmi és *repülés- és űrtechnológiai* alkalmazások szempontjából, **a következő kritériumok szerint:**
- a) a nyersanyagnak a stratégiai technológiák által bemeneti anyagként felhasznált mennyisége;
 - b) a nyersanyagnak a releváns stratégiai technológiák gyártásához szükséges mennyisége;
 - c) a releváns stratégiai technológiák iránti várható globális kereslet.

(2) Az előre jelzett keresletnövekedés ($D_{F/C,\tau}$) kiszámítása a következőképpen történik:

$$D_{F/C,\tau} = \frac{DF_{\tau}}{GS_{\tau_0}}$$

ahol:

DF_{τ} : egy adott nyersanyag iránti keresletre *vonatkozó globális éves előrejelzés a τ . évben*;

GS_{τ_0} egy adott, τ_0 referencia-időszakra vonatkoztatott globális éves nyersanyagtermelés.

(3) A termelés növelésének nehézségét legalább a következők figyelembevételével kell meghatározni:

- a) valamely nyersanyagnak \blacksquare a jelenlegi *globális éves* termelési nagyságrendje \blacksquare ;
- b) egy nyersanyag esetében a tartalékok termeléshez viszonyított aránya \blacksquare , *amely a gazdaságosan kitermelhető geológiai erőforrásainak ismert tartalékain és az aktuális globális éves termelésen alapul*;
- c) *az ellátási kapacitást növelő új projektek átfutási ideje, amennyiben megbízható információk állnak rendelkezésre.*

II. MELLÉKLET

KRITIKUS FONTOSSÁGÚ NYERSANYAGOK

1. szakasz

A kritikus fontosságú nyersanyagok jegyzéke

A következő nyersanyagok tekintendők kritikus fontosságúnak:

- a) Antimon
- b) Arzén
- c) ***Bauxit/timföld/alumínium***
- d) Barit

- e) Berillium
- f) Bizmut
- g) Bór
- h) Kobalt
- i) Kokszolható szén
- j) Réz
- k) Földpát
- l) Folypát
- m) Gallium
- n) Germánium
- o) Hafnium

- p) Hélium
- q) Nehéz ritkaföldfémek
- r) Könnyű ritkaföldfémek
- s) Lítium
- t) Magnézium
- u) Mangán
- v) **■** Grafit
- w) Nikkel – akkumulátorminőségű
- x) Nióbium
- y) Nyersfoszfát
- z) Foszfor

- aa) Platinacsoportba tartozó fémek
- ab) Szkandium
- ac) Szilíciumfém
- ad) Stroncium
- ae) Tantál
- af) Titánfém
- ag) Volfrám
- ah) Vanádium

2. szakasz

A gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat kiszámítása

- (1) Valamely *értékelt* nyersanyag gazdasági jelentőségét (EI) a következőképpen kell kiszámítani:

$$EI = \sum_s (A_s * Q_s) * SI_{EI}$$

ahol:

s: a gazdaságnak a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) ágazatait jelöli;

A_s : az *értékelt* nyersanyag végfelhasználásának aránya a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) ágazatban (*uniós értékek felhasználásával, ha rendelkezésre állnak, egyébként globális részesedések felhasználásával*);

Q_s : a NACE-nómenklatúra szerinti (két számjeggyel azonosított szintnek megfelelő) érintett ágazat hozzáadott értéke, *a teljes gazdaság részarányaként kifejezve*;

SI_{EI} : a gazdasági jelentőséghez kapcsolódó helyettesítési index.

- (2) Valamely *értékelt* nyersanyag gazdasági jelentőséghez kapcsolódó helyettesítési indexét (SI_{EI}) *a legrelevánsabb ipari alkalmazások alapján*, a következőképpen kell kiszámítani:

$$SI_{EI} = \sum_i \sum_a SPP_{i,a;EI} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

ahol:

i: egy egyedi helyettesítő anyagot jelöl;

a: a nyersanyag egyedi alkalmazását jelöli;

$SPP_{i,a;EI}$: az egyes i helyettesítő anyagok gazdasági jelentőségre vonatkozó teljesítményparamétere, az értékelt nyersanyaghoz viszonyítva, a műszaki teljesítmény – beleértve a funkcionalitást – és a költségteljesítmény alapján, az egyes a alkalmazásokra vonatkozóan;

$Share_a$: a nyersanyagoknak a végfelhasználáson belüli aránya;

$Sub_share_{i,a}$: az egyes alkalmazásokon belül az egyes helyettesítő anyagok részaránya.

- (3) Valamely *értékelt* nyersanyag ellátási kockázatát (SR) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SR = \left[(HHI_{WGI,t_c})_{GS} * \frac{IR}{2} + (HHI_{WGI,t_c})_{EU_sourcing} * \left(1 - \frac{IR}{2}\right) \right] * (1 - EOL_{RIR}) \cdot SI_{SR}$$

ahol:

GS: az *értékelt* nyersanyag **■** globális éves *termelését jelöli*;

EU_sourcing: az EU-ba irányuló ellátás, azaz az EU-n belüli termelés és az *EU-n kívüli országokból származó uniós behozatal* tényleges *beszerzését jelöli*;

HHI: a Herfindahl-Hirschman index (*a kínálat országok közötti koncentrációjának* helyettesítő mutatója);

WGI: a *Világbank* arányosított *globális kormányzati mutatóin alapuló index* (az egyes országok kormányzása minőségének helyettesítő mutatója);

t_c : a WGI-t kiigazító kereskedelmi paraméter, amelyet c ország által bevezetett, lehetséges (hatályos kereskedelmi megállapodás által esetlegesen mérsékelt) exportadók, fizikai exportkvóták vagy exporttilalmak figyelembevételével kell meghatározni;

■

EoL_{RIR} : az életciklus végi újrafeldolgozási bemeneti arány, amely a (régi hulladékból újrafeldolgozott) másodlagos bemeneti anyagok és a nyersanyag összes (elsődleges és másodlagos) bemeneti anyagának aránya;

SI_{SR} : az ellátási kockázathoz kapcsolódó helyettesítési index;

IR: az importfüggőséget jelöli.

- (4) A nyersanyagok importfüggőségét (***IR***) a következőképpen kell kiszámítani:

$$IR = \max \left\{ 0; \frac{Import - Export}{DomesticProduction + Import - Export} \right\}$$

- (5) Valamely *értékelt* nyersanyag Herfindahl-Hirschman indexét (HHI_{WGI}) a következőképpen kell kiszámítani:

$$HHI_{WGI,t_c} = \sum_c (S_c)^2 * WGI_c * t_c$$

ahol:

c az értékelt nyersanyagot szállító országokat jelöli;

Sc: „c” országnak *az értékelt* nyersanyag ■ ellátásán (*GS vagy EU_sourcing*) belüli részesedése;

WGI_c: a *Világbank* arányosított, „c” országra vonatkozó globális kormányzati mutatóin alapuló index;

t_c: valamely ország WGI-t kiigazító kereskedelmi paramétere, amelyet *a c* ország által bevezetett, lehetséges (hatályos kereskedelmi megállapodás által esetlegesen mérsékelt) exportadók, fizikai exportkvóták vagy exporttilalmak figyelembevételével kell meghatározni.

- (6) Valamely *értékelt* nyersanyag ellátási kockázathoz kapcsolódó helyettesítési indexét (SI_{SR}) a következőképpen kell kiszámítani:

$$SI_{SR} = \sum_i \sum_a SPP_{i;SR} * Sub_share_{i,a} * Share_a$$

ahol:

i: egy egyedi helyettesítő anyagot jelöl;

a: a nyersanyag egyedi alkalmazását jelöli;

■

SPP_{i;SR}: az egyes *i* helyettesítő anyagok ellátási kockázati teljesítményparamétere, azok globális termelése, kritikussága és gazdasági jelentősége alapján (alaptermék, társtermék, melléktermék)

Share_a: a helyettesítésre jelölt anyagoknak a végfelhasználáson belüli aránya;

Sub_share_{i,a}: az egyes alkalmazásokon belül az egyes helyettesítő anyagok részaránya.

- (7) Amennyiben strukturális vagy statisztikai változások valamennyi értékelt anyag esetében horizontálisan befolyásolják a gazdasági jelentőség és az ellátási kockázat mérését, a megfelelő értékeket korrigálni kell az ilyen változások ellensúlyozása érdekében.

Az e szakaszban szereplő képletek számításait azon legutóbbi öt év átlagára kell alapozni, amelyekre vonatkozóan rendelkezésre állnak adatok. Az adatok elsőbbségét, minőségét és rendelkezésre állását figyelembe kell venni.

III. MELLÉKLET

A STRATÉGIAI PROJEKTEK ELISMERÉSI KRITÉRIUMAINAK ÉRTÉKELÉSE

- (1) Azt, hogy egy uniós projekt megfelel-e **a 6.** cikk (1) bekezdésének a) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:
- a) a projekt hozzájárul-e az 1. cikk (2) bekezdésének a) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz;
 - b) a projekt hozzájárul-e a stratégiai fontosságú nyersanyagok éves uniós felhasználásának arányaként kifejezett uniós kapacitások fenntartásához vagy megerősítéséhez, figyelembe véve az uniós felhasználás várható növekedését.

- c) a projekt hozzájárul-e az olyan innovatív nyersanyagok előállítására irányuló uniós kapacitás megerősítéséhez, amelyek képesek egy vagy több stratégiai technológiában a stratégiai fontosságú nyersanyagok helyettesítésére, meghozva eközben az ahhoz szükséges intézkedéseket, hogy a helyettesített stratégiai nyersanyagéhoz képest azonos vagy alacsonyabb környezeti lábnyomot érjenek el.***

A projektnek a vonatkozó kapacitási referenciamutatókhoz való hozzájárulását a projekt üzleti tervének és a pályázatban szerepeltetett alátámasztó műszaki információknak, valamint a projekt piacra jutási idejének figyelembevételével kell értékelni.

- (2) Azt, hogy egy harmadik országbeli **vagy TOT-okbéli** projekt megfelel-e **a 6. cikk (1)** bekezdésének a) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:
- a) a projekt hozzájárul-e az 1. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott referenciamutatókhoz, vagy hozzájárul-e az Unió stratégiai fontosságú nyersanyagokkal való ellátása rezilienciájának fenntartásához;
 - b) az alkalmazandó jogi keret vagy egyéb feltételek biztosítékot nyújtanak-e arra, hogy a projekttel kapcsolatos kereskedelem és beruházások nem torzulnak, figyelembe véve különösen azt, hogy az Unió kötött-e az érintett harmadik országgal **vagy TOT-okkal** a 37. cikkben említett stratégiai partnerséget vagy olyan kereskedelmi megállapodást, amely nyersanyagokra vonatkozó fejezetet tartalmaz, és összhangban van-e az Unió közös kereskedelempolitikájával;

- c) milyen mértékben vannak olyan vállalatok, amelyeknek a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó megállapodást kell kötniük, illetve amelyek hajlandóak ilyen megállapodást kötni a projektgazdával a vonatkozó uniós projektek által előállított stratégiai fontosságú nyersanyagok felhasználása vagy feldolgozása céljából;
- d) a projekt összhangban van-e az Unió fejlesztési együttműködési és külpolitikai célkitűzéseivel.

A projektnek az a) pontban említett referenciamutatókhoz való hozzájárulását a projekt üzleti tervének és a pályázatban szerepeltetett alátámasztó műszaki információknak, a projekt piacra jutási idejének, valamint a projekt eredményeinek a c) pontban említett, a beruházás eredményének hasznosítására vonatkozó, meglévő vagy potenciális megállapodások hatálya alá tartozó részének figyelembevételével kell értékelni. ponttal kapcsolatos bizonyítékok magukban foglalhatnak szerződéses megállapodásokat, szándéknyilatkozatokat vagy egyetértési megállapodásokat.

(3) Azt, hogy egy uniós projekt megfelel-e **a 6.** cikk (1) bekezdésének b) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:

- a) milyen a projekt fejlesztési potenciáljáról készített megvalósíthatósági tanulmányok minősége;
- b) a használni kívánt technológia megfelelőségét igazolták-e az adott környezetben.

Az a) pontban említett megvalósíthatósági tanulmányokat a következők céljából kell megtervezni:

- a) technológiai és környezetvédelmi megfontolások elemzésével annak értékelése, hogy a javasolt projekt valószínűsíthetően sikeres lesz-e;
- b) a projekt megvalósítása során esetlegesen felmerülő, potenciális műszaki kérdések és problémák azonosítása.

A projekt megvalósíthatóságának megerősítéséhez további tanulmányokra lehet szükség.

- (4) Azt, hogy *az Unióban található projektek megfelelnek-e a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kritériumnak, annak átfogó értékelése* figyelembevételével kell értékelni, hogy a projekt *megfelel-e a vonatkozó uniós vagy nemzeti jogszabályoknak, továbbá a vonatkozó kiegészítő bizonyítékok alapján kell értékelni, figyelembe véve a projekt helyszínét.*

Azt, hogy a harmadik országbeli projektek teljesítik-e a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett kritériumot, a következő nemzetközi jogi eszközöknek és az alkalmazandó nemzeti jogszabályoknak való megfelelés figyelembevételével kell értékelni, amennyiben azok elegendő biztosítékot nyújtanak a kritériumnak vagy szempontjainak való megfelelésre:

■

- a) az ILO háromoldalú nyilatkozata a multinacionális vállalatokra és a szociálpolitikára vonatkozó elvekről;
- b) az OECD útmutatása a felelős üzleti magatartáshoz követendő kellő gondosságról, különös tekintettel a korrupció elleni küzdelemre vonatkozó iránymutatásokra;
- c) az OECD útmutatása a konfliktusok által érintett vagy nagy kockázatot jelentő térségekből származó ásványok felelősségteljes ellátási lánc tekintetében követendő kellő gondosságról;
- d) az OECD útmutatása az ásványinyersanyag-kitermelő ágazaton belül az érdekeltek érdemi szerepvállalásához követendő kellő gondosságról, ***többek között az Egyesült Nemzeteknek az őslakos népek jogairól szóló nyilatkozatában foglalt elvekre való hivatkozásnál;***
- e) az OECD vállalatirányítási alapelvei;
- f) az OECD-nek a multinacionális vállalatokra vonatkozó, ***a felelősségteljes üzleti magatartással kapcsolatos*** iránymutatásaira,

- g) az üzleti és emberi jogokra vonatkozó irányadó ENSZ-alapelvek.
- h) *Az IFC földvásárlásra és a nem önkéntes áttelepítésre vonatkozó 5. sz. teljesítményszabványa;*

A projektgazdák **a 6. cikk (1) bekezdésének c) pontjában** említett kritériumnak való megfelelést az alábbiakkal is igazolhatják:

- a) bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az érintett **projektet a 30. cikk (2) bekezdése szerint elismert egy vagy több rendszer egyedileg tanúsította, amelyek együttesen lefedik a IV. melléklet b) pontjában felsorolt valamennyi követelményt**; or
- b) kötelezettséget vállalnak arra, hogy az érintett projektre **a 30. cikk (2) bekezdése szerint elismert egy vagy több rendszer – amelyek együttesen lefedik a IV. melléklet b) pontjában felsorolt valamennyi követelményt –** részeként tanúsítást szereznek, és elegendő bizonyítékot szolgáltatnak arra vonatkozóan, hogy az érintett projekt a végrehajtásakor meg tud felelni a tanúsítási kritériumoknak.

- (5) Azt, hogy egy uniós projekt megfelel-e **a 6.** cikk (1) bekezdésének d) pontjában említett kritériumnak, a következők figyelembevételével kell értékelni:
- a) különböző tagállamok vállalatai vesznek-e részt a projektben;
 - b) a potenciális beruházáshasznosítók is egynél több tagállamban található-e;
 - c) a stratégiai fontosságú nyersanyagok egynél több tagállambeli továbbfelhasználók számára való rendelkezésre állására gyakorolt hatások.

- (6) Azt, hogy egy harmadik országbeli projekt megfelel-e **a 6.** cikk (1) bekezdésének e) pontjában említett kritériumnak, annak figyelembevételével kell értékelni, hogy a projekt milyen mértékben járul hozzá az érintett harmadik országban:
- a) a nyersanyag-értéklánc egynél több szakaszának megerősítéséhez az adott országban vagy tágabb régiójában;
 - b) a belföldi nyersanyag-értékláncon belüli magánberuházások ösztönzéséhez;
 - c) szélesebb körű gazdasági vagy társadalmi előnyök létrehozásához, beleértve a munkahelyteremtést is.

IV. MELLÉKLET

A TANÚSÍTÁSI RENDSZEREKRE VONATKOZÓ KRITÉRIUMOK

Valamely elismert tanúsítási rendszernek a következő kritériumokat kell teljesítenie:

- a) átlátható, tisztességes és megkülönböztetésmentes feltételek mellett nyitva áll minden olyan gazdasági szereplő előtt, amely hajlandó és képes megfelelni a rendszer követelményeinek, ***továbbá többszereplős irányítás alatt áll;***

- b) a tanúsításra vonatkozó követelményeknek legalább az alábbiakat kell magukban foglalniuk:
- i. környezeti szempontból fenntartható gyakorlatokat biztosító követelmények, beleértve a környezetgazdálkodást és a környezeti hatások csökkentését biztosító követelmények ***a következő környezeti kockázati kategóriákon belül:***
 - ia. levegő, beleértve a légszennyezést, például az üvegházhatást okozó gázok kibocsátását;***
 - ib. víz, ideértve a tengerfenéki és a tengeri környezetet is, valamint a vízszennyezést, a vízhasználatot, a vízmennyiséget (árvíz vagy aszályok) és a vízhez való hozzáférést;***
 - ic. talaj, ideértve a talajszennyezést, a talajeróziót, a földhasználatot és a földterület-degradációt;***
 - id. biológiai sokféleség, ideértve az élőhelyek, a vadon élő állatok, a növények és az ökoszisztémák, ezen belül az ökoszisztéma-szolgáltatások károsodását is;***

ie. veszélyes anyagok;

if. zaj és rezgés;

ig. üzembiztonság;

ih. energiafelhasználás;

ii. hulladék és maradékanyagok;

- ii. a társadalmi felelősség szemléletének megfelelő gyakorlatok biztosítására vonatkozó követelmények, beleértve az emberi jogok és a munkavállalói jogok, *ezen belül az őslakos népek közösségi életének* tiszteletben tartását;
- iii. az üzleti integritás és az átláthatóság biztosítására vonatkozó követelmények, beleértve a pénzügyi, környezetvédelmi és társadalmi kérdésekkel kapcsolatos hatékony és eredményes gazdálkodásra, *valamint a korrupcióellenes és megvesztegetés elleni politikák alkalmazására* vonatkozó követelményeket;

- c) a megfelelés ellenőrzése és nyomon követése objektív; nemzetközi, uniós vagy nemzeti szabványokon, követelményeken és eljárásokon alapul, és azokra az érintett gazdasági szereplőtől függetlenül kerül sor;
- d) megfelelő követelményeket és eljárásokat tartalmaz a felelős ellenőrök kompetenciájának és függetlenségének biztosításához.
- e) ***olyan követelményeket tartalmaz, amelyek biztosítják az ellenőrzési jelentés elkészítését a telephely szintjén.***

V. MELLÉKLET

KÖRNYEZETI LÁBNYOM

I. rész

Fogalommeghatározások

E melléklet alkalmazásában:

- a) „tevékenységre vonatkozó adatok”: életciklusleltárak (LCI) modellezése során a folyamatokhoz társuló információk. A folyamatláncok összesített LCI-eredményeit, amelyek az adott folyamat során végzett tevékenységeket tükrözik, egyenként meg kell szorozni a hozzájuk tartozó, tevékenységre vonatkozó adattal, majd ezekből együttesen kell származtatni az adott folyamathoz társuló környezeti lábnyomot;

- b) „anyagjegyzék”: a vizsgálat tárgyát képező termék gyártásához szükséges nyersanyagokat, részegységeket, köztes egységeket, alkomponenseket, alkotórészeket, valamint ezek mindegyikének mennyiségét felsoroló jegyzék;
- c) „vállalatspecifikus adatok”: egy vagy több létesítménytől származó, közvetlenül mért vagy gyűjtött adatok (telephely-specifikus adatok), amelyek reprezentatívak a vállalat tevékenységei szempontjából. Más néven „elsődleges adatok”;
- d) „hatásvizsgálati módszer”: az életciklusleltár-adatoknak egy aggodalomra okot adó környezeti hatáshoz való hozzájárulássá történő átszámítására szolgáló protokoll;
- e) az erőforrás-felhasználás vagy a környezeti hatás azon osztálya, amelyhez az életciklusleltár adatai kapcsolódnak; f) „életciklus”:

- f) „életciklus”: egy termékrendszer egymást követő és egymással kapcsolatban álló szakaszai a nyersanyagbeszerzéstől vagy a természeti erőforrásokból történő előállításától a végső ártalmatlanításig (ISO 14040:2006 szabvány);
- g) „életciklusleltár (LCI)”: elemi, hulladék- és termékáramok cseréinek együttes halmaza egy LCI-adatkészletben;
- h) „életciklusleltár-adatkészlet (LCI-adatkészlet)”: meghatározott termék, szervezet vagy egyéb referenciaegység (pl. telephely, folyamat) életciklusadatait tartalmazó dokumentum vagy fájl, amely a leíró metaadatokon túlmenően magában foglalja az életciklusleltár kvantitatív adatait. Az LCI-adatkészlet lehet elemi folyamatra vonatkozó adatkészlet, részben összesített vagy összesített adatkészlet;

- i) „másodlagos adatok”: nem konkrét folyamatból származó adatok a környezetvédelmi lábnyomra vonatkozó vizsgálatot végző vállalat ellátási láncán belül. Olyan adatokat jelent, amelyeket a vállalat nem közvetlenül gyűjt, mér vagy becsül meg, hanem valamely harmadik fél LCI-adatkészletből vagy más forrásokból szerez. A másodlagos adatok közé tartoznak az ágazatra jellemző átlagolt adatok (pl. közzétett termelési adatokból, kormányzati statisztikákból és iparszövetségektől származó adatok), szakirodalmi tanulmányok, műszaki szakértői tanulmányok és szabadalmak, valamint pénzügyi adatokon is alapulhatnak, és tartalmazhatnak közelítő adatokat, továbbá egyéb generikus adatokat. Az elsődleges adatok horizontális összesítést követően másodlagos adatoknak tekintendők;
- j) „rendszerhatár”: az életciklus vizsgálatában figyelembe vett, illetve abból kizárt szempontok.

Ezen túlmenően a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó számítási szabályoknak tartalmazniuk kell az értelmezésükhöz szükséges további fogalom meghatározást.

II. rész

Hatály

Ez a melléklet a kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítási módjára vonatkozó alapvető tényezőket tartalmaz.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályoknak az e mellékletben foglalt alapvető tényezőkre kell épülniük, figyelembe véve a tudományosan megalapozott értékelési módszereket és az életciklus-értékelés területére vonatkozó nemzetközi szabványokat.

A kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítása a kritikus fontosságú nyersanyagok termelésében részt vevő létesítményekben használt anyagjegyzéken, energián, termelési módszereken és segédanyagokon alapul.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályok megállapításakor a Bizottság törekszik arra, hogy biztosítsa az összhangot a releváns kritikus fontosságú nyersanyagokat felhasználó **közbenső és végtermékek** környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályokkal.

III. rész

Bejelentett egység

A bejelentett egység a releváns kritikus fontosságú nyersanyag 1 kg-ja.

Konkrét kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomának kiszámítására vonatkozó szabályok a releváns kritikus fontosságú nyersanyag jellegének vagy felhasználásának figyelembevétele érdekében – szükség esetén – magasabb vagy alacsonyabb, kg-ban kifejezett, bejelentett egységet is meghatározhatnak.

A gyártó által a karbonlábnyom számszerű meghatározása érdekében gyűjtött valamennyi bemeneti és kimeneti mennyiségi adatot ehhez a bejelentett egységhez viszonyítva kell kiszámítani.

IV. rész Rendszerhatár

A kitermelés, a dúsítás és a finomítás az elsődleges kritikus fontosságú nyersanyagok rendszerhatárába beszámítandó három életciklusszakasz, amelyek a következő folyamatokat tartalmazzák (amennyiben az adott nyersanyag szempontjából releváns):

- a) upstream folyamatok, beleértve a nyersanyag-előállítás céljából történő érc-kitermelést, a vegyi anyagok, segédanyagok gyártását és ellátását (**a** szállítását **is**), az üzemanyagok gyártását és ellátását (**a** szállítását **is**), a villamosenergia-termelést és -ellátást, valamint az anyagoknak a nem a szervezet tulajdonát képező **vagy nem a szervezet által üzemeltetett** járművekben történő szállítását;
- b) ércek, dúsított termékek és nyersanyagok szállítása a szervezet tulajdonát képező vagy általa üzemeltetett járművekben;

- c) ércek, dúsított termékek és nyersanyagok tárolása;
- d) ércek zúzása és tisztítása;
- e) dúsított nyersanyagok előállítása;
- f) fémek (vegyi, fizikai, biológiai úton történő) kitermelése;
- g) olvasztás;
- h) fémátalakítás;
- i) salaktisztítás;
- j) fémfinomítás;
- k) fémelektrolízis;

- l) fémöntés vagy -csomagolás;
- m) elhasználódott anyagok és salak kezelése;
- n) valamennyi kapcsolódó kiegészítő folyamat, például szennyvíztisztítás (helyszíni szennyvíztisztítás, többek között a technológiai vizek, a közvetlen hűtővíz és a felszíni lefolyó vizek kezelése esetében), gázkibocsátás-csökkentő rendszerek (többek között az elsődleges és másodlagos kilépő gázokhoz tartozó rendszerek), kazánok (többek között tápvíz-előkezelés), belső logisztika.

A másodlagos kritikus nyersanyagok (az újrafeldolgozás életciklus-szakaszát meghatározó) rendszerhatárába beleértendők a következő folyamatok (amennyiben relevánsak az adott újrafeldolgozott nyersanyag szempontjából):

- a) upstream folyamatok, beleértve a takarmány-alapanyagok (hulladékanyagok és primer dúsított réz) előállítását, a vegyi anyagok, segédanyagok gyártását és ellátását (szállítását), az üzemanyagok gyártását és ellátását (szállítását), a villamosenergia-termelést és -ellátást, valamint az anyagoknak a nem a szervezet tulajdonát képező járművekben történő szállítását;

- b) dúsított termékek és hulladékok szállítása a szervezet tulajdonát képező vagy általa üzemeltetett járművekben;
- c) hulladékok, dúsított termékek és nyersanyagok tárolása;
- d) másodlagos anyagok előkezelése;
- e) olvasztás;
- f) fémátalakítás;
- g) fémfinomítás;
- h) fémelektrolízis;
- i) fémöntés vagy -csomagolás;
- j) elhasználódott anyagok kezelése;
- k) valamennyi kapcsolódó kiegészítő folyamat, például szennyvíztisztítás (helyszíni szennyvíztisztítás, többek között a technológiai vizek, a közvetlen hűtővíz és a felszíni lefolyó vizek kezelése esetében), gázkibocsátás-csökkentő rendszerek (többek között az elsődleges és másodlagos kilépő gázokhoz tartozó rendszerek), kazánok (többek között tápvíz-előkezelés) és belső logisztika.

A felhasználási szakaszt vagy az életciklus végi szakaszt ki kell zárni a környezeti lábnyomra vonatkozó számításokból, mivel azok nem állnak a felelős gazdasági szereplő közvetlen befolyása alatt. Más folyamatok abban az esetben zárhatók ki, ha egy adott kritikus fontosságú nyersanyag környezeti lábnyomához való hozzájárulásuk jelentéktelen.

V. Rész

Hatáskategóriák

A számítási szabályoknak meg kell határozniuk **azokat a hatáskategóriákat**, amelyeket figyelembe kell venni a környezeti lábnyom kiszámításakor. A kiválasztásnak a hulladékképződés szokásos helyszínén végzett elemzésen kell alapulnia, amelynek nemzetközi szinten kidolgozott, tudományosan megalapozott módszerekkel összhangban kell megvalósulnia, figyelembe véve a következőket:

- a) a különböző hatások relatív jelentősége, beleértve az uniós éghajlati és környezeti **célkitűzések** kezelése szempontjából vett relatív jelentőségüket;
- b) azon downstream vállalatok igényei, amelyek közölni kívánják az általuk használt kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomát.

VI. rész

Vállalatspecifikus és másodlagos adatkészletek felhasználása

A számítási szabályoknak valamennyi releváns folyamat és anyag tekintetében meg kell határozniuk a vállalatspecifikus vagy másodlagos adatkészletek használatát. ***Ha a számítási szabályok lehetővé teszik a választást egy vállalatspecifikus és egy másodlagos adatkészlet között, a Bizottság mérlegeli a vállalatspecifikus adatkészlet használatának ösztönzését.***

A vállalatspecifikus adatok használatát legalább a felelős gazdasági szereplő közvetlen befolyása alatt álló folyamatok esetében elő kell írni, és azoknak a legnagyobb mértékben hozzá kell járulniuk a releváns hatáskategóriákhoz.

A tevékenységre vonatkozó vállalatspecifikus adatokat a környezeti lábnyomnak megfelelő másodlagos adatkészletekkel együtt kell felhasználni. A számítási szabályoknak meg kell határozniuk, hogy a nemzetközi szinten kidolgozott, tudományosan megalapozott módszertanokban meghatározott kritériumokkal összhangban megengedett-e a mintavétel.

A kritikus fontosságú nyersanyagtípus előállításához felhasznált anyagijegyzék vagy energiaszerkezet változása szükségessé teszi a környezeti lábnyom újbóli kiszámítását.

A számítási szabályok meghatározásakor – többek között a kritikus fontosságú nyersanyagok előállításához felhasznált villamos energia által generált üvegházhatásúgáz-kibocsátásra vonatkozóan – a Bizottság biztosítja az összhangot az egyéb vonatkozó uniós jogszabályokkal és az említett jogszabályokkal való összehangolást, kivéve, ha ez indokolt.

A felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján kidolgozandó számítási szabályoknak tartalmazniuk kell az életciklus alábbi szakaszainak részletes modellezését:

- a) az elsődleges nyersanyagok kitermelésének, dúsításának és finomításának szakasza;
- b) a másodlagos nyersanyagok beszerzésének és feldolgozásának szakasza.

VII. rész

Hatásvizsgálati módszerek

A környezeti lábnyomot olyan tudományosan megalapozott hatásvizsgálati módszerek segítségével kell kiszámítani, amelyek a releváns hatáskategóriák tekintetében figyelembe veszik az éghajlatváltozással, a vízzel, a levegővel, a talajjal, az erőforrásokkal, a földhasználattal és a toxicitással kapcsolatos nemzetközi szintű fejleményeket.

Az eredményeket jellemzett eredményekként kell rendelkezésre bocsátani (normalizálás és súlyozás nélkül).

VIII. rész

A környezeti lábnyomra vonatkozó teljesítményosztályok

A belső piacon forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok környezeti lábnyomára vonatkozó nyilatkozatokban szereplő értékek eloszlásától függően megfelelő számú teljesítményosztály kerül meghatározásra, ahol – a piaci differenciálás lehetővé tétele érdekében – az A. kategória a legjobb osztály az életciklus során gyakorolt legalacsonyabb hatással. Az egyes teljesítményosztályokra vonatkozó küszöbérték, valamint azok tartományának meghatározása az elmúlt három évben forgalomba hozott kritikus fontosságú nyersanyagok teljesítményének eloszlásán, a várható technológiai fejlesztéseken és egyéb, meghatározásra váró műszaki tényezőkön fog alapulni.

A Bizottság háromévente felülvizsgálja a teljesítményosztályok számát és az azok közötti küszöbértékeket annak biztosítása érdekében, hogy azok továbbra is tükrözzék a piac valós helyzetét és várható fejlődését.

IX. rész Megfelelőségértékelés

A számítási és ellenőrzési szabályok a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott modulok közül meghatározzák az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárást, az érintett anyagra tekintettel szükséges kiigazításokkal.

Az alkalmazandó megfelelőségértékelési eljárás meghatározásakor a Bizottság az alábbi kritériumokat veszi figyelembe:

- a) az érintett modul megfelelő-e az anyagtípushoz, és arányos-e az érvényesíteni kívánt közérdekkel;
- b) ***a termékkel járó veszélyek jellege és annak mértéke, amennyire a veszély foka és jellege összhangban van a megfelelőségértékeléssel;***
- c) amennyiben harmadik fél bevonása kötelező, szükséges, hogy a gyártó választani tudjon a 768/2008/EK határozat II. mellékletében meghatározott minőségbiztosítási és terméktanúsítási modulok közül.